

LÄNSSTYRELSEN I SKÅNE LÄN

Rapportserien Skåne i utveckling

PROJEKT STRANDPADDA 1998 - 1999

Meddelande nr 99:39

ISSN 1402 - 3393

Miljöenheten

Boris Berglund

PROJEKT STRANDPADDA 1998 - 1999

Kontaktpersoner:

Författaren, Boris Berglund, telefon: 0417 - 401 67
E-post: boris.berglund@swipnet.se

Länsstyrelsen, Christer Persson, telefon: 040 - 25 26 94
E-post: christer.persson@m.lst.se

Titel: Projekt Strandpadda 1998 - 1999

Författare: Boris Berglund

Redigering: Christer Persson

Utgiven av: Länsstyrelsen i Skåne län

Beställningsadress: Länsstyrelsen i Skåne län
Miljöenheten
205 15 Malmö
Telefon: 040 - 25 22 56 Fax: 040 - 25 22 55

ISSN: 1402 - 3393

Tryckort: Malmö, maj 2000

Upplaga: 500 ex

Tryckeri: Bäcklunds Boktryckeri AB Malmö
Kvalitet ISO 9002/Miljö ISO 14001

Omslagsbild: Lekande strandpaddor. Käglinge maj 1971

Författaren är ensam ansvarig för rapportens innehåll och bedömningar

Allmänt kartmaterial, © Lantmäteriverket

© Boris Berglund 2000

Fotografierna i rapporten har tagits av Boris Berglund om inget annat anges

Projekt Strandpadda 1998-1999

Innehåll

Förord	2
Synonymerna stinkpadda/strandpadda	3
Inledning	5
Sammanfattning	6
Artbeskrivning	8
Inventeringsmetodik	10
Bakgrund	11
Förändringar inom strandpaddans utbredningsområde under perioden 1959 - 1999	13
Hotfaktorer	15
Jordbrukets mekanisering	15
Urbanisering	15
Vägbyggen och bilism	16
Dikning och igenfyllning av lekvatten	16
Granplantering	17
Inplantering av signalkräfta och fisk	18
Skattmåsprblemet	18
Kemikalier och giftspridning i mark och vatten	18
Ökad UV-B strålning	18
Översiktligt resultat av inventeringen 1998 - 1999	19
Lekvatten och uppskattat antal djur 1998 - 1999	19
Summering	20
Tack	21
Beskrivning av lokaler med fynd av strandpadda under 1998 - 1999	22
Övriga lokaler och rapporterade förekomster av strandpadda under 1998 - 1999	70
Lokaler med förekomst av strandpadda under perioden 1959 - 1999	74
Litteratur	109
Artfaktablad (ur Rödlistade ryggradsdjur i Sverige - Artfakta 1996)	112
Möte i Harlösa med länsstyrelsen och markägare	114
Om författaren	115

Projekt Strandpadda 1998-1999

Förord

Bufo calamita är ett av Sveriges mest hotade och sällsynta groddjur. Individantal och livsmiljöer minskar oroväckande snabbt. Arten finns nu på ett 30-tal platser i Skåne mot mer än 200 för 40 år sedan.

För att säkra artens överlevnad i Skåne krävs mer kunskap om paddans utbredning, krav på livsmiljöer samt variationer i populationsstorlek på olika lokaler under en sammanhängande tidsperiod av några år. Ett första steg i detta arbete är denna inventering som ger en översiktlig uppfattning om situationen under slutet av 1990-talet.

Resultatet av inventeringen utgör ett viktigt underlag för det åtgärdsprogram som Naturvårdsverket nyligen fastställt för arten. Naturvårdsverket har lagt fast riktlinjerna för det fortsatta åtgärdsinriktade arbetet att skydda arten och dess livsmiljöer i Sverige. Det är mycket angeläget att inventeringen används som underlag för planering av biotopförbättrande åtgärder i de mest utsatta områdena och att åtgärdsarbetet inleds redan under år 2000. Länsstyrelsen finner det vara särskilt angeläget att biotopförbättrande åtgärder och den genomförda inventeringen följs upp under kommande år i syfte att skapa ett observationsunderlag som bygger på en längre tidsperiod, vilket ger mer säker bild av artens status i Skåne.

Projekt Strandpadda har genomförts under perioden 1998 - 1999. Boris Berglund har varit projektledare och har genomfört inventeringen. Naturvårdsverket har finansierat projektet. Länsstyrelsen i Skåne vill tacka de som på olika sätt medverkat till att genomföra denna undersökning men särskilt projektledaren, som genom sitt stora intresse för groddjuren under de senaste 40 åren bidragit till skapa intresse för och sprida kunskap om groddjuren..

Den 31 mars 2000

Christer Persson
Länsstyrelsen i Skåne

Synonymerna *stinkpadda* / *strandpadda*

Den zoologiska nomenklaturen har genom tiderna ändrats för olika arter, icke minst för groddjuren. Vetenskapliga namn revideras när nya rön i systematiska släktdrag och morfologiska karaktärer fastställs. Ibland har enskilda arter namngivits olika av skilda auktorer (t.ex lövgroda som av Linnaeus döptes till *Hyla arborea* 1758 och som av Laurenti namngavs till *Hyla viridis* 1768), vilka använts parallellt i olika publikationer, där endera namnet har prioriterats.

Amfibierna anses utgöra en av de djurgrupper som berett systematikerna stora svårigheter i klassificering genom sin fattigdom på användbara morfologiska karaktärer. När det sedan gäller att finna ett svenskt, danskt, engelskt eller annat landsnamn, har zoologerna strävat efter ett namn - som i paritet med det vetenskapliga - beskriver något karaktärsdrag eller annat signifikativt för arten i fråga. De allra flesta artnamnen - om vi nu begränsar oss till de svenska - har varit bra och träffande: **Lövgrodan** vistas bland lövverket i buskar och träd, **klockgrodan** har ett klockklangliknande läte, **lökgröd**an doftar starkt av vitlök om den provoceras tillräckligt mycket, **långbensgrodan** har extremt långa bakben, **vanliga paddan** är den klart allmännaste av vår tre paddarter och **grönfläckiga paddan** har en mycket distinkt och vacker grönfläckig teckning. **Gölgrodan** finns huvudsakligen i strandgölar och hållkar längs med norra Upplandskusten. (Denna art fick sitt svenska namn vedertaget så sent som 1980 efter förslag av Ingemar Ahlén och undertecknad). Tidigare räknades gölgrodan som en underart av *Rana esculenta*, men då det stod klart att den var en självständig art, och att Sverige därmed fått en ny grodart, så måste den också få ett svenskt namn.

Mindre lyckade namn har varit **liten eller mindre vattenödla** och **stor eller större vattenödla**, vilka båda har varit svenska vedertagna namn till och med 1975 i all svensk herpetologisk litteratur. På ett herpetologiskt symposium samma år i Göteborg beslöts att dessa namn var så tokiga att de borde ändras till **liten vattensalamander** respektive **stor vattensalamander**, då de är stjärtgrodjur och inte har något med egentliga ödlor att göra. Detta har slagit väl ut. Den nya generationen av herpetologer är "uppfödda" med dessa artnamn i den moderna litteraturen och har samtidigt präglats av sina äldre kollegor, som använt ett nytt namn under snart 25 år.

När en art upptäckts och för första gången blir känd för vetenskapen, kan ibland en tillfällig slump föranleda auktorerna att ge arten ifråga ett helt missvisande namn. Ett sådant exempel är **åker-grodan**, som upptäcktes 1842 i Tveta socken i Kalmar län av med.cand. Wetterberg. Prof. Sven Nilsson fick beläggsexemplar med beskrivning av fyndplatsen: "...där denna groda under sommar och höst, mest skall finnas på åkrar, i synnerhet bland potates". Artnamnet blev *Rana arvalis*. Så kan det gå till i initialskedet, då man endast har fragmentariska kunskaper om en arts ekologi. Även åker-grodans svenska namn har ifrågasatts. Någon har föreslagit "skogsgroda", andra menar att "spetsnosig groda" är ett bättre namn. Namnet "åker-groda" är utan tvekan missvisande, men det är inget fult namn. Det svenska artnamnet står i direkt korrelation till det vetenskapliga namnet *arvalis* och bör därför inte ändras.

Flera av våra grod- och kräldjursarter har under mycket lång tid haft olika vedertagna synonymer tillämpade i facklitteraturen som giltiga parallellnamn. **Kopparödlan**, som nu är det rådande svenska namnet för *Anguis fragilis*, är ett ganska nytt artnamn för att markera att djuret faktiskt är en ödla, även om den är benlös. Det ursprungliga svenska namnet "ormslå" och senare även "kopparorm" har därmed helt försvunnit eller anges i bästa fall inom parentes. **Hasselsnoken** (*Coronella austriaca*) har ursprungligen kallats "slätsnok", vilket egentligen är en bättre beskrivning av arten, men det genuina namnet har börjat användas allt mindre. **Snoken** (*Natrix natrix*) kallas också för "vattensnok", genom dess knutenhet till vatten. I olika delar av landet finns det flera andra lokala namn såsom "tomtorm", "husorm" och "lyckoorm".

Det bör påpekas att det ursprungliga svenska artnamnet för **lövgrodan** är "hasslefrö", som varit det vedertagna namnet i gångna tider. Det har tillämpats ända sedan den danska tiden, dvs. långt innan Linnaeus gav den det vetenskapliga namnet år 1758. Så vitt bekant introducerades parallellnamnet "lövgroda" först 1842 av Sven Nilsson och har sedan konkurrerat ut det genuina namnet, som användes allmänt åtminstone fram till c:a 1930, särskilt i sydvästra Skåne.

Stinkpaddan har, till skillnad från t.ex. lövgrodan, fått det klart minst skönklingande namnet av alla våra herptilarter. Det har använts sedan Sven Nilsson introducerade detta 1842. Det vetenskapliga namnet fick arten av Laurenti 1768. Namnet *calamita* har inget i sig självt som syftar till något stinkande eller illaluktande. I andra landsnamn har arten inte heller drabbats av ett lika missvisande namn. I själva verket torde namnet *calamita* syfta på latinets *calamitas* vilket betyder olycka eller missöde. Det svenska ordet "kalamitet" har samma betydelse. Anledningen till att strandpaddan fått det vetenskapliga namnet *Bufo calamita* torde sammanhånga med gamla fabler och sägner att paddor skulle tjuvmjölka kor och getter och därmed bringa dess ägare olycka! Vad kan då vara orsaken till att denna art har fått dras med detta "fula" svenska namn under så lång tid? Kanske har det berott på att den fått så lite uppmärksamhet och länge tillhört våra minst kända groddjursarter, så att namnet "stinkpadda" bara har levt kvar som en kliché. Sannolikheten för uppkomsten av synonymer för en och samma art, torde sammanhånga med att djuret i fråga först och främst är någorlunda välkänt, och att det har egenskaper eller karaktärsdrag, som entusiasmerar och stimulerar fantasin. Är man då dessutom "söt eller gullig", så är steget inte långt att relatera liknelsen i den gamla sägnen om att "kärt barn har många namn", vilket torde inte bara gälla oss människor.

Anton Stuxberg använder parallellnamnet "strandpadda" för första gången i sin utmärkta bok "Djurskisser" från 1892, och nämner samtidigt namnet "stinkpadda", då arten är typiskt knuten till stränder och kustnära områden både i Sverige och Danmark. Jag har själv sedan 1976 strävat efter att använda namnet **strandpadda** i alla publicerade artiklar, där arten redovisats, liksom i föredrag, intervjuer eller reportage i massmedia. Många fältbiologer, som är en stor organisation av biologiskt mycket kunniga ungdomar, använder muntligen namnet **strandpadda** och har använt detta parallellnamn i den mycket välskrivna och instruktiva fälthandboken "Grod- och kräldjur i Norden" i alla fyra utgivna upplagorna (författad av Tomas Cedhagen och Göran Nilson).

Kända naturskribenter som Arne Schmitz, Jan Danielson och Kurt Ivarsson har använt artnamnet **strandpadda** i artiklar och massmedia, där jag också medverkat. I Jan Danielsons bok "Glador, grodor och gräs" från 1996, påpekas **strandpadda** vara ett bättre namn än "stinkpadda". Den legendariske radioprofilen och ornitologen Sture Palmér på Sveriges Radio, välkänd av alla fågelintresserade, spelade in hela den klassiska skivserien av europeiska fågelläten, men var också mycket grodintresserad, använde alltid namnet **strandpadda**. Kåre Fog, som är Danmarks främsta herpetologiska auktoritet, förordar att parallellnamnet **strandpadda** tillämpas i Sverige. I synnerhet som det dansk/svenska naturvårdssamarbetet blivit allt mer integrerat genom åren, och att strandpaddan alltid kallats strandtudse i Danmark. Av denna anledning bör man sträva efter ett adekvat och samstämmigt namn. Den som har Internetabonnemang kan på sin dator knappa in sökordet **strandpadda** på svenska och få flera träffar på detta ord!

Slutsatsen av hela resonemanget är att jag i denna rapport - som är den hittills utförligaste publikationen som redovisats i Sverige om *Bufo calamita* - anser tiden nu mogen att alla herpetologkollegor i Sverige föregår med gott exempel i kommande publikationer med att tillämpa den adekvata svenska namngivningen: **strandpadda**. Detta mycket charmiga groddjur skulle därmed fräntas sitt gamla styvmoderliga tillmäle och få den upprättelse den så väl förtjänar.

Inledning

Strandpaddan (*Bufo calamita*), som fått sitt mer adekvata namn plägat under senare år, tillhör våra mest sällsynta och hotade groddjursarter. Arten uppvisar tillsammans med lökgrodan (*Pelobates fuscus*) den mest vikande tillbakagången av samtliga svenska amfibiearter. Under de senaste 10-15 åren har strandpaddan minskat mycket dramatiskt både utbredningsmässigt och i enskilda numerär. Strandpaddan har dessvärre tidigare inte fått samma uppmärksamhet och visat intresse, som flera av våra andra hotade groddjur, såsom lövgrodan (*Hyla arborea*), långbensgrodan (*Rana dalmatina*), gölgrodan (*Rana lessonae*) och grönfläckiga paddan (*Bufo viridis*). Av denna anledning saknas fullständiga kunskaper om den detaljerade utbredningen i Sverige under gången tid, då strandpaddan inte inventerats eller varit föremål för systematiskt eftersök.

I Sverige är arten känd från kustområden i Bohuslän, Halland, Skåne och Blekinge till angränsande del av Kalmar län. Endast i Skåne har strandpaddan också anträffats i inlandet och då alltid i sandigare trakter. Till skillnad från övriga groddjursarter utnyttjar strandpaddan nästan undantagslöst extremt grunda lekvattnemiljöer, såsom översvämningar och andra temporära vatten, som snabbt torkar ut. Detta gör arten mycket sårbar. Likaså dess bundenhet till grunda pölar i sand- och grustag (huvudsakligen i Skånes inland på Kristianstadsslätten och i Vombområdet), gör arten sårbar och extra hänsynskrävande, både vid pågående täktarbeten och vid återställning.

Brister i dessa hänsyn i kombination med de extremt torra och nederbördsfattiga somrarna under början av 1990-talet bedöms som de viktigaste orsakerna att en redan sällsynt art blivit en första klassens raritet. Flera områden med isolerade och redan individfattiga lokaler slogs ut under perioden 1990-1994 genom utebliven reproduktion under tre år i följd. Genom artens livlighet och långa nattliga vandringar under födosök, gör också att strandpaddan är mycket utsatt för biltrafik. Många djur omkommer när de korsar allmänna körvägar. I likhet med lökgrodan, är strandpaddan under dagtid att betrakta som en subterran (under jord levande) art och ligger ofta nergrävd på lågt djup i sandig mark. Sannolikheten att omkomma genom plöjning och harvning, liksom körning med bandfordon inom landhabitatet, såsom på Revinge- och Ravlundafälten, är därför mycket stor. (Jfr. Projekt Lökgröda 1993-1996).

Det är svårt eller näst intill omöjligt att få en grundlig insikt i strandpaddans populationsfrekvens och variabilitet med en inventering som utförs under endast två år. Förändringen är stor i utnyttjandet av olika tillfälliga vatten, som uppstår slumpmässigt under olika år. Svårigheten accentueras ytterligare av artens oregelbundna lekaktivitet, då många till synes "lämpliga" nätter under leksäsongen kan vara helt tysta. Strandpaddan spelar sällan i helt samfällid kör, lätet är svårlokaliserat både beträffande avstånd och riktning, vilket sammantaget kräver stora resurser att utforska och försvarar beräkning av det verkliga antalet lekande djur.

Denna rapport ger en preliminär insikt i strandpaddans status i Skåne under 1998-1999, men kräver uppföljning och komplettering för att få samma goda kunskapsläge som vi numera har om både lövgroda och lökgroda. Rapporten innefattar även egna fynd av strandpadda registrerade perioden 1959-1997.

Sammanfattning

Under tidsperioden 1960-1999 har strandpaddan i Skåne noterats leka i sammanlagt minst 200 olika småvatten väl spridda i landskapet från Bjäre- och Kullahalvön i nordväst, längs Öresundskusten, Skånes sydkust och flertalet strandnära lokaler utmed Hanöbukten till Blekingegränsen. De största klungsystemen av närliggande leklokaler har anträffats i södra Skåne kring Vombsjön, på Revingefältet och i Kristianstads Vattenrike. Andra mycket goda förekomster har funnits på Falsterbonäset, sydost om Malmö vid Käglinge och Arrie, liksom mellan Assartorp och Genarp. Likaså lokalt längs med Skånes sydkust, främst på Ingelstorps ängar. Arten har också tidigare funnits utmed hela Lundåkrabukten mellan Barsebäcks hamn och Saxåns utlopp. Arten lekte här med framgång både i Öresunds bräckta vatten och i strandängarnas höljor och blöta partier.

Många av dessa förekomster har varit mycket individrika med hundratals vuxna djur fördelade på enskilda lokaler. I dag återstår bara små fragment av det som fanns för 15 år sedan. I Vomb- och Revingeområdet fanns tidigare en uppskattad population med minst 3 000-4 000 individer på ett 60-tal lokaler av vilka det idag endast finns 4 - 5 lokaler kvar med cirka 100 vuxna djur. På Falsterbohalvön, där strandpaddans rasande spel under ljumma vår- och försommarmkvällar var ett rungande karaktärslekte överröstande allt annat, finns bara några tiotal vuxna djur kvar och spelet hörs allt mer avklingande. I hela området mellan Assartorps fälad och Genarp, där det fanns åtskilliga individrika lekplatser, har allt gått under. Den mycket rikliga förekomsten på Ingelstorps ängar är helt utslagen sedan flera år. Vidare är det i nuläget ovisst i vilken frekvens arten förekommer på sydkusten. Den negativa listan kan göras lång.

Strandpaddan verkar ha klarat sig bättre i delar av östra Skåne, även om antalet lokaler är betydligt färre i nuläget. Flera av dessa är dock långt från säkerställda. Bristande hänsynstagande och missgynnande faktorer hotar olika lokaler, främst de som ligger i täktområden. Här fordras en översyn av täktverksamhet och efterbehandlingsplaner för att säkerställa överlevnaden.

Många halvpermanenta våtmarker har påverkats under senare år genom effektivare vattenavledning och grundvattensänkning, så att de inte längre håller vatten under tillräckligt lång tid som krävs för strandpaddans äggläggning till metamorfos, även om denna är kortare än hos övriga arter. Som exempel kan nämnas dränering av strandnära kärr mellan Landön och Fårabäck vid Hanöbukten för drygt 10 år sedan som utplånade de individrikaste lekplatserna för strandpaddan i östra Skåne.

Sämre betestryck i många naturbetesmarker genom minskad djurhållning och/eller att djuren i stället betar på omställd mark, såsom betesvall på fd. åker, är ett annat negativt problem för strandpaddan och andra arter, som kräver välhåvdade marker.

Introduktion av signalkräfter och fisk i permanenta vattensamlingar med inslag av flacka, grunda stränder har slagit ut arten från åtskilliga lokaler, mest i fd. grus- och sandtag, där friluftsentresena prioriterats före faunan (såsom vid Käglinge och Arrie i SV Skåne). Samma problematik i Bäckhalladalen i Simrishamns kommun, trots vetskapen om förekomst av sällsynta groddjur.

Skogplantering av främst gran och tall har förstört både lekvatten och landhabitat av tidigare öppnare mark, så att arten försvunnit helt eller blivit mycket sällsyntare (t.ex. vid Vomb, Genarp och Sövdesjön). Liksom lökgrödan fordrar strandpaddan öppen mark för sin trivsel.

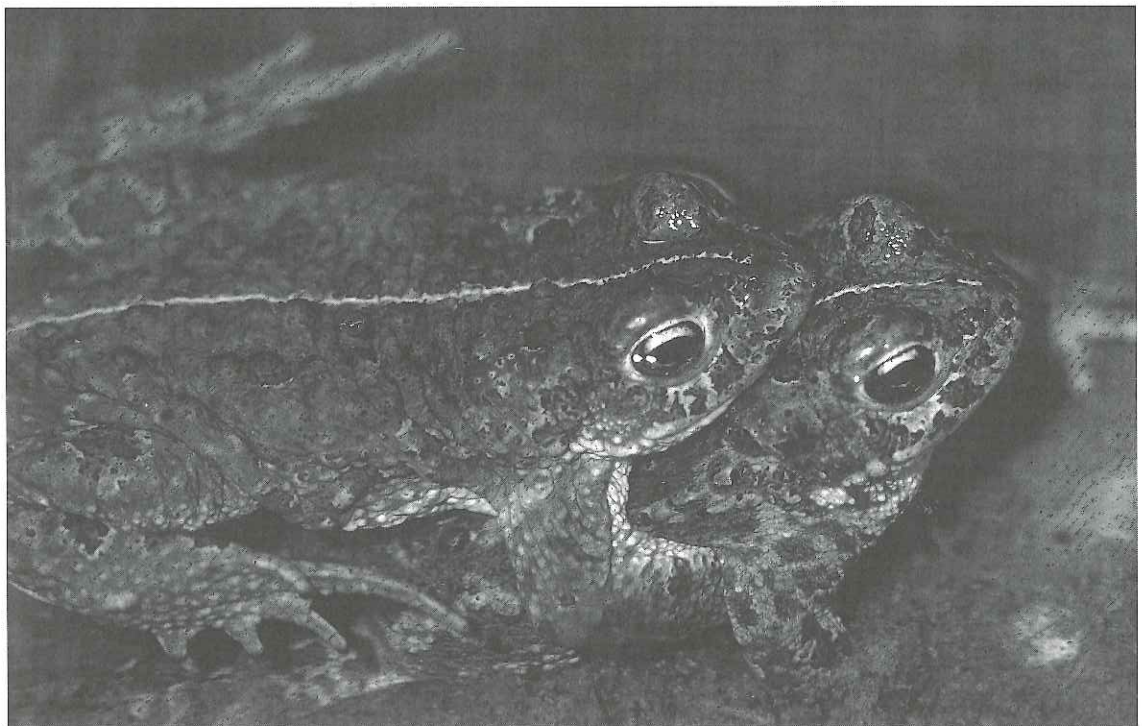

Situationen för strandpaddan i Skåne, som tidigare hyst landets största population av arten med flest kända fyndlokaler och dokumentation, bedöms som lika kritisk som för lökgroda. Artens försvinnande och kraftiga fragmentering av tidigare livskraftiga metapopulationer väl spridda i landskapet är så alarmerande, att strandpaddans klassning i den svenska rödlistan bör ses över.

Försvinnande eller kraftig minskning från några områden tillsynes utan synlig negativ påverkan är mer gåtfull och indikerar att samverkande ännu okända faktorer kan vara förklaringen. Den ökande UV-B-strålningen till följd av ozonskiktets uttunning, anses påverka och hämma kläckning och embryonalutvecklingen negativt hos många groddjur. Kanske är strandpaddan mer sårbar och utsatt än våra övriga arter, då den leker och deponerar rommen i extremt grunda vattenmiljöer med sparsam vegetation, där ägg och larver är mer exponerade för solljus. Färska larmrapporter från Storbritannien om katastrofal minskning av främst strandpaddan stöder denna teori.

För att söka säkerställa strandpaddans framtida existens krävs en effektiv handlingsplan. Det viktigaste steget är att först åtgärda påtagliga och missgynnande faktorer, vilka förklaras närmare i de enskilda lokalbeskrivningar. Som exempel kan det vara bristande vattenhållning i ett lekvatten, vilket bör fördjupas genom urgrävning. Andra exempel kan vara nygrävning av vatten för att skapa satellitsystem av närliggande vattensamlingar vid en baslokal eller överbrygga avståndet till isolerade lokaler för att öka genflödet och minska inavelsdepression. Problem med skuggverkan av ett lekvatten, förslumning och minskad betesgång, introduktion av fisk/kräftor, avfallsdumpning, torrläggning genom bevattningsanläggning, osv. fordrar olika insatser.

De åtgärder som vidtagits med Projekt Lövgroda 1989-1992 och Projekt Lökgroda 1993-1996 som underlag, går i nuläget att utvärdera och har varit till stor gagn för dessa. Låt oss hoppas att åtgärdsprogrammet för den tidigare så missgynnade och förbisedda strandpaddan skall bli lika framgångsrikt.

Strandpaddor i amplexus. Käglinge grustag 1971.

Artbeskrivning

Strandpaddan är den minsta av våra Bufonider och blir sällan mer än 70 mm i kroppslängd. Båda könen blir ungefär lika stora. Arten är satt med korta bakben och horisontell pupill. Simhuden mellan bakbens tår är den minst utvecklade hos samtliga våra stjärtlösa groddjur och en del individer har praktiskt taget ingen simhud alls. Detta gör att strandpaddan är en dålig simmare. De korta bakbenen lämpar sig bättre för löp än att hoppa. Strandpaddan kan kila med förvånansvärd hastighet, vanligen i halvmeterlånga löpsekvenser, och kan i svagt ljus då lätt förväxlas med en sork. Den har en god grävförmåga och i denna egenskap liknar den lökgrodan.

Ryggsidan är oftast vackert grå-, oliv- eller grönmarmorerad med en distinkt gul ryggradslinje, som löper från nosen till anus och delar kroppen mitt itu. Enstaka individer kan helt eller delvis sakna ryggstrimma. Ögats iris är gulgrön. De pariga tåledsknutorna under längsta baktån är ett annat kännetecken. Morfologiska variationer förekommer mellan olika lokala populationer. Djur på västkusten har ofta proportionellt mindre kroppsstorlek med kortare huvud och relativt stora ögon jämfört med skånska individer.

Parotidkörtlarna bakom ögonen är nästan parallella och kortare än hos grönfläckiga paddan (*Bufo viridis*) och vanliga paddan (*Bufo bufo*). Hanen har en stor strupsäck som uppblåst kan vara betydligt större än huvudet (se omstående sida). Lätet är genom resonansförstärkning mycket kraftfullt och kan i korus höras på flera kilometers avstånd under stilla nätter.

Honan deponerar rommen i dubbla äggsträngar som oftast är mellan 1-2 meter långa. Äggantalet hos varje hona omfattar genomsnittligt mellan 3 000 - 4 000 och kan deponeras helt eller delvis under den långt utdragna lekperioden, som i Skåne omfattar 3 - 4 månader, från cirka den 1 april till mitten av juli. Honornas strategi att kunna fördela äggmassan vid skilda tidpunkter mellan olika vatten, som oftast är av temporär karaktär, är en anpassning till artens knutenhet till mycket grunda lekvattenmiljöer under påverkan av varierande väderlek med olika nederbördsförhållanden under olika år. Äggsträngarna är endast 2 - 6 mm tjocka och de nykläckta larverna mäter mellan 4 - 7 mm. Larverna är nästan helt svarta och blir som störst knappt 3 cm långa och den nymetamorfoserade strandpaddan är endast 7 - 11 mm i kroppslängd. Vid gynnsam väderlek kan utvecklingen från ägg till färdig padda ta endast 4 - 6 veckor. De juvenila paddorna är ofta dagaktiva och liksom larverna i grunda pölar utsatta för omfattande predation av allehanda fiender. Könsmognad inträder vid 3 - 4 års ålder och i fångenskap har djur blivit upp till 17 år gamla. I naturen torde livslängden genomsnittligt vara 6 - 10 år.

Så vitt känt beskrivs det svenska namnet ”stinkpadda” först av Sven Nilsson i det berömda verket ”Skandinavisk Fauna. Amphibierna” 1:a uppl. 1842. Där författaren uttrycker: ”Då hon oroas gifver hon ifrån sig en äcklig och vidrig stank, som kan förorsaka hufvudverk och kräkning”. Beskrivningen är överdriven och missvisande. Endast vid brutal provokation, så att djuret upplever detta som ett uppenbart hot, kan hudkörtlarna producera ett vitt sekret, som påminner om lukten av bränt svavel eller krutrök. Sven Nilsson ingående morfologiska granskning av levande beläggsexemplar, som dessförinnan färdats långa sträckor på skumpiga 1800-talsvägar, har säkert inneburit en del kval för djuren. Detta föranledde vertebratzoologen Anton Stuxberg i sin bok ”Djurskisser” från 1892 att använda det bättre och mer adekvata namnet ”strandpadda” svarande till det vedertagna danska och norska namnet.

Spelande strandpadda från Harlösa grustag 1971.

Strandpadda från Nöbbelöv 23 april 2000.

Inventeringsmetodik

Strandpaddan är tillsammans med lövgrodan den art som har det ljudligaste lätet av våra groddjur. Under crescendo kan det starka spelet höras upp till 5 km avstånd under fuktiga, vindstilla nätter, när en större kör spelar synkront. Lövgrodan har samma egenskap att alla hanarna i en samfällad kör kan kväka i exakt samma takt, så att sången når väldig styrka. Synkront spel kan man i regel bara höra enstaka nätter, när leken har nått sin absoluta kulmen. Vid inventering av strandpaddan i Skåne har systematisk avlyssning i allehanda områden varit den viktigaste metoden att lokalisera förekomster. I potentiella områden har avlyssning skett från bil med regelbundna stopp efter varje körd kilometer. Strandpaddans rullande läte som ofta har en växelverkan mellan crescendo och diminuendo, när djuren faller in och ut i kören, gör att det oftast är svårt att bestämma avståndet till ett påvisat spel, om det är tämligen nära eller avlägset. Även riktningen kan vara svår att avgöra. Sammantaget gör detta att närmare granskning och lokalisering av lekbiotoper är mycket tidskrävande. Strandpaddans raspande spel har mest likhet med nattskärrans och mullvadssyrsans sång, arter som också är svårlokaliserade både beträffande avstånd och bäring.

Alla herpetologiintresserade som under kvällar och nätter varit ute för att lyssna på strandpaddans spel, har säkert lagt märke till hur varierande spelaktiviteten är från natt till natt, även då leken är att betrakta som mest intensiv. Arten har en mycket lång lekperiod, som i södra Skåne kan vara från början av april till långt in i juli, men det är bara under "vissa" nätter som spelet är riktigt bra.

Strandpaddan, som bara finns i Europa, är huvudsakligen en atlantisk art och mycket fuktighetsälskande. Djuren är mest aktiva under regniga och dimmiga nätter. Vid inventering och avlyssning under lekperioden är det viktigt att prioritera de tillfällen när väderleken är fuktig, men även då kan djuren vara helt tysta eller tillfälligt ha lämnat lekvattnen och vistas spridda inom landhabitatet ungefär som efter helt avslutad lek. Några nätter senare kan det åter vara full spelaktivitet! Det gåtfulla och oförutsägbara beteendet i spel och lekaktivitet, varierande närvaro av könsmogna djur vid strandpaddans lekplatser, gör att arten lätt kan förbises, trots omfattande avlyssning och eftersök. Alla områden med förväntad förekomst av strandpadda har avlyssnats extra noggrant. För en inventerare som arbetar helt ensam är det inte alltid möjligt av vara "på rätt plats vid rätt tidpunkt" då ett helt landskap skall undersökas. Två års ytterligare avlyssning av arten skulle säkerligen kompensera en del av osäkerhetsfaktorerna och ge en säkrare uppskattning av det verkliga individantalet av strandpadda i Skåne. Resultatet är efter två säsonger är att betrakta som approximativt. Dessutom har vi inte lika grundläggande kunskaper om artens könskvot (hur förhållandet är mellan antalet hanar och honor) som är fallet med löv- och lökgroda, där totalpopulationen kan uppskattas när hanarnas antal är känt.

En viktig komplettering till att lyssna efter strandpaddor har varit att uppsöka lekvatten, särskilt sådana där flera djur hörts spela, för att leta efter rom och yngel. Likaså att leta efter juvenila djur längre fram under sommaren. I flera fall har detta gett mycket gott utbyte och både rom och larver har kunnat påvisas i några fall, till och med där pölnarna varit tysta vid avlyssning och inga adulta djur har setts.

Strandpaddans livlighet, vilket även gäller de juvenila djuren, innebär stor risk att omkomma på allmänna bilvägar, särskilt under regning väderlek under hela aktivitetsperioden. I några fall har djur observerats både under 1998 och 1999 tämligen långt från lekvattnen, men inte utanför de tidigare kända förekomstområdena.

Bakgrund

I slutet av 1950-talet, då jag började ett systematiskt eftersök av Skånes sällsynta groddjur, var 1959 det viktiga genombrottsåret. Jag fick då för första gången se sällsyntheter som lövgroda, lökgroda och strandpadda. Från och med 1960 gjordes systematiska körningar kors och tvärs genom landskapet under kvällar och nätter för att leta och lyssna efter spelande groddjur. Den art som då var mest intresseväckande var naturligtvis den exotiska lövgrodan, liksom den skönsjungande klockgrodan och den undandragande mystikern, lökgrodan. Alla för Skåne specifika groddjur i den svenska södern.

Det visade sig att lökgrodan och strandpaddan hade mycket gemensamt och ofta träffades sida vid sida i sandiga områden, som i gamla grus- och sandtag, där det fanns fina vattensamlingar. Sandtagen vid Saxtorp, Käglinge och Arrie var ständiga exkursionsmål.

Under hela 1960- och 1970-talen noterades strandpaddan vara en karaktärsart för flera olika trakter i Skåne med mycket rikliga förekomster längs med kusterna, men även i inlandet främst i trakten av Genarp/Assartorp, Södra Sandby/Revinge, runt Kranke-, Vomb- och Sövdesjön, men framförallt i nordöstra Skåne i Kristianstads Vattenrike, där spel hördes överallt. Då arten var att betrakta som allmän förde jag inte så noggranna anteckningar om alla fyndplatser. Det verkliga antalet lokaler är därför avsevärt fler än vad som visas på kartan på nästa siduppslag.

Den nattliga upplevelsen av strandpaddor i nämnda områden kan liknas vid den känsla, som en grodintresserad besökare får i nuläget under en varm majkväll genom att patrullera småvägarna runt utmarkerna vid Fyledalen i sydöstra Skåne: Stanna bilen, kliva ur och lyssna, och det hörs lövgrodor överallt i alla vädersträck och på olika avstånd. Köra en eller ett par kilometer till, och allt upprepas på nytt. Gång på gång!

Liksom strandpaddans dystra situation i nuläget, att den försvunnit och minskat mycket kraftigt överallt inom hela utbredningsområdet, så har även lövgrodan, särskilt under 1980-talet, varit nere i en djup svacka med avsevärt färre djur och sparsammare lekplatser. Genom ett omfattande arbete med början under 1989 att restaurera land- och vattenhabitat, gräva nya vatten i strategiska områden, bättre kontakt med och förståelse från markägarnas sida om nödvändiga åtgärder och hänsynstagande, så har lövgrodans situation förbättrats och stabiliserats.

Redan innan denna rapport är publicerad är planerna om liknande aktioner långt gångna för strandpaddan i Skåne och förhoppningen är därmed att vända den negativa trenden, så att arten kan fortleva och stärka sin population till ett livskraftigt numerär.

Inventeringsarbete på Österlen under maj 1973. Foto Yngve Grahn.

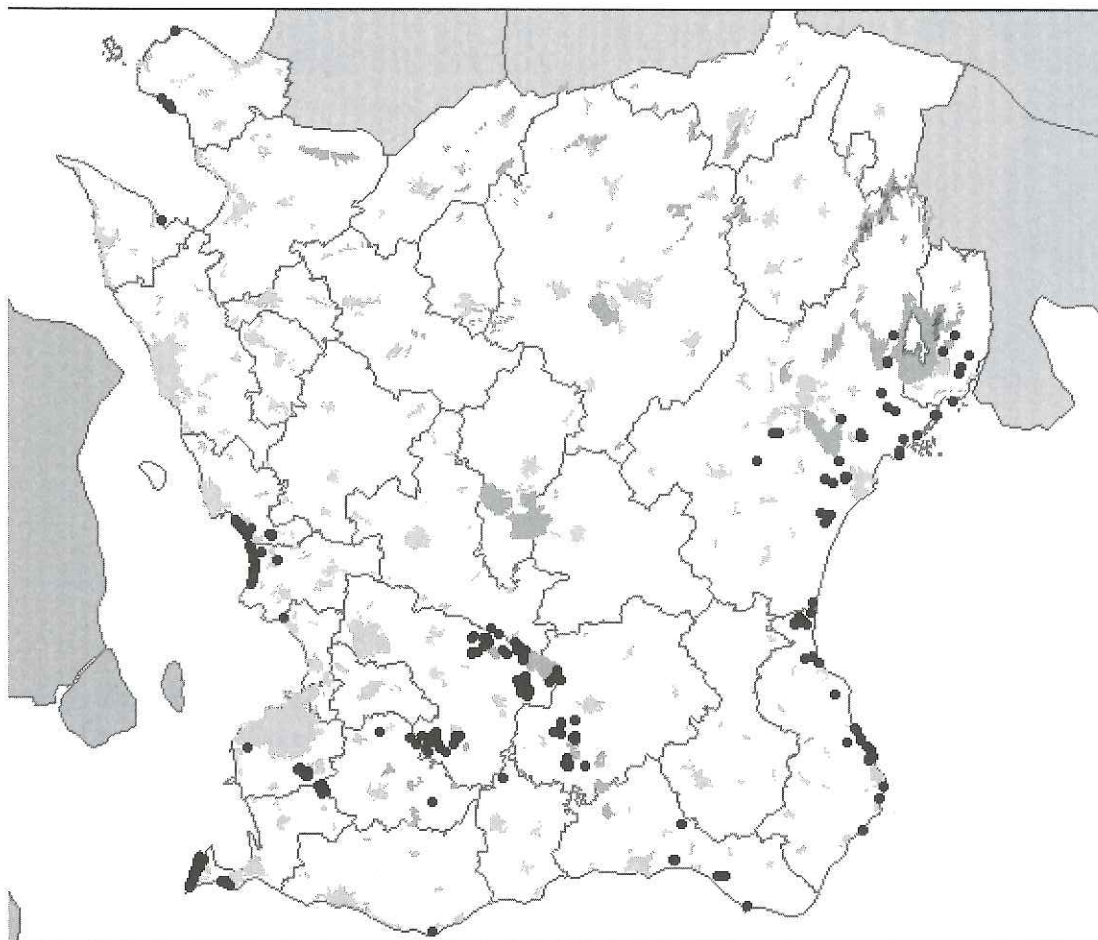

Klassisk lokal vid Pulken som besöktes redan 1960.

Förändringar inom strandpaddans utbredningsområde under perioden 1959-1999

Av strandpaddans totala skånska förekomst i Skåne för fyrtio år sedan återstår bara små fragment. Visserligen är det geografiska utbredningsområdet nästan lika stort, men de stora värdefulla klungsystemen med baslokaler och kringliggande satellitlokaler har till största delen gått förlorade.

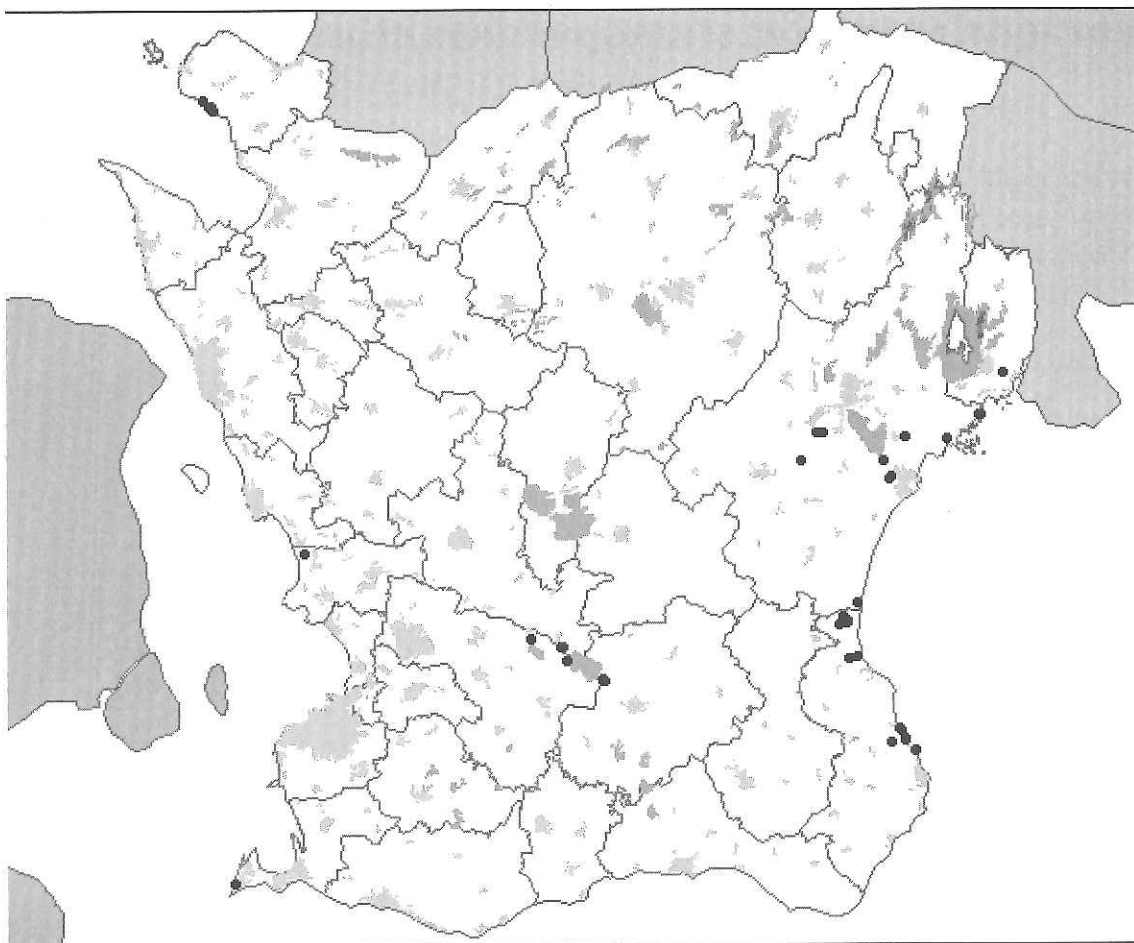

Författarens observationer av strandpadda 1959 - 1999.

Längst i nordväst på Kulla- och Bjärehalvön är kunskaperna bristfälliga om hur stor den verkliga förekomsten har varit tidigare. Befintligheten än i dag, särskilt på Bjärehalvön, av talrika små våtmarker från Torekovsområdet till Vejbystrand, innebär att det sannolikt funnits åtskilliga strandgölar utmed denna kuststräcka som utnyttjats som lekvatten. Under 1999 har två goda förekomster noterats norr och söder om Glimminge plantering. Vid Hovs Hallar, där jag upptäckte arten för 20 år sedan, har inga djur påträffats under projektiden.

Strandängarna vid Vegeholmsåns utlopp i Skärderviken anses tidigare utgjort en värdefull förekomst för strandpadda, men vid granskning av detta område under senare hälften av 1970-talet, kunde ingen lekaktivitet noteras. Däremot påträffades en mycket individrik förekomst av arten 1976 vid Jonstorp/Farhult i strandkärr vid Skälderviken. Troligen försvann denna värdefulla förekomst redan under början eller mitten av 1980-talet; alla senare besök har varit resultatlösa.

Författarens observationer av strandpadda 1998 - 1999.

Längs med hela Öresundskusten, från Häljarp i norr till Malmö i söder (främst utmed Lundåkrabukten), finns dokumentation om nästan kontinuerlig förekomst hela vägen av talrika lek- och spelplatser, liksom en del fynd även en bit in i landet. Av denna omfattande population återstår endast en lokal belägen i Järvallens naturreservat, som dessbättre klassats som Skånes stabilaste och bästa lokal under projekttiden.

Vidare söderut mellan Malmö och Falsterbohalvön, där arten kulminerat i Flommenområdet, är förekomsten så vikande, att ett totalförsvinnande synes vara nära förestående.

Södra Skånes inland har så sent som för 10-15 år sedan hyst en mycket stabil och omfattande förekomst av strandpadda. Den snabbt accelererande tillbakagången inom detta område, med början från mitten av 1980-talet, är det mest slående exemplet på en negativ förändring av strandpaddans status.

Inventeringen under 1998-1999 indikerar att strandpaddan nästan är helt försvunnen från Skånes sydkust, en sträcka omfattande cirka 10 mil. Detta område har visserligen under de senaste 40 åren endast härbärgerat ett fåtal lokaler, men ännu äldre dokumentation indikerar en mer frekvent förekomst. Främsta orsaken till dessa försvinnanden torde utgöras av exploateringen av strandnära områden med ökad hus- och fritidsbebyggelse och dithörande ökad bilfrekvens. Även om sträckan mellan Ystad Sandskog och Sandhammaren klarat sig bättre genom mindre exploateringstryck, så är situationen lika bister här. Vederhäftiga indikationer tyder dock på att arten finns kvar i ett område öster om Ystad vid Herrestads mosse, men jag har inte själv säkert

kunna verifiera detta under de gångna två åren. Detta kommer att få högsta prioritet under nästa år för att söka insikt i ärendet. Likaså påpekar Nils Englesson, som är väl förtrogen med strandpaddan, att den hörts spela i Smygekärr vid ett enda tillfälle under 1998 den varma kvällen 27/4 1998, men var helt tyst under 1999.

Längs hela östra Skåne, huvudsakligen utmed Hanöbukten, liksom i Kristianstadstrakten, har det funnits ett mycket stort antal synnerligen vitala lokaler för strandpadda. Även om denna del av Skåne hyser merparten av resterande spel- och leklokaler för strandpaddan, så är det stora bortfallet av tidigare förekomster så väsentlig, att situationen bedöms som mycket oroande på sikt.

I det planerade åtgärdsprogrammet för strandpadda, bedöms östra och nordöstra Skåne ha de klart bästa förutsättningarna för olika åtgärder i naturvårdsarbetet för att säkerställa artens framtida existens i Skåne.

Hotfaktorer

De samverkande hotfaktorer, vilka bedöms som de viktigaste orsakerna till strandpaddans utarmning under de senaste decennierna i Skåne, är i stort sett identiska med de som gäller för lökrodans situation. Se denna art "Projekt Lökroda 1993-1996" sid.16-23. Kortfattat kan de sammanfattas enligt nedan:

1. Jordbrukets mekanisering.

Då strandpaddan, liksom lökrodan, är en grävande art, om än inte lika specialiserad, innebär plöjning och harvning med traktorer på sandig mark att risken är mycket stor att djur förolyckas. Under dagtid ligger de nergrävda på ringa djup i marken inom räckhåll för dessa redskap. Omfattande körning med bandförsedda pansarfordon på Revinge- och Ravlundafältet - två mycket viktiga och klassiska förekomstområden för strandpaddan - måste betraktas som den mest sannolika orsaken att arten minskat så kraftfullt här.

2. Urbanisering.

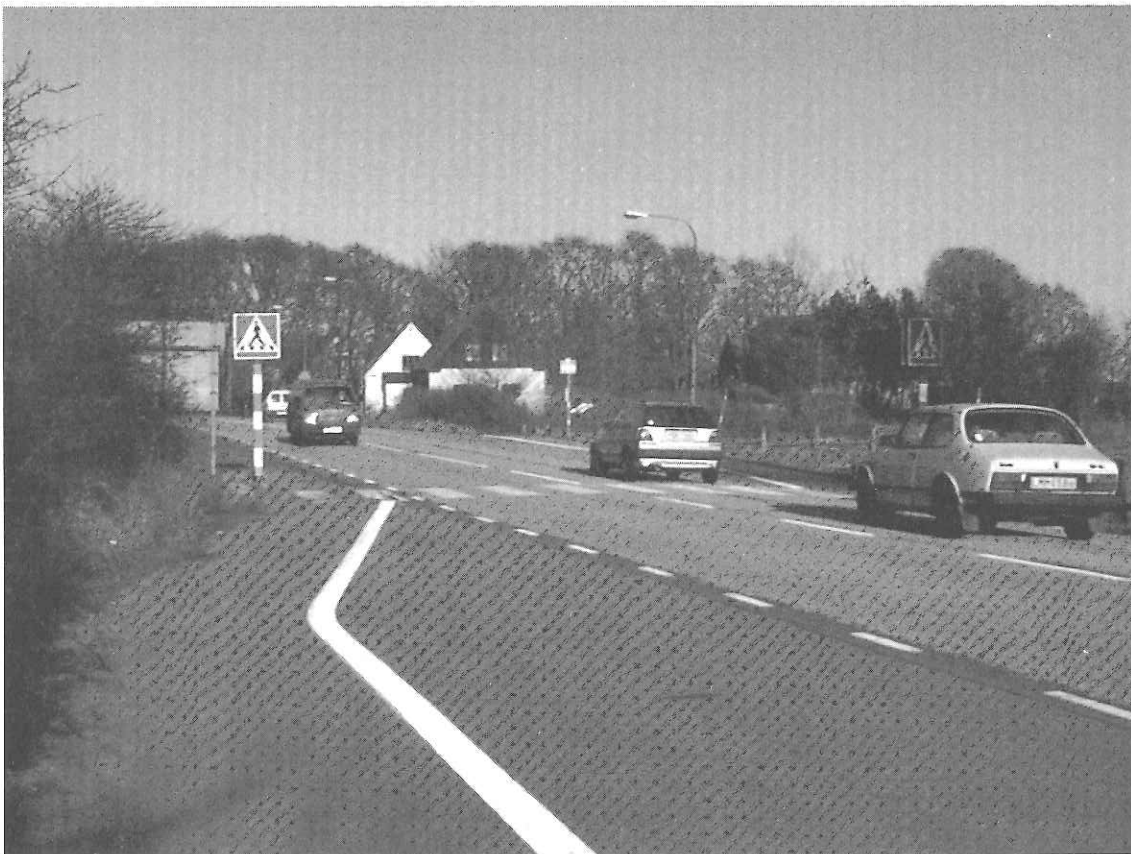
Exempel på urbanisering vid Smygekärr i Trelleborgs kommun.

Utbyggnad av många orter i Skåne har förstört både lekplatser och dithörande landhabitat för strandpaddan. Som exempel kan nämnas Käglinge utanför Malmö, Barsebäck, Genarp, Smygehavn, Kåseberga, Simrishamn, Åhus och Bromölla. Arten är mycket rörlig och vandrar långa sträckor. Biotoper som krymper genom påträngande bebyggelse isoleras allt mer och djuren försvinner efterhand. Det är viktigt att ta hänsyn till strandpaddans arealkrav och furageringsområden inom habitatet i den fysiska riksplaneringen, så att lokaler inte isoleras eller avskämmas från varandra av bebyggelse.

3. Vägbyggen och bilism.

Utbyggnaden av det skånska vägnätet och den ökande bilismen har påverkat strandpaddan mycket negativt sett i ett 40-årsperspektiv sedan 1960. Den är tillsammans med lökgrodan den art som mest frekvent faller offer för bilismen. Särskilt i områden längs med kusterna har många djur mött trafikdöden. Flera exempel finns där djur måste korsa allmänna körvägar som ligger mellan lekplatser och furageringsmarker. Trafikdödade djur har noterats i särskilt stor utsträckning vid vägsträckor på Falsterbohalvön, vid Smygehamn, Malmövägen vid Käglinge, Genarp, Södra Sandby, Åhusområdet, Rinkaby och Bromölla för att nämna några. I vissa områden antas enbart bilismen årligen skörda 10-20% av vuxenpopulationen på utsatta lokaler.

Många strandpaddor har genom åren mött trafikdöden på livligt trafikerade vägar invid lekplatserna. Bilden är tagen vid Smygehamn.

4. Dikning och igenfyllning av lekvatten.

Strandpaddans lekplatser är genomgående grunda, ofta små, och de flesta av halvpermanent karaktär. Vattensamlingar är känsliga och kan påverkas negativt av föga resurskrävande ingrepp eller olika händelseförlopp. De mest utsatta lekvattenmiljöerna har i åtskilliga fall varit olika sand- eller grustäkter, där det skapats lämpliga lekvatten. Den störda och hasardliknande verksamheten i sådana områden har ofta inneburit en mycket otrygg tillvaro för strandpaddan, då pågående täktområden förändras från dag till dag. Detta gör arten mycket sårbar. Markägare och exploatörer har i flera fall fått information från länsstyrelsen om hänsynstagande och återställning av sådana täkter, så att strandpaddan och andra arter knutna till denna miljö skall kunna överleva. Dikning av strandnära kärr (t.ex. mellan Landön och Fårabäck norr om Åhus), sämre betesgång på strandängar och i naturbetesmarker, har också påverkat strandpaddan mycket negativt.

Exempel på olaglig dikning av de sista två lekvatten för strandpadda i Ystads kommun.

Detta har skett på Herrestads mosse i början av år 2000.

Vattnen måste omgående restaureras till ursprungligt skick om arten ska kunna räddas kvar i kommunen.

5. Granplantering.

I området mellan Genarp och Assartorp har flera lekvatten för strandpadda ödelagts genom granplantering. Även andra skogsplanteringar av tall och lövträd har bidragit till artens försvinnande inom olika områden såsom vid Bäckaskog, Juleboda, Vitemölla, Vomb, Snogeholms strövområde och Sövdesjön. I några fall har diskussion förts med markägare om restaurering av områden för strandpadda och lökgröda, där problematiken är den samma för båda arterna.

Planterad granskog i före detta öppen mark är till stor skada för bland annat strandpadda och lökgröda.

Bilden är tagen i Snogeholms strövområde.

6. Inplantering av signalkräfta och fisk.

Denna problematik är inte av samma omfattning för strandpaddan som för lökgrodan. Strandpaddans vanligen grunda lekhabitat lämpar sig inte för kräft- eller fiskutsättning, såvida de inte fördjupas avsevärt. Men det finns några exempel på värdefulla lokaler för arten, som varit ganska djupa, permanenta vatten med inslag av mycket grunda och flacka stränder. Värdefulla lokaler vid Sövdesjön, Vombområdet, Arrie, Käglinge och stenbrottsdammar utanför Simrishamn har gått förlorade av denna anledning. Även beträffande denna problematik har en del diskussioner inletts med intresserade markägare i syfte att återställa skadan.

7. Skrattmåsproblemet.

För lökgrodan har redovisats ett statuerande exempel på en stor skrattmåskoloni, som specialiserat sig på predation av lökgrodans larver vid artens allra bästa lokal (Furuhusmossen) under en lång följd av år och därmed påverkat arten mycket negativt.

För strandpaddans vidkommande förekommer samma problematik i vissa områden, särskilt i kustområden, där stimsimmande larver i grunda vattensamlingar utan skyddande vegetation kan fiskas ut systematiskt, när fåglarna upptäckt denna resurs. Detta har redovisats tidigare i länsstyrelserapporten om "Skånes sällsynta groddjur", vars fältarbete gjordes 1975. Kåre Fog uppger liknande förhållanden från Danmark i boken "Nordens padder og krybdyr från 1997. Även kråkfåglar kan lokalt kraftigt eliminera bestånd av larver och juveniler.

8. Kemikalier och giftspredning i mark och vatten.

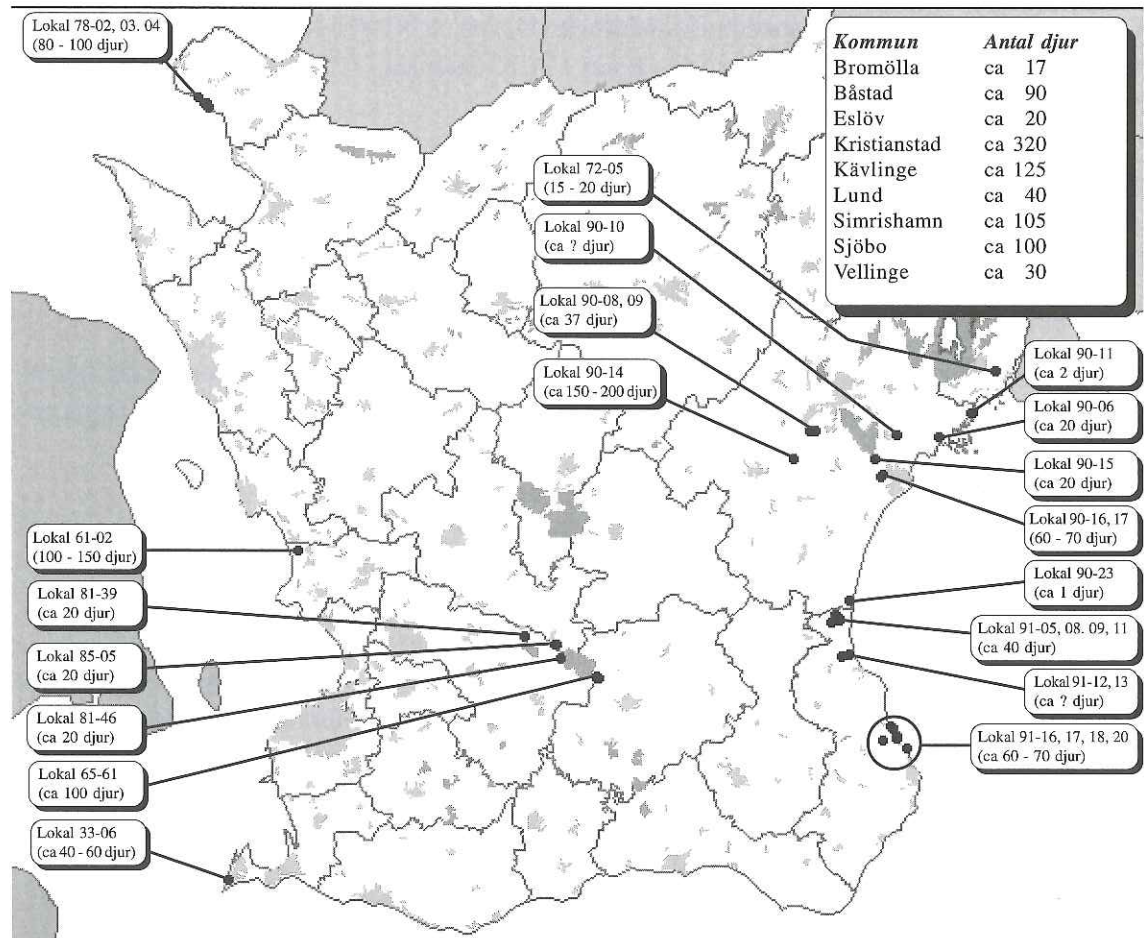
Strandpaddan är liksom lökgrodan ofta knuten till odlad mark och kommer då i kontakt med jordbrukets kemikalier. Vattenlösliga kemikalier, som kommer i kontakt med strandpaddans grunda lekpölar, bör rimligen påverka den ringa vattenmängden mycket mer negativt än större vatten med avsevärt mycket större vattenvolym.

9. Ökad UV-B strålning.

Ozonskiktets uttunning med ökad UV-B strålning som följd måste betraktas som en potentiell hotfaktor på sikt. Strandpaddan deponerar sin rom i extremt grunda vattenmiljöer ofta helt utan flytbladsvegetation eller annat skydd och är därför den art som är mest exponerad för denna strålning av våra groddjursarter. Ägg och embryonalutvecklingen kan i utsatta fall påverkas så negativt och de okläckta larverna dör innan de nått frisimmande stadium. En normal metamorfos till fullbildad juvenil är därmed utesluten.

Översiktligt resultat av inventeringen 1998-1999

Lekvatten och uppskattat antal adulta djur			1998 / 1999	Reproduktion
Kommun	Lok.nr	Lokal		
Bromölla	72-05	Grödby 103:1 (Bjärstedts korra)	15 - 20	Ja
Båstad	78-02	Måsinge-Möllhult	30 - 40	Ja
Båstad	78-03/04	Glimminge 39:1 / Vasalt strandallm.	50 - 60	Ja
Eslöv	85-05	Harlösa 41:1 (Furudal)	ca 20	?
Kristianstad	90-06	Tosteberga 28:1	ca 20	?
Kristianstad	90-08	Vä 54:5	12	Nej
Kristianstad	90-09	Vä 8:3	ca 25	Ja
Kristianstad	90-10	Rinkaby 91:1	0	Nej
Kristianstad	90-11	Vanneberga 34:20	1 - 2	?
Kristianstad	90-14	Nöbbelöv 40:1 / 41:2	150 - 200	Ja
Kristianstad	90-15	Horna 10:33	20	?
Kristianstad	90-16 / 90-17	Horna 16:5 / 12:7	60 - 70	Ja
Kristianstad	90-23	Juleboda 9:1	1	Nej
Kävlinge	61-15	Ålstorp 7:18 (Järavallen)	100 - 150	Ja
Lund	81-39	Revinge 1:12 (Ellagård)	ca 20	Ja
Lund	81-46	Vomb 1:3 (Norregård)	20	?
Simrishamn	91-05, 08, 09, 11	Ravlundafältet 2:1	ca 40	Ja
Simrishamn	91-12	Torup 1:1 (Kumla flo)	0 (Flera 1997)	Nej
Simrishamn	91-13	Torup 1:1 (Torups flo)	0 (Flera 1997)	Nej
Simrishamn	91-16	Viks fiskeläge S8/S9 (Prästens badkar)	ca 20	Ja
Simrishamn	91-17	Tjörnedala 1:5	ca 10	Ja
Simrishamn	91-18	Bräkneryd 1:4 (Iglamossen)	0 (Flera 1996)	Nej
Simrishamn	91-20	Gladsax S3	30-40	Ja
Sjöbo	65-61	Övedskloster 2:5/2:23 (Vressel)	ca 100	Ja
Vellinge	33-47	Falsterbo 2:1 (Flommen)	40-60	Ja

Summa uppskattat antal vuxna djur: cirka 900

Summering

Under projekttiden har strandpaddan konstaterats leka på ett 30 tal lokaler inom följande kommuner i Skåne: Bromölla (1), Båstad (3), Eslöv (1), Kristianstad (10), Kävlinge (1), Lund (2), Simrishamn (10), Sjöbo (1) och Vellinge (1).

Populationen av vuxna djur uppskattas till cirka 900 individer. Endast 7 - 8 lokaler hyser fler än 30 vuxna djur. Övriga lokaler har haft en genomsnittlig frekvens av cirka 10 - 25 djur. Bara 3 riktigt högklassiga lokaler med 100 djur eller fler finns kvar. Reproduktion med varierande framgång har noterats på flertalet lokaler, särskilt under 1999.

1999 har överlag varit gynnsammare för strandpaddan än 1998 genom den ovanligt rikliga nederbörden. Därmed har många temporära vattensamlingar varit mindre uttorkningsbenägna och både lek och reproduktion har gynnats.

För många områden ser framtiden mycket dystert ut om inte föreslagna åtgärder vidtages snarast. Skånes bästa lokal för arten under 1999 är belägen i Nöbbelöv i Kristianstads kommun (lokal 90-14, Nöbbelöv 40:1 och 41:2). Denna var helt torr och otjänlig under 1998 och vattentillgången måste garanteras genom urgrävning och fördjupning av lekplatserna. Näst bästa lokalen under 1999 är belägen i Järavallens naturreservat i Kävlinge kommun (lokal 61-15, Ålstorp 7:18). Platsen var den mest frekventerade under 1998 och har stabila förutsättningar utan risk för uttorkning. Totalt sett klassas den som Skånes bästa lokal för strandpaddan under projekttiden. Den tredje individrikaste lokalen finns i Sjöbo kommun vid Vressel (lokal 65-61, Övedskloster 2:5 och 2:23) och har liksom Nöbbelöv fluktuerande vattentillgång med återkommande risk för uttorkning under torrare somrar.

Nämnda tre baslokaler är av största relevans och hyser nästan 50% av nuvarande totalpopulation i Skåne. I åtgärdsprogrammet för strandpaddan måste naturvårdsarbetet först och främst inriktas på att skyndsamt undanröja hotfaktorerna för att garantera överlevnaden beträffande dessa viktiga lokaler. Detta bedöms som det allra viktigaste att verkställa inom projektet. Alla förslag till nödvändiga åtgärder finns i respektive lokalbeskrivningar.

På Ravlundafältet har under vintern 1999/2000 igångsatts nygrävning och restaurering av lekplatser och här ser framtiden redan ljusare ut för arten. Förhandlingar har inletts mellan länsstyrelsen/projektledaren kontra markägare/exploatör för de viktigare täkterna, som hyser förekomst av strandpadda, och ger anledning att känna viss tillförsikt om en gynnsam utveckling att vända artens negativa trend som pågått under senare år.

Varje administrativ enhet i Skåne, som har glädjen att ännu hysa strandpaddan, måste betraktas som särskild ansvarskommun med målet att bevaka intresset och värna om arten inför framtiden. Detta underlättas väsentligt av rapportens överskådliga lokalförteckning med inprickade kartor för varje kommun.

Tack

Ett speciellt tack till Naturvårdsverket och Länsstyrelsen i Skåne län för initieringen av Projekt Strandpadda 1998-1999 och den ekonomiska sponsringen.

Militärledningen på Ravlunda och Revinge pansarskjutfält tackas för medverkan i naturvårdsarbetet genom visat intresse och verkställande av nödvändiga åtgärder till gagn för hotade groddjur. Särskilt Christer Alriksson, Ravlunda, har entusiastiskt ställt upp vid ett flertal tillfällen och lyhört utfört åtgöranden i paritet med åtgärdsprogrammet för rödlistade groddjur och i synnerhet för strandpaddan.

Inom Landskrona-, Lunds- och Simrishamns kommun har ett omfattande arbete med att restaurera och nyskapa våtmarker för sällsynta groddjur framgångsrikt igångsatts. Alla berörda personer tackas för sina insatser.

Ett stort tack till Torsten Larsson och Claes Andrén, som utarbetat åtgärdsprogram för bevarande av strandpadda, Gunnar Strömberg, som parallellt har arbetat med Projekt Strandpadda i Blekinge, Ingemar Ahlén, Rune Gerell, Jan Pröjts, Christer Persson, Sam Skällberg, Sven-Erik Magnusson, Hans Cronert, Mattias Sterner, Linda Birkedal, Gösta Peper, Sven Broberg, Åke Widgren, Arne Schmitz, Nils Englesson, Jan Danielson, Kurt Ivarsson, Olle Nordell, Göran Sandberg samt Madeleine och Bertil Rohlin. Personer som alla bidragit med uppgifter och givande diskussioner om våra sällsynta groddjur.

Herpetologkollegan i Danmark, Kåre Fog, som outtröttligt bedriver olika naturvårdsarbeten med hotade groddjur i vårt västra grannland, tackas för intresset och deltagande i Projekt Strandpadda 1998-1999.

Gamle vännen och mästern fotografen Åke Sandhall - med en stor produktion av intressanta insektsböcker och ett hängivet intresse även för de skånska groddjuren - har välvilligt ställt sitt breda fotografiska kunnande till förfogande. Han har vänligen scannat in flera bilder till rapporten, bland annat omslagsbilden, och tackas varmt.

Slutligen och inte minst ett varmt tack till den äldste av alla mina vänner - prof. Yngve Grahn, Faculdade de Geologia, Universidade do Estado do Rio de Janeiro - bosatt i Brasilien sedan ett tiotal år, och som medverkat under talrika exkursioner redan i inledningskedet, då jag initierade kartläggningen av Skånes sällsynta groddjur för mer än fyrtio år sedan. Under ett besök i Sverige sommaren 1999, då jag hade förmånen att hysa min gamle vän som gäst under ett par dagar, deltog Yngve i fältarbetet med samma entusiasm som under forna dagar.

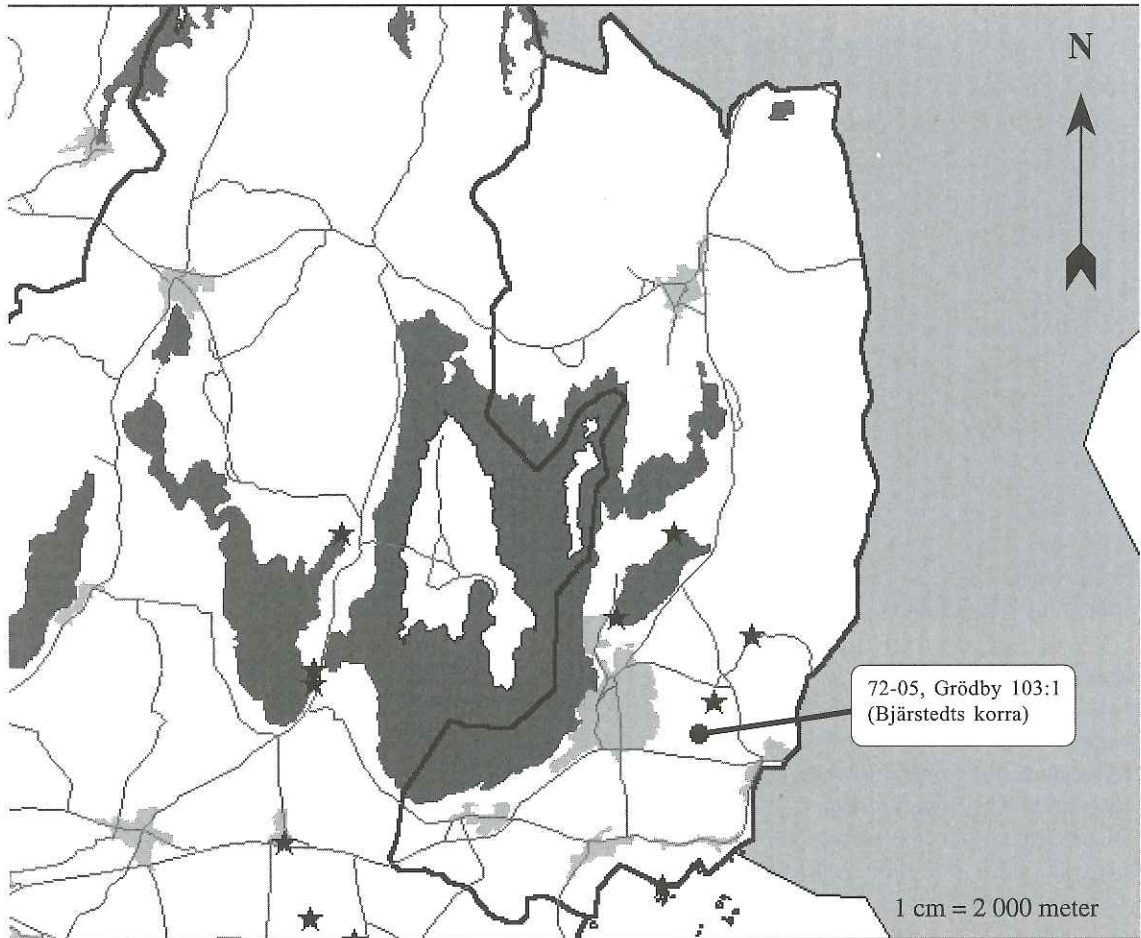

Beskrivning av lokaler med fynd av strandpadda under 1998 - 1999

<i>Lokal nr</i>	<i>Lokalnamn</i>	<i>Sida</i>
Bromölla kommun	.....	23
72-05	Grödby 103:1 (Bjärstedts korra)	24
Båstads kommun	.....	25
78-02	Mäsinge-Möllhult	26
78-03	Glimminge 39:1	27
78-04	Vasalt strandallmänning	27
Eslövs kommun	.....	29
85-05	Harlösa 41:1 (Furudal)	30
Kristianstads kommun	.....	32
90-06	Tosteberga 28:1 (Tosteberga ängar)	33
90-08	Vä 54:5	34
90-09	Vä 8:3	35
90-14	Nöbbelöv 40:1 och 41:2	36
90-16	Horna 16:5	38
90-17	Horna 12:7	40
90-23	Juleboda 9:1	41
Kävlinge kommun	.....	42
61-15	Ålstorp 7:18 (Järavallen)	43
Lunds kommun	.....	45
81-39	Revinge 1:12 (Ellagård)	46
81-46	Vomb 1:3 (Norregård)	47
Simrishamns kommun	.....	48
91-05	Ravlundafältet 2:1 (Kärret)	49
91-08	Ravlundafältet 2:1 (Stridsvagnsspår NV Plattan)	49
91-09	Ravlundafältet 2:1 (Plattan)	49
91-11	Ravlundafältet 2:1 (Flodahus)	49
91-12	Torup 1:1 (Kumla flo)	55
91-13	Torup 1:1 (Torups flo)	56
91-16	Viks fiskeläge S8/9 (Prästens badkar)	57
91-17	Tjörnedala 1:5	59
91-18	Bräkneryd 1:4 (Iglamossen)	61
91-20	Gladsax S3	62
Sjöbo kommun	.....	64
65-61	Övedskloster 2:5/2:23 (Vressel)	65
Vellinge kommun	.....	67
33-47	Falsterbo 2:1 (Flommen)	68

BROMÖLLA KOMMUN

Aktiva lokaler

72-05	Gröby 103:1 (Bjärstedts korra)	Sida 24
-------	--------------------------------------	---------

Gamla lokaler

72-01	Allarp 1:1, 2:1
72-02	Bromölla 12:9
72-03	Gröby 108:1
72-04	Gröby 102:1
72-06	Krogstorp 9:1

BROMÖLLA KOMMUN**Lokal: 72-05 Gröby 103:1 (Bjärstedts korra)****Naturresevat:**

Nej

Natura 2000:

Nej

Riksintresse naturvård:

L:N24a

Ekonomiskt kartblad:

3E3d Bromölla

Församling:

Ivetofta

Koordinater:

621624/141939

Brantahallar är ett mycket stort utmarkskomplex beläget strax öster om Bromölla. Diversiteten av träd- och buskarter är mycket stor och praktiskt taget alla sydsvenska arter finns representerade. Mest iögonenfallande är stora och ovanligt fina bestånd av trädformig hassel. Likaså är vegetationen sällsynt artrik och varierad, då betydande områden inte visar spår av kvävepåverkan. Markbeskaffenhet växlar mellan olika vegetationstyper från torrängar av hållmarkstyp till frisk- och fuktängar. Även öppna sumpkärr förekommer. Naturbetesmarken är i nuläget mer sluten genom långsam succession till följd av sämre betestryck under senare år. Stora igenvuxna ytor finns av främst nypon, slån och hagtorn. För fyrtio år sedan, när jag besökte området första gången, har jag en klar minnesbild av en betydligt öppnare karaktär, särskilt i den södra delen, där Bjärstedts korra ligger. Detta vatten var från början en stor flack kärrmark med stora översvämningzoner, men har senare delvis grävts ur till en rektangulär damm med oestetiskt placerade schaktmassor.

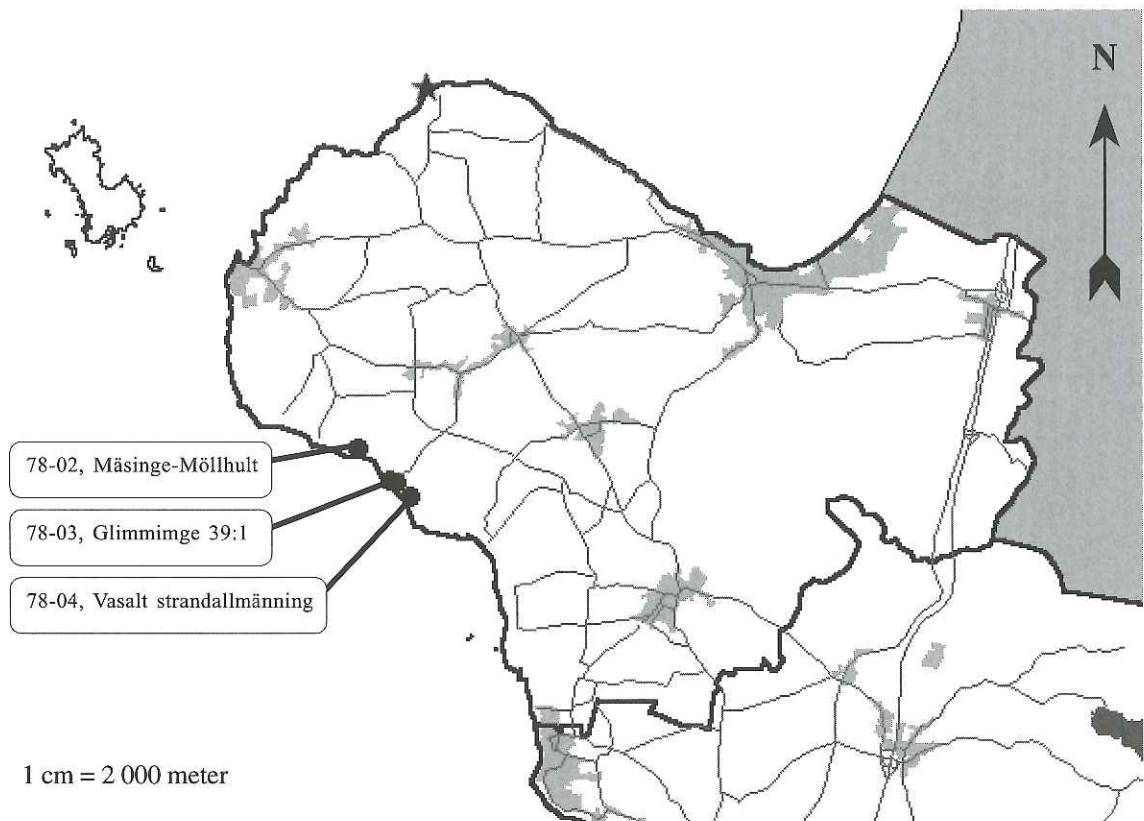
I början av 1960-talet fanns inom området en mycket stor förekomst av strandpadda med hundratals lekande djur, huvudsakligen vid nuvarande Bjärstedts korra. Spel hördes även från andra blöta ängspartier norrut mot Gröby. Under projektiden har strandpaddan lekt i kärrmarken strax nordost om Bjärstedts korra under både 1998 och 1999. **Vid närmare granskning har populationen av vuxna djur (båda könen) noterats till mellan 15-20 individer. Låg reproduktion har förekommit båda åren.**

Groddjursfaunan är för övrigt rik med vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, liten- och stor vattensalamander. Det är inte osannolikt att även långbensgrodan kan ha förekommit tidigare. Lövgrodan har tidigare funnits flerstädes i östra Ivöbygden (Sven Sahlin 1927), men dog ut under 1950-talet, då en liten förekomst ännu fanns kvar vid Råby (Bengt Sjögren muntl.).

För att säkerställa strandpaddans framtida existens inom Brantahallarområdet krävs ett ökat betestryck och större öppnare partier. Visst röjningsarbete är därmed nödvändigt. Med tanke på områdets stora areal, och att det bara finns ett permanent vatten, bör en del blöta partier grävas ur för att skapa fler grunda dammar i den nordöstra delen av naturmarken. De två dammar en knapp km norr om Bjärstedts korra, i anslutning till en bäck, som grävdes för några år sedan uppfyller inte sällsynta groddjurs krav på lämpligt lekhabitat. Riktigt placerade och rätt utformade småvatten skulle däremot kunna göra Brantahallarområdet till ett potentiellt schlaraffenland för groddjur.

BÅSTADS KOMMUN

Aktiva lokaler		Sida
78-02	Mäsinge-Möllhult	26
78-03	Glimminge 39:1	27
78-04	Vasalt strandallmänning	27

Äldre observationer	
78-01	Segeltorp

BÅSTADS KOMMUN**Lokal: 78-02 Mäsinge - Möllhult****Naturreservat:**

Bjäre kustens naturreservat

Natura 2000:

SCI SE0420232

Riksintresse naturvård:

L:N1c

Ekonomiskt kartblad:

4C0b Vasalt

Församling:

Västra Karup

Koordinater:

625494 / 130695

Större vattensamling vid Mäsinge-Möllhult på stenig havsstrandäng med en areal på cirka 50 x 15 m. Är belägen cirka 20 m från strandlinjen. Strandgölen har en vindlande form med övervägande öppet vatten, cirka 95%, resterande delar domineras av mannagräs och Scirpus. Visst inslag av alger. Genomgående flacka och grunda stränder, delvis med sandbotten, utgör sammantaget en mycket fin lek miljö för strandpaddan. Blockrik strandbrädd mellan havet och lekpolen. Lokalen ligger inom Bjäre kustens naturreservat och upptäcktes under 1999. I omgivningarna finns välhävdad, övervägande öppen naturbetesmark närmast kusten med inslag av små glesa grupper av nyponros, björnbär, slån, hagtorn och en. Också enstaka askar och fågelbärsträd förekommer. Delen av reservatet närmast lekplatsen betas av får. Ovanför vattensamlingen längre norrut finns fuktig mark med mer eller mindre slutet lövskog, som domineras av al i södra brynet. Större delen av reservatets västra del utgöres av mer eller mindre slutet enefälad med småkärr och fuktängar. Längre österut (strax utanför reservatet) finns omfattande fritidsbebyggelse.

Bjäre kusten är känd för sin nyckfullhet med snabba växlingar i väderleksförhållanden. Strandpaddans mycket kraftfulla stämman som brukar överrösta det mesta, även störande trafikbuller, har en benägenhet att neutraliseras av havsbrus så att spelet inte går att uppfatta ens på kort avstånd. Vid flera besök på Bjäre halvön under 1999 kunde endast en enda kväll/natt med ideala avlyssningsförhållanden prickas in. Under kvällen och natten mellan den 18 - 19 maj - efter en solig och varm dag med 20-gradig eftermiddagstemperatur - följde en mild och helt vindstilla natt. Hela kuststräckan från Hovs hallar till Vejbystrand kunde då avlyssnas systematiskt från alla de småvägar som leder ner till havet. Området vid Segeltorp, där strandpaddan fanns för 20 år sedan, besöktes men var helt tyst och utan synliga djur. Även under 1998, då området granskades, kunde inga djur konstateras. Det är dock för tidigt att utdöma det negativa resultatet och arten bör eftersökas under kommande säsong. Alla avlyssningar åt sydväst mot Torekov och vidare söderut mot Burensvik gav inget resultat, men från sistnämnda plats kunde tydligt spel av strandpadda höras avlägset österut. Vid ny avlyssning från en annan referenspunkt (Axelsgård), kunde riktning och avstånd bättre fastställas till den 800 m söderut belägna strandgölen.

Området hyser en livskraftig population av arten som verkar ligga i storleksordningen 30 - 40 vuxna djur, men det krävs en noggrannare genomgång med fler besök för att säkert kunna fastställa antalet djur. Vid samma tillfälle påträffades en furagerande vuxen hane norr om Axelsgård och samtidigt 1 km från lekplatsen! Eventuellt kan arten också utnyttja några av kärrarna i södra kanten av enefäladen i den västra delen av området, vilket likaså erfordrar uppföljning. **Reproduktion av strandpadda har skett under 1999** med observerade årsungar. Inga övriga groddjursarter har noterats hittills, men sannolikt finns åtminstone åkergroda, vanlig padda och liten vattensalamander inom reservatet. Enbuskmarken i den västra delen av reservatet är till stora delar långt igenvuxen och omsluter flera kärr. Önskvärt att göra dessa bättre tillgängliga genom röjning kring polarna som ligger närmast stranden.

BÅSTADS KOMMUN

Lokal: 78-03 Glimminge 39:1
78-04 Vasalt strandallmänning

Naturreservat:
Bjäre kustens naturreservat

Natura 2000:
SCI SE0420232

Riksintrasse naturvård:
L:N1c

Ekonomiskt kartblad:
4C0b Vasalt

Församling:
Västra Karup /Grevie

Koordinater:
625409 / 130781
625403 / 130795
625365 / 130832

Glimminge och Vasaltheden är en direkt kustförlängning av föregående beskrivna område med omfattande mellanliggande stugbebyggelse. Även detta område ingår i Bjäre kustens naturreservat. Söder om Glimminge havsstrandäng vidgas reservatet och avlöses av Vasaltheden med vidsträckt öppen utmark av varierande topografi och hydrologi. Flack stenstrand med klappersten och tångvallar med blötor och grunda strandgölar. Ett par bäckar rinner genom området och översilar strandängarna samtidigt som flera av de grunda pölarna vid stranden får vattentillskott vilket medför att risken för uttorkning är liten. En av bäckarna skär igenom ett fint område med sanddyner nära stranden. I andra delar av området växlar torra och fuktiga stråk mellan strandvallarna. I flera av sänkorna finns små kärr med mycket god vattenhållning. Omväxlingen från helt öppna sandfält av olika storlek till ytor med glesare vegetationstäckte, ökar variationen ytterligare. **Området kan betraktas som en närmast optimal biotop för strandpaddan, både gällande lekmiljö och landhabitat.**

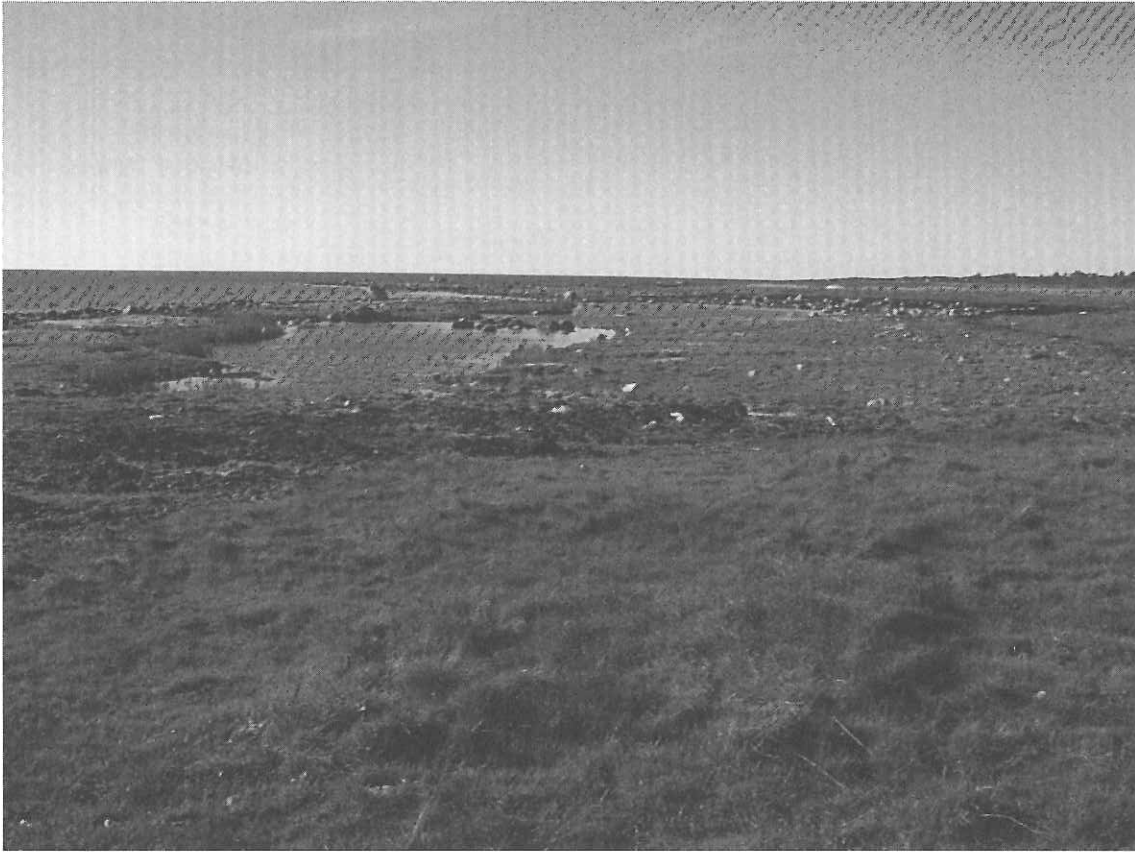
Strandpaddans förekomst inom Glimminge och på Vasaltheden klassas som Bjärehalvöns bästa lokal för arten, även om närmare kunskaper om populationsstorleken ännu saknas. Under kvällen/natten 18-19/5 1999 noterades fint, spritt spel i flera av gölarna närmast stranden. **Populationen uppskattas till 50 - 60 vuxna individer. Även amplexuspar och romläggning observerades. Under rundvandring inom området samma natt observerades både fjolårsungar och subadulta djur, vilket klart indikerar att reguljär reproduktion förekommer. Detta understryks ytterligare av att god för yngning även förekommit under 1999 genom iakttagna årsungar i gott numerär senare under säsongen.**

Förekomst av strandpadda på Vasaltheden noterades av mig först under 1999. Det har tidigare cirkulerat trovärdiga uppgifter om spel av arten vid Glimminge plantering, bl.a. från medlemmar i Bjärebygdens naturskyddsförening, men uppgifterna har inte förrän nyligen verifierats av kvalificerad expertis.

Området verkar i övrigt vara fattigt på amfibier. Inga andra arter har observerats under besöken, vilket kan vara ett förbiseende, då den samlade uppmärksamheten ägnats åt strandpaddan. Sannolikt förekommer också åkergroda och liten vattensalamander.

Vasaltheden är sammanfattningsvis ett omistligt fint område för strandpadda i nuvarande skick. Viss smygande igenväxning av enbuskage kan ske på sikt och bör därför hållas under uppsikt, så att expansion inte överskrider nuvarande ytvidd. Uppföljning bör göras under några kommande leksäsonger för att kontrollera individantal och fluktuation av populationen, liksom reproduktionskontroll, vilket även gäller det närbelägna området Mäsinge-Möllhult.

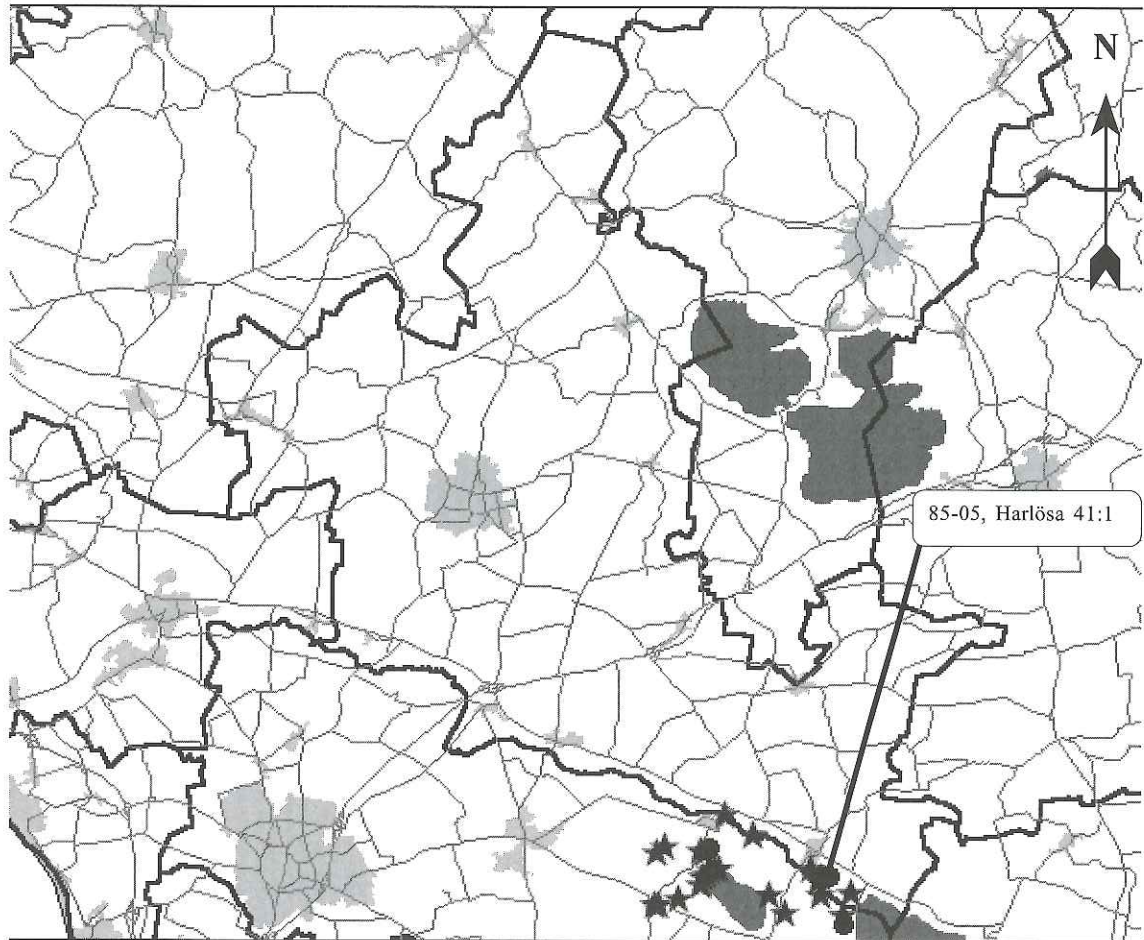

Exempel på lekvatten som utnyttjas av strandpadda på Vasalheden.

ESLÖVS KOMMUN

1 cm = 3 000 meter

Aktiva lokaler

85-05	Harlösa 41:1 (Furudal)	Sida
		30

Äldre observationer

85-01	Hunneberga 12:5
85-02	Hunneberga 11:8
85-03	Harlösa 19:63
85-04	Harlösa 41:1
85-04	Harlösa 41:1
85-06	Harlösa 40:8
85-07	Harlösa 39:1

ESLÖVS KOMMUN**Lokal: 85-05 Harlösa 41:1 (Furudal)****Naturreservat:**

Nej

Natura 2000:

Nej

Riksintresse naturvård:

Nej

Ekonomiskt kartblad:

2D5b Harlösa

Församling:

Harlösa

Koordinater:

617757 / 135712

617756 / 135743

Större grustag strax sydost om Harlösa. Gammalt klassiskt område med frekvent förekomst av strandpadda känd sedan 1960. Under denna tid fanns åtskilliga tätliggande småvatten av varierande storlek och djup inom ett större område, som sträckte sig längre västerut nästan fram till den sydgående vägen mot Silvåkra. Den västligaste tåkten är delvis återställd sedan åtskilliga år. Populationen av arten under hela 1960 talet fram till 1975 omfattade flera hundra lekande individer.

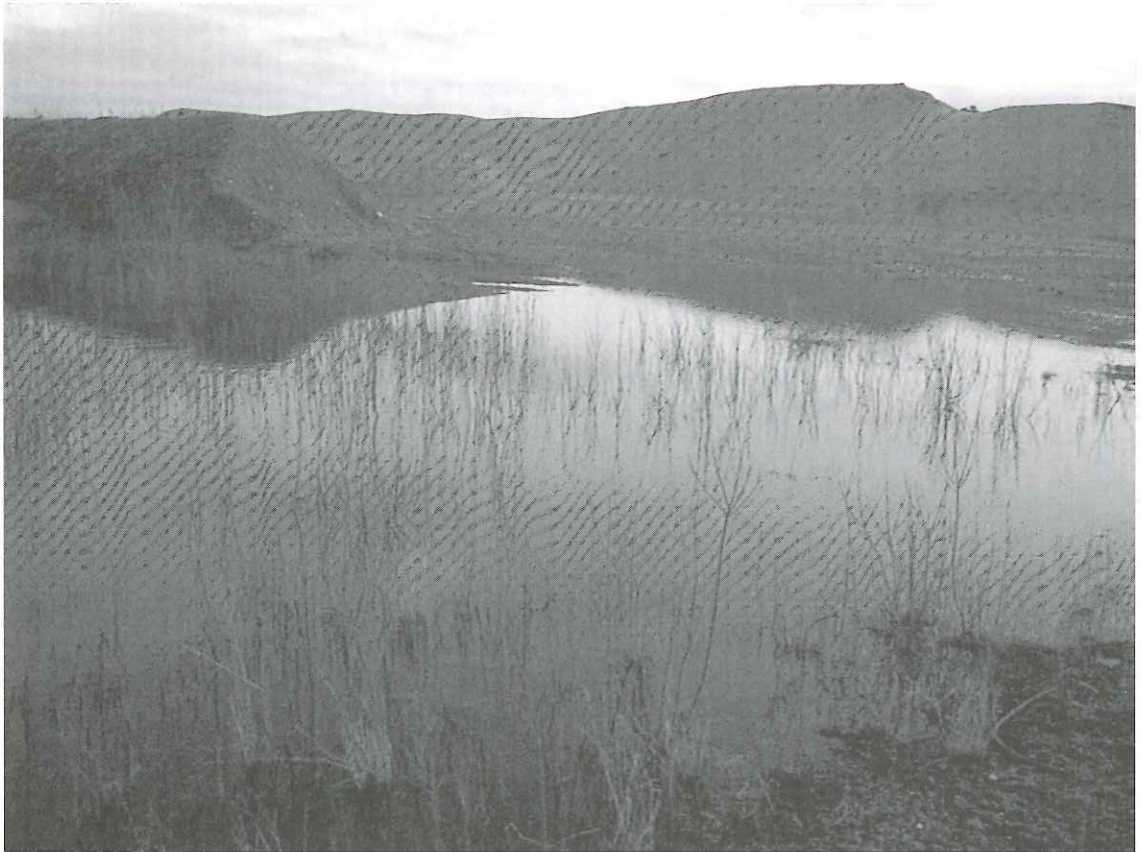
Området domineras i dag av en stor grundvattensjö med avsevärt djup och branta täktslänter. I grundare strandpartier förekommer en del vassvegetation. Fisk förekommer i sjön sedan åtskilliga år och har sedan dess varit otjänlig som lekplats för strandpaddan.

Strax norr om det stora vattnet finns en mindre vattensamling, som under högt vårvattenstånd kan ha förbindelse med grundvattensjön med risk för invandring av fisk. Då dammen är grund och uttorkningsbenägen under torra somrar, innebär detta att tillfällig fiskförekomst oftast slås ut, varmed dammen kan utnyttjas för lek under gynnsamma år. Under senare delen av 1970 talet och en bit in på 1980 talet var denna mer fjärrad från den inte lika vidsträckt grundvattensjön och utgjorde då den viktigaste lekplatsen för strandpaddan.

Fr.o.m. 1990 har endast sporadisk förekomst noterats med få lekande djur i olika tillfälliga vattensamlingar. Vid avlyssningar under perioden 1993 - 1996 har området varit helt tyst under den vanemässiga spelperioden. Denna tid besöktes Harlösaområdet frekvent i samband med fältarbeten på närbelägna Vombs ängar och Revingefältet under arbete med Projekt Lökgröda.

Under den ovanligt blöta och regnrika våren under 1999 hyste täktområdet ett flertal temporära pölar. En svag återetablering av strandpadda noterades med spel av cirka 10 hanar i den sydöstra delen av området. **Totalt uppskattas populationen till cirka 20 adulta djur.** Rom och larver har noterats, men av allt att döma har lekpölen torkat ut före metamorfos, då inga juveniler har observerats. Den bästa spelaktiviteten noterades kvällen den 26/4 1999. Under 1998 har ingen lek- eller spelaktivitet observerats.

Harlösa grustag är i nuläget utsatt för en accelererande igenväxning av viden och björk uppslag inom stora delar av området. Om denna vegetation kan elimineras till mindre ytor och det samtidigt skapas små permanenta dammar, så har biotopen en stor potential för strandpaddan. Samma åtgärder skulle även gynna lökgrödan, som förekommer i grannskapet. När området tidigare hyste flera små permanenta och fiskfria vattensamlingar var artdiversiteten av groddjur större. Sammanlagt har minst sex arter noterats: Vanlig gröda, åkergröda, vanlig padda, liten- och stor vattensalamander. Lökgrödan har på goda grunder sannolikt förekommit tidigare även om den inte uppmärksammats.

Grundvattensjön i grustaget i Harlösa.

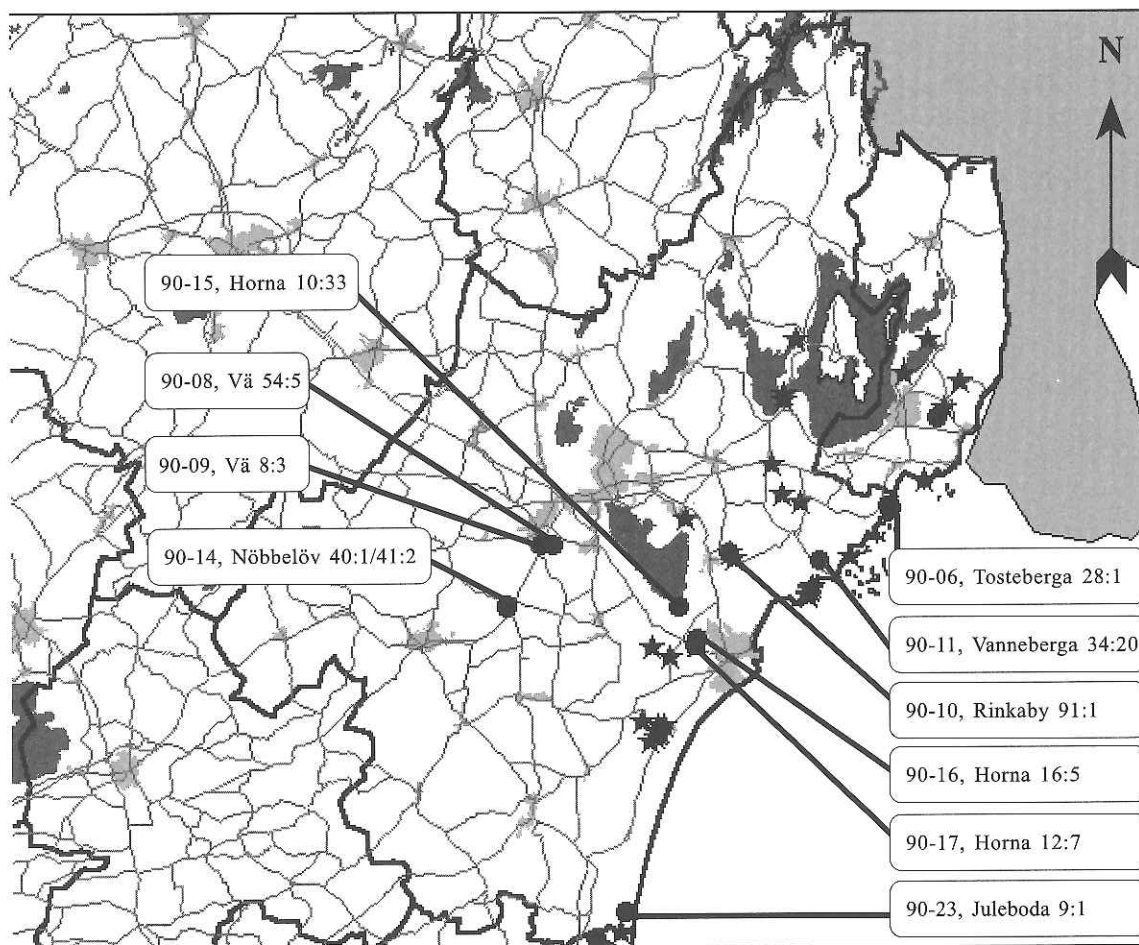

Översvämning i den sydöstra delen av täktområdet.

KRISTIANSTADS KOMMUN

1 cm = 5 000 meter

Aktiva lokaler

90-06	Tosteberga 28:1	33
90-08	Vä 54:5	34
90-09	Vä 8:3	35
90-14	Nöbbelöv 40:1 och 41:2	36
90-16	Horna 16:5	38
90-17	Horna 12:7	40
90-23	Juleboda 9:1	41

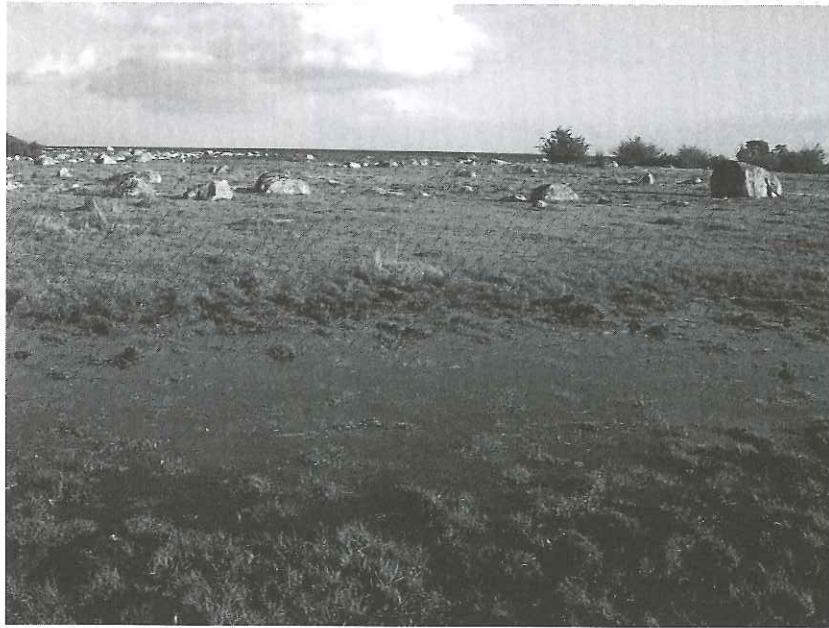
Sida

Äldre observationer

90-01	Barum 1:4
90-02	Bäckaskog 1:17
90-03	Bäckaskog 6:21
90-04	Trolle Ljungby 1:1 mfl
90-05	Trolle Ljungby 1:1 mfl
90-07	Viby 3:17
90-10	Rinkaby 103:2
90-10	Rinkaby 91:1
90-11	Vanneberga 34:20
90-12	Vanneberga 34:11
90-12	Vanneberga 34:38
90-13	Vanneberga 34:2
90-15	Horna 10:33
90-16	Horna 16:5
90-18	Ripa 44:1 (vägfynd)
90-19	Köpinge 31:20
90-20	Härnestad 1:4 (Pulken)
90-21	Yngsjö 228:1
90-21	Yngsjö 229:3
90-22	Yngsjö 309:1

KRISTIANSTADS KOMMUN Lokal: 90-06 Tosteberga 28:1 (Tosteberga ängar)

Naturresevat:
Tosteberga ängar

Natura 2000:
SPA SE0420127

Riksintresse naturvård:
L:N25

Ekonomiskt kartblad:
3E2d Nymölla

Församling:
Trolle-Ljungby

Koordinater:
621023 / 141636
621040 / 141603

Tosteberga ängar utgör ett klassiskt område för strandpaddan, vilket är mycket anmärkningsvärt, då endast två uttorkningsbenägna vattensamlingar finns att tillgå under lekperioden. Den ena ligger cirka 100 m öster om parkeringsplatsen och den andra är ett mycket grunt litet kärr närmare stranden, där flytbladsvegetationen domineras av mannagräs. Mycket fin blockrik, välhävd naturbetesmark av öppen karaktär. Idealiskt område för strandpaddan om risken för uttorkning av de grunda kärrmarkerna kan åtgärdas genom försiktig fördjupning för bättre vattenhållning. För övrigt är landhabitatet optimalt, vilket säkert är orsaken till att strandpaddan trots allt lyckats hanka sig kvar genom åren.

Bästa spelet noterades under natten mellan 27 - 28 april, då 15 hannar observerades i det lilla kärret nära stranden. Samma antal lekande djur under 1998. Romläggning har skett under både 1998 och 1999, men inga juvenila djur har observerats. Detta indikerar mycket tvivelaktig överlevnad på sikt, då lekbetingelserna är så instabila. En ny serie mycket torra somrar, som under början av 1990-talet, kan säkerligen resultera i totalt försvinnande. Av denna anledning bör de föreslagna åtgärderna om fördjupning av de tvenne pölarna utföras med största skyndsamhet med början av blötmarken närmast stranden nu i år och sedan efter ytterligare en säsong fuktmarken öster om parkeringsplatsen. Att förändra båda samtidigt kan innebära för stora störningar av lekmiljön.

Tosteberga ängar är för övrigt fattigt på groddjur. Under nattliga vandringar har observationer gjorts av vanlig groda, åkergroda och vanlig padda i anslutning till parkeringsplatsen, men det är osäkert vilka lek-vatten dessa arter utnyttjar.

KRISTIANSTADS KOMMUN**Lokal: 90-08 Vä 54:5****Naturreservat:**

Nej

Natura 2000:

Nej

Riksintresse naturvård:

Nej

Ekonomiskt kartblad:

3D1i Vä

Församling:

Vä

Koordinater:

620785/139317

Gamalt täktområde strax öster om riksväg E 22 och 1 km SO Vä kyrka. Väldokumenterad klassisk lokal för strandpadda känd sedan 1960. Redan vid denna tidpunkt föreföll verksamheten ha pågått under en längre tid. Minnesbilden är mycket tydligt vid första besöket en varm majkväll under 1960, då jag i skymningen stannade till på vägen och hörde ett nästan öronbedövande spel av strandpaddor på kort avstånd. Vid närmare granskning av området sågs mycket talrika lekande djur i de grunda pölarna av sandtagets botten. De omgivande branta täktslänterna gav parabol-effekt och accelererade ljudupplevelsen till ett crescendo, så att det nästan gjorde ont i öronen. Kuperade avsnitt mot riksvägen försvårar för djuren att vandra ut på vägbanan och förklarar samtidigt att arten klarat sig bra genom åren trots den höga bilfrekvensen.

Under många senare besök har liknande observationer av frekvent lek gjorts, och tillgången till lämpliga lekvatten har alltid funnits under varje år fram t.o.m. 1997. Därefter har en radikal ändring skett i verksamheten genom systematisk utfyllnad av grundvattengölarna, så att inga passande lekvatten har funnits att tillgå från år 1998.

Under 1998 förekom av förklarliga skäl ingen lek alls. **Under den regniga våren 1999 uppstod en tillfällig pöl på och strax intill den sydvästgående vägen som leder in i sandtaget, där 12 vuxna djur, varav 2 amplexuspar, lekte i vattenfyllda hjulspår på vägen!**

Det är mycket angeläget att återskapa lämpliga lekvatten för strandpaddan inom området, då ingen reproduktion har skett varken under 1998 och 1999. Det är önskvärt att arten kan genomföra lyckad lek under säsongen år 2000. Fler kringirrande strandpaddor- än de observerade 12 vuxna djuren - kan finnas i omgivningarna, liksom juveniler från 1997 (som blir könsmogna under säsongen 2000).

Under tidigare år har även vanlig groda och vanlig padda observerats, liksom båda salamanderarterna, men inga observationer av dessa gjordes under 1998-1999. Även djur av dessa arter finns i grannskapet och kommer att gynnas av erforderliga åtgärder för strandpaddans framtida överlevnad.

KRISTIANSTADS KOMMUN**Lokal: 90-09 Vä 8:3****Naturreservat:**

Nej

Natura 2000:

Nej

Riksintresse naturvård:

Nej

Ekonomiskt kartblad:

3Di Vä

Församling:

Vä

Koordinater:

620793 / 139391

Ganska stort fd. täktområde beläget drygt 1 km öster om föregående område och 1,5 km öster om Vä kyrka. Båda lokalerna har kontakt med varandra via öppen mark och utbyte av individer sker mer eller mindre regelbundet, mest genom utvandring från den västra lokalen. Genom de missgynnande faktorer som beskrivits angående den västra lokalen, har en ökning i lekfrekvens genom immigration noterats under 1999. **Under 1998 noterades ingen lekaktivitet. Desto bättre har ett tjugotal adulta djur har lekt framgångsrikt under 1999. Både larver och metamorfoserade djur har observerats.**

Detta visar hur viktigt det är med reträttmöjligheten för trängda amfibiearter. Genom att ha tillgång till närliggande lekvatten står inte existensen och faller med ett enda befintligt vatten om det sker destruktiva förändringar i detta. Tidigare års studier har visat att det västra området i genomsnitt har hyst betydligt fler individer och fungerat som baslokal. Biotopfragmentering med allt glesare tillgång till passande vatten och landhabitat och därmed ökad isolering av lokaler, är den vanligaste orsaken till sällsynta groddjurs utarmning och försvinnande från olika områden.

Det östra området är arealmässigt större än den västra täkten, och verksamheten verkar ha upphört sedan några år tillbaka. I den nordligaste delen finns två mer eller mindre sammanhängande grundvattendammar avskilda av en smal landtunga. Den östra pölen brukar torka ut under sommaren, medan vattenhållningen är tillfredsställande i den västra dammen, så att reproduktion kan fullbordas där.

Västra dammen har liksom strandpaddans flesta lekhabitat sparsam vattenvegetation. Vattensamlingen är cirka 15 x 15 m och 90% utgöres av öppet vatten medan resterande delar domineras av gles Carexvegetation och bladvass längs med stränderna. Viss igenväxning av björk och viden sker och bör hållas under uppsikt och röjas bort efterhand.

Området utgör som helhet en mycket gynnsam miljö för strandpadda under förutsättning att den smygande igenväxningen av främst björk uppslag hålls efter. Längre söderut i området finns goda förutsättningar för att gräva ur ett par nya dammar, en åtgärd som bör utföras redan under vintern 1999/2000.

Av övriga amfibier har endast trivialarter observerats.

KRISTIANSTADS KOMMUN**Lokal: 90-14 Nöbbelöv 40:1 och 41:2****Naturreservat:**

Nej

Natura 2000:

Nej

Riksintresse naturvård:

Nej

Ekonomiskt kartblad:

3D0i Lyngsjö

Församling:

Vä

Koordinater:

620399 / 139098

620383 / 139099

Sandtag beläget strax väster om riksvägen mellan Tollarp och Vä. Mindre fd. täktområde med vallar och ganska branta slänter. **Inom området finns sammanlagt tre vatten som utnyttjas mer eller mindre regelbundet av strandpaddor.** Vattentillgången har varit mycket varierande under senare år och är helt beroende av nederbörds mängden under vintern och våren. I den södra delen av täkten finns vanligen två mycket grunda och uttorkningsbenägna vattensamlingar. Under 1999 har vattentillgången glädjande nog varit ovanligt god. 1998 mycket sämre vattenhållning, liksom åren tidigare, då det varit helt torrt redan under våren. Ändå har vuxna djur setts vid varje nattligt besökstillfälle.

Det sydligaste vattnet hade under våren 1999 en areal om cirka 15 x 30 meter och är delvis omgivet av videbuskar i höjd mellan 0,5 - 5 meter. Brokig ruderatflora finns av bl.a. tussilago på slänten strax öster om pölen. Med tanke på flera tidigare års uteblivna eller sparsamma lekfrekvens var det överraskande många lekande djur under 1999. Kvällen den 27/4 kulminerade spelaktiviteten och drygt 40 vuxna djur sågs i vattnet, varav flera amplexuspar och riklig romdeponering.

I den mindre pölen c:a 20 m norrut sågs ytterligare 5 djur. Denna lilla vattensamling är bara några få kvadratmeter stor och ännu mer uttorkningsbenägen.

Det tredje och största lekvattnet, som ligger c:a 100 m ytterligare norrut och väster om ett ensamt boningshus i ett svackigt parti, hade en areal om 50 x 100 meter vid samma besökstillfälle. Vattensamlingen kantas delvis med glesa bestånd av salixbuskar och döende ungbjörkar, som når en höjd upp till c:a 5 m. En sällsynt fin och mångstämmig kör av 100 - 125 hanar kunde avnjutas.

Detta innebär att totalpopulationen av strandpadda i området uppskattas till 150 - 200 adulta djur och klassas som Skånes bästa lokal under 1999. Vid återbesök några kvällar senare var området helt tyst, vilket visar hur skiftande spelaktiviteten är.

Ganska god reproduktion har skett under 1999, främst i den sydligaste dammen, även om merparten larver har gått till spillo genom uttorkning före fullbordad metamorfos. För att motverka detta ständiga hot är det därför ytterst angeläget att förbättra vattentillgången för att säkerställa reproduktionen genom urgrävning av dammarna. Detta måste få högsta prioritet och ske redan nu i vinter.

Området är fattigt på övriga amfibier. Endast den mindre vattensalamandern har noterats i sparsamt antal.

*Parti från den södra vattensamlingen intill täktslänten på fastigheten Nöbbelöv 41:2.
Bilder visar områdets uttorkningsbenägenhet.*

*Större blötområde på fastigheten Nöbbelöv 40:1. Skånes bästa lokal under 1999 för strandpadda.
Lokalen är liksom ovanstående uttorkningsbenägen och måste därför fördjupas.*

KRISTIANSTADS KOMMUN**Lokal: 90-16 Horna 16:5****Naturreservat:**

Nej

Natura 2000:

Nej

Riksintresse naturvård:

Nej

Ekonomiskt kartblad:

3E0a Horna

Församling:

Åhus

Koordinater:

620165 / 140346

Trakten runt Åhus - sammanhängande med Kristianstads Vattenrike - har under lång tid betraktas som ett av de viktigaste basområdena för strandpaddan i Skåne (och Sverige) med många väldokumenterade fyndplatser, både kustnära och inlandslokaler. Den omfattande sand- och grustäktsverksamheten på de lätta jordarna i denna del i landskapet har av naturliga skäl varit omfattande och har pågått under lång tid. Detta har varit till huvudsaklig gagn för strandpaddan, då nya lämpliga lekmiljöer för arten har tillkommit på detta vis, i synnerhet som många av de ursprungliga lekplatserna har missgynnats eller försvunnit så att inget annat funnits att tillgå.

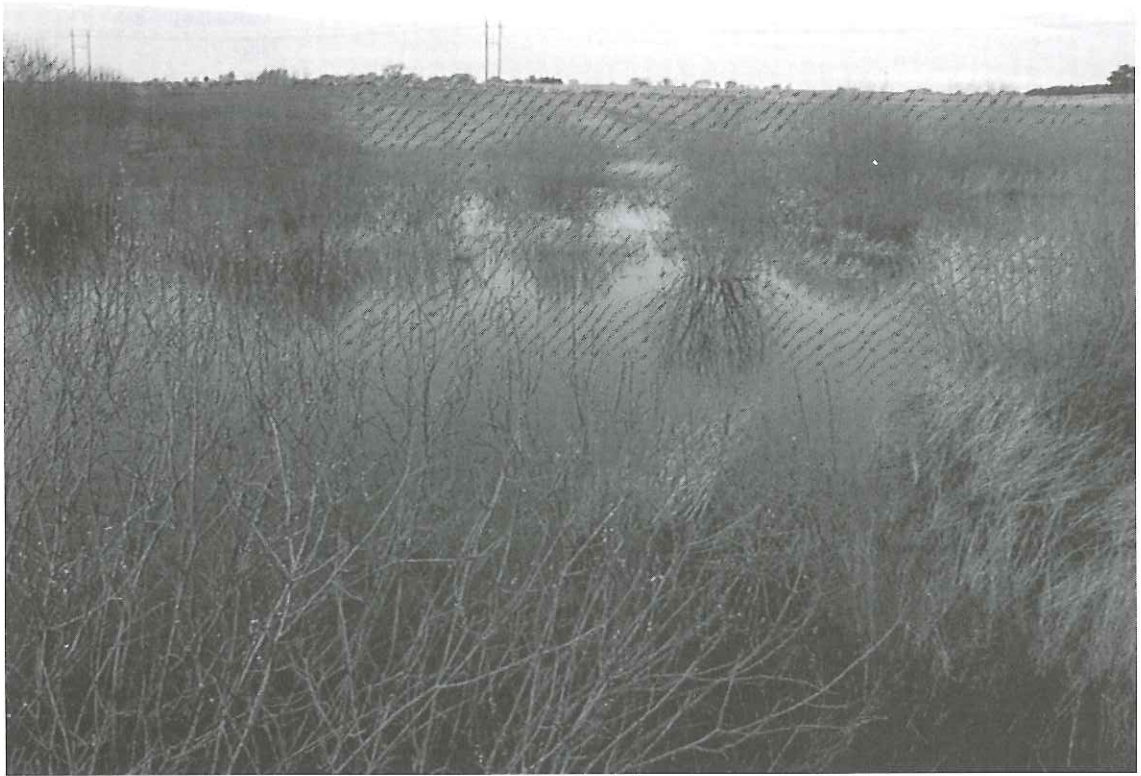
Strax väster om Åhus på vägen mot Horna finns två närliggande sandtag belägna norr (**lokal 90-16, Horna 16:5**) resp. söder (**lokal 90-17, Horna 12;7**) om landsvägen i ett område som kallas Kolhögarna av ortbefolkningen. Avståndet mellan täkterna är mindre än 1 km. Båda områdena är mycket värdefulla lokaler för strandpaddan och måste få hög prioritet inför framtiden att säkerställa på rätt sätt.

Det norra sandtaget hyser flera olika vattensamlingar med skilda storlek och djup. Täkten har genom åren fått en varierande utformning med inslag av mycket branta partier till flackare slänter. Det finns även blöta partier i anslutande terräng under vårtiden som utnyttjas. Beroende på vattenhållningen i de olika pölarna märks också ett varierat nyttjande av dessa. Vid återkommande besök under lekperioden är djuren omfördelade på skiftande sätt i de olika pölarna beroende på rådande vattentillgång. Dessutom förekommer regelbunden vandring under hela lekperioden mellan de båda sandtagen, vilket innebär att den stora landsvägen måste korsas. Under projektiden har åtskilliga djur setts på vägbanan för att passera denna i båda riktningarna, varav en icke obetydlig del av de adulta djuren möter trafikdöden. Även under regniga kvällar och nätter efter lekperioden under sommar och höst passerar vägen ofta av furagerande djur och skördar ännu fler offer även av yngre individer.

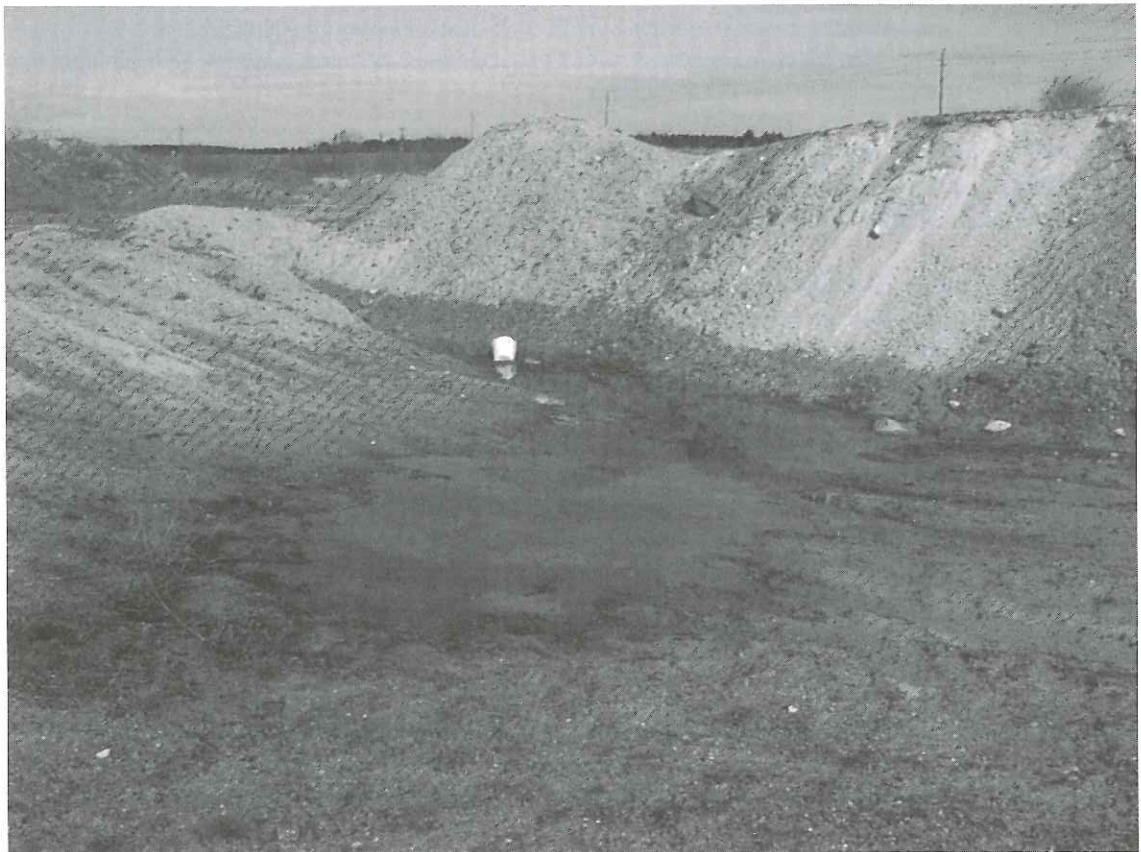
De tvenne förekomsterna av strandpadda vid Kolhögarna har varit ungefär lika fördelade mellan båda områdena, där som bäst samtidig har räknats c:a 40 spelande hanar totalt. Hela vuxenpopulationen torde ligga i storleksordningen 60-70 individer. Området har granskats vid ett tiotal tillfällen under 1999 - färre gånger under 1998 - och har nästan alla gånger haft spelaktivitet, om än i varierande numerär av hanar, och har därmed varit en av de mest givande lokalerna att besöka.

Tillfredställande reproduktion har förekommit i båda områdena med observerade årsungar under 1999.

Av övriga noterade groddjursarter har noterats vanlig groda, åkergröda, vanlig padda och liten vattensalamander.

Stora vattensamlingen i nordvästra delen av grustaget.

Ett av de flera mindre lekvattnen för strandpadda i grustaget i Horna.

KRISTIANSTADS KOMMUN**Lokal: 90-17 Horna 12:7****Naturreservat:**

Nej

Natura 2000:

Nej

Riksintresse naturvård:

Nej

Ekonomiskt kartblad:

3E0a Horna

Församling:

Åhus

Koordinater:

620125 / 140336

Detta område har inte samma brokiga utseende som det föregående (lokal 90-16) och är mer estetiskt tilltalande med en större permanent vattensamling, som i de centrala delarna är tämligen djup men med mycket grunda och flacka stränder. De omgivande slänterna är bitvis branta, men med väl avvägd utformning och variation, så att furagerande strandpaddor kan utnyttja dessa. Samtidigt finns det plana partier i täktbotten, huvudsakligen i den sydöstra delen av sandtaget intill dammen, som ökar omväxlingen. Själva sandtaget med lekplatsen och näromgivningen mellan täktslänterna utgör en optimal miljö för strandpaddan och måste ovillkorligen bevaras i nuvarande skick. Marken ovanför och ett stycke öster om täkten, har delvis utnyttjats tidigare som dumpningsplats för en hel del järnskrot och annat tämligen harmlöst materiel. Detta är inget som direkt missgynnar strandpaddan som det ser ut idag.

Cirka 100 m väster om den stora dammen i södra täktområdet finns ytterligare en sandgrop med sparsamt vatten i botten och en långtgående igenväxning med viden och vass. Önskvärt att restaurera denna så att en ytterligare fullgod lekplats kan utnyttjas.

Vägproblematiken är ett svårlöst dilemma genom att terrängen är för flack för att anlägga grodtunnlar. Möjligt skulle varningsskyltar för bilisterna om vandrande paddor mana till försiktighet och ha viss positiv verkan. Liknande försök med varningsskyltar i Blekinge, för att uppmärksamma bilister för vandrande långbensgrodor i ett område utanför Karlskrona, har inte kunnat utvärderas, men har troligen ändå varit till någon hjälp. Bästa sättet att förbättra strandpaddans situation i denna region, liksom i andra områden, är att skapa nya lämpliga vatten, helst gruppvis och förutseende, så att framtida aktioner inte kommer i konflikt med syftet i första taget. Anläggning av nya grunda dammar mellan Ripa/Hornavägen och Hammarsjöns sydspets borde gå att utföra utan konflikt med andra intressen. **De tvenne förekomsterna av strandpadda vid Kolhögarna har varit ungefär lika fördelade mellan båda områdena, där som bäst samtidig har räknats c:a 40 spelande hanar totalt. Hela vuxenpopulationen torde ligga i storleksordningen 60-70 individer.** Området har granskats vid ett tiotal tillfällen under 1999 - färre gånger under 1998 - och har nästan alla gånger haft spelaktivitet, om än i varierande numerär av hanar, och har därmed varit en av de tacksammaste lokalerna att besöka.

Tillfredställande reproduktion har förekommit i båda områdena med observerade årsungar under 1999.

Av övriga noterade groddjursarter har noterats vanlig groda, åkergroda, vanlig padda och liten vattensalamander.

KRISTIANSTADS KOMMUN**Lokal: 90-23 Juleboda 9:1****Naturresevat:**

Nej

Natura 2000:

Nej

Riksintresse naturvård:

Nej

Ekonomiskt kartblad:

2D6j Maglehem

Församling:

Maglehem

Koordinater:

618372/139879

Grund, smal översvämning i nära anslutning till bäck i fruktodling belägen 700 m norr om Stora Juleboda gård. Närmaste omgivningarna utgöres av tallskog i väster, som kantas av en smal nordgående väg utmed odlingsgränsen. Ytterligare en knapp km västerut finns omfattande stugbebyggelse i skogsmarken. Likaså finns tät fritidsbebyggelse hela vägen öster om Stora Juleboda gård, huvudsakligen öster om den nordgående vägen upp till Rigeleje på en sträcka motsvarande 2 km. Norr om fruktodlingen mellan bäcken och Rigelejevägen finns strandvallar med sandhed.

Lekplatsen är att betrakta som en temporär vattensamling och har endast varit känd som lekvatten under några få år. **Arten noterades först under 1996, då en kör om cirka 15 hanar spelade ihållande** avlyssnat från en plats vid Hallavången 2 km åt nordväst. Lokalen var sedan lätt att finna. Varifrån djuren kommit kan verka gåtfullt, då arten inte noterats norr om Julebodaån under lång tid. Visserligen har strandpaddan lekplatser och furageringsmark på det närbelägna Ravlundafältet söderut, men Julebodaån och delvis tät tallskog ligger som en effektiv barriär emellan. Enda troliga förklaringen är att de ändå har kommit därifrån via den smala väg som korsar Julebodaån och som går från Lilla Juleboda gård till Holmaboden norr om ån. Med tanke på strandpaddans benägenhet att vistas nattetid på olika vägvagnit och även följa dessa (jfr. lokalerna Torups flo och Kumla flo i Simrishamns kommun), synes det än mer sannolikt att arten kan ha vandrat utmed beskrivna väg från Ravlundafältet i söder och in i området vid Stora Juleboda, särskilt som trafiken är obefintlig på denna vägsträcka nattetid. På så vis har förmodligen populationen kunnat etablerats efterhand.

I början av 1970-talet fanns det ett grunt kärr norr om vägen mellan Maglehem och Stora Juleboda. En mycket god lokal med flera tiotals spelande strandpaddor. Vid ett tillfälle 1973, då jag passerade i fullt dagsljus, var konserten i full gång. Vattensamlingen låg då i ung tallplantering, men blev senare efterhand helt otjänlig som lekplats. Hela området norr om Julebodaån mellan Maglehem, Hallavången, Rigeleje och Stora Juleboda, är fattigt på småvatten. Nygrävning av grunda dammar inom nämnda region är synnerligen önskvärd och skulle vara till stor nytta för strandpaddan. Även den nyetablerade lövgrodan, som här befinner sig på sin absoluta nordgräns, skulle då gynnas. Likaså bör den grunda stenbrotsdammen väster om parkeringsplatsen vid Hallavången restaureras. Trädbården runt dammen bör avlägsnas så att full solexponering av vattenytan erhålles. Den skulle därmed kunna bli en lämplig lekplats för både strandpadda och lövgroda.

I närmaste området vid Stora Juleboda har inte strandpadda noterats leka under 1998-1999 trots åtskilliga avlyssningar, men den finns kvar i området. Vid ett tillfälle under 1998 sågs en vuxen, oskadd hane kila på Rigelejevägen. Djuret flyttades till tryggare mark ett stycke västerut på sandheden.

Av övriga groddjursarter finns i omgivningarna även vanlig groda, åkergroda, vanlig padda och båda salamanderarterna. Reptilfaunan är rik. Alla arter utom hasselsnok har observerats.

KÄVLINGE KOMMUN

Aktiva lokaler

	Sida
61-15 Ålstorp 7:18 (Järavallen)	43

Äldre observationer

- 61-01 Henkelstorp 5:3
- 61-14 Ålstorp 4:1
- 61-16 Hofterup 17:2
- 61-16 Lundäkra 6:1, 7:1
- 61-16 Ålstorp 7:18
- 61-17 Barsebäck 2:4

KÄVLINGE KOMMUN

Lokal: 61-15 Ålstorp 7:18 (Järavallen)

Naturresevat:

Järavallens naturresevat

Natura 2000:

Nej

Riksintresse naturvård:

Nej

Ekonomiskt kartblad:

2C8e Saxtorp

Församling:

Hofterup

Koordinater:

619102/132096

619086/132094

Stor flack grundvattensjö med en areal av c:a 5 ha i fd. täktområde inom naturresevat. Täkten förefaller vara av ganska ungt datum med upphörd verksamhet sedan några år. Sjön har genomgående mycket grunda stränder med sandbotten och ringa vegetation av kaveldun och vass, mest vid norra strandkanten och visst inslag av flytblad (gäddnate). Cirka 95% av arealen består av öppet vatten. I norra delen av sjön finns en flack holme med oregelbunden form. I sydvästra delen av sjön finns under vårtiden en översvämningsszon i ett parti med uppslag av c:a 10-åriga ungbjörkar på en yta av c:a 0,5 ha.

Sjöns närmaste omgivning utgöres av vidsträckt öppna marker med sparsam vegetationstäckning. Mindre grupper av lågvuxna björnbärsbuskar förekommer fläckvis. Partier med helt öppen sandmark finns på flera ställen. Söder om sjön finns en markant åsslutning med tall och björk. I utkanterna av området finns mer sluten skog av olikåldrig tall och björk. En sydgående väg leder in i området från parkeringsplatsen cirka 700 meter norr om sjön. Vägen är avspärrad för biltrafik, vilket är mycket positivt. Cirka 300 m sydväst om sjön finns motorväg, men olika hinder minskar strandpaddans möjlighet att komma i kontakt med denna. Vid nämnda parkeringsplats norrut finns ytterligare ett stort grustag med pågående verksamhet och en ännu större skapad grundvattensjö.

Åran att ha upptäckt strandpaddan vid Järavallen tillkommer Jan Pröjts, som uppmärksammade förekomsten under ett dagbesök 1995. Vid detta tillfälle observerades larver men också enstaka små fjolårsungar.

Jag fick ganska omgående kännedom om detta och har sedan besökt området ett flertal gånger för närmare granskning. Under fältarbete med Projekt Lökgröda under 1993-1996, passerade jag Järavallen åtskilliga gånger nattetid vid besök av småvatten kring Saxtorp och Häljarp, och lyssnade samtidigt efter strandpadda, dock utan resultat. Arten har tidigare haft ett av sina allra starkaste fästen i denna region av Skåne, men antalet lokaler och individer har minskat mycket oroväckande. Då inga säkra observationer gjordes i basförekomstområdet längs med Lundåkrabukten under hela 1980-talet och fram till 1995, antogs strandpaddan var helt försvunnen, liksom på övriga närliggande lokaler vid Hofterup, Henkelstorp, Saxtorp och Häljarp.

Tydligt har det glädjande nog funnits en mindre och undandragande förekomst kvar i regionen som sedan framgångsrikt etablerat sig i grustaget vid Järavallen. Lokalen har därmed fungerat som ett refugium för ett större område, där eljest alla övriga lokaler synes utgångna. Området är utomordentligt värdefullt för arten och är klassat under 1999 som Skånes näst bästa lokal för strandpadda. Under 1998 utgjorde lokalen den i särklass bästa av samtliga lekvatten. **Både Jan Pröjts och undertecknad har under 1998 och 1999 uppskattat vuxenpopulationen till varierande mellan 100-150 individer vid oberoende besökstillfällen. God reproduktion har skett både under 1998 och 1999.**

Grundvattensjön med omgivningar vid Järavallen är i nuvarande skick fullständigt optimala för strandpaddan. Det måste garanteras att vattnet förblir fiskfritt inför framtiden. Eventuell smygande igenväxning av främst björk bör hållas under uppsikt och åtgärdas när så erfordras för att bibehålla den öppna karaktären runt sjön med befintliga landhabitat.

Övriga noterade groddjursarter: Åkergroda, vanlig padda, stor- och liten vattensalamander.

Beträffande täktverksamheten en knapp km norrut, vore det synnerligen önskvärt och motiverat att utforma denna, så att faunan med utrotningshotade arter går före friluftsentresserna, vilka tidigare alltid prioriteras enligt förlegad schablon, såsom vid Käglinge och Arrie sydost om Malmö, där sällsynta groddjursarter gått förlorade.

Rätt utformat och med hänsynsfull återställning, kan det norra området förstärka strandpaddans överlevnads-möjligheter i regionen, så att ett värdefullt klungsystem av närliggande lekvatten skapas. Länsstyrelsen måste ta upp detta till diskussion med markägaren/exploatören för kontroll och revidering av täktplanen, så att groddjursfaunan gynnas.

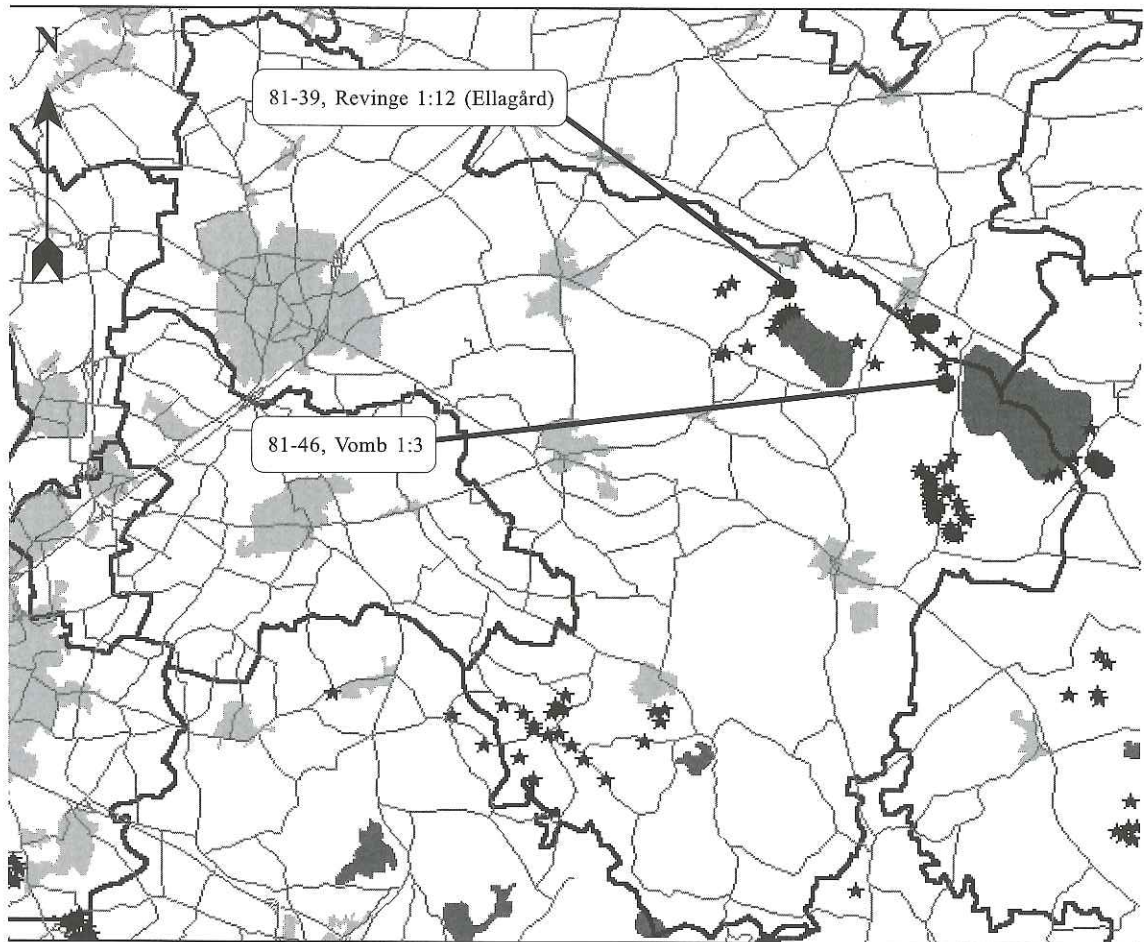
I framtida utsättningsområden för grönfläckig padda, bedöms Järavallen som ett av de allra bäst lämpade, vilket ytterligare motiverar en positiv utveckling av norra tåkten, så att den får en slutlig utformning så lik den södra som möjligt.

Grunda, flacka stränder med sandbotten utgör en optimal lekmiljö för strandpadda.

LUNDS KOMMUN

1 cm = 2 500 meter

Aktiva lokaler	Sida
81-39 Revinge 1:12 (Ellagård)	46
81-46 Vomb 1:3	47

Äldre observationer

81-04	Revinge 1:12 (Bökebjärsmossen)
81-11	Toppeladugård 3:1
81-14	Hässleberga 24:2
81-15	Lyngby 9:12
81-18	Lyngby 11:7
81-19	Lyngby 23:1
81-20	Hässleberga 24:2
81-25	Hässleberga 24:3
81-26	Hässleberga 1:13
81-29	Häckeberga 2:7
81-34	Häckeberga 2:7
81-37	Revinge 1:12 (Svarta hål)
81-38	Revinge 1:12 (S Svarta hål)
81-39	Revinge 1:12 (Ellagård)

Äldre observationer forts.

81-40	Revinge 1:12 (V Krankesjön)
81-41	Silvåkra 45:1
81-42	Hällestad 35:
81-43	Silvåkra 1:34 (Norrevång)
81-44	Vomb 50:101
81-45	Vomb 50:101
81-47	Vomb 1:2
81-48	Vomb 1:2
81-49	Vomb 1:2
81-50	Vomb 1:2
81-51	Vomb 1:2
81-52	Vomb 1:2
81-53	Vomb 1:2
81-54	Vomb 1:2
81-55	Vomb 1:2
81-56	Vomb 1:2

Äldre observationer forts.

81-57	Vomb 1:2
81-58	Vomb 1:2
81-59	Vomb 1:2
81-60	Toppeladugård 2:1
81-61	Häckeberga 2:1
81-62	Lyngby 11:7
81-63	Hässleberga 24:3
81-64	Lyngby 34:1
81-65	Assartorp 1:76
81-66	Bökesåkra 5:7
81-67	Häckeberga 2:7
81-68	Sandby 11:22
81-69	Silvåkra 1:34
81-70	Vomb 50:101
81-71	Silvåkra 1:34
81:72	Silvåkra 1:34

LUNDS KOMMUN**Lokal: 81-39 Revinge 1:12 (Ellagård)****Naturresevat:**

Nej

Natura 2000:

Nej

Riksintresse naturvård:

M:N33

Ekonomiskt kartblad:

2D5a Revinge

Församling:

Revinge

Koordinater:

617869/135267

Omgivningarna vid Ellagård på Revingefältet, söder om Revingeby, utgör ett gammalt kärnområde för strandpaddan. Under hela 1960- och 1970 talet var arten synnerligen talrik i hela nejden. Det fanns då avsevärt fler blöta partier med halvpermanenta vattensamlingar. Då alla lekplatserna tidigare inte konsekvent lokaliserades, innebär detta att det faktiska antalet lekvatten har varit betydligt större i Revingeområdet än det som framgår av prickenkartan. Genom senare dikningar har tillgången på grunda lekpölar begränsats och arten har minskat i motsvarande grad. Likaså har en omfattande utsättning av fisk och kräftor i olika småvatten missgynnats både strandpaddan och den lika sårbara lökgrodan.

På initiativ av Lunds kommun i samarbete med militärledningen på Revinge, har under 1999 ett dussintal nya dammar grävts som kompensation för den tidigare förlusten av lekvatten. Detta är mycket positivt och kommer säkert att gynna de sällsynta groddjuren på sikt. För att arbetet skall få maximal effekt, bör även de gamla lokalerna, som under senare år fått kräftor och fisk inplanterade, restaureras till ursprungligt skick. Effekterna av de nyskapade dammarna kommer att ta några år att utvärdera, men viktigt att följa upp redan under innevarande säsong. De lekpölar som under 1998 och 1999 utnyttjats av strandpaddor är ett klungsystem av temporära översvämningar belägna i ett flackt stråk omedelbart norr om Ellagård fram till den västgående vägen mellan Revinge by och Tvedöra. Pölarne har utnyttjats intermittent av olika individer, vilket kan variera från natt till natt. Under senare år har den västligare översvämningen genomsnittligt hyst flest djur. **Populationen av lekande strandpaddor har under projekttiden omfattat som mest 15-20 hanar.** Även i detta område var lekaktiviteten som intensivast under kvällen/natten 26-27 april 1999. Samma siffror under 1998. Under perioden 1993-1997 har arten noterats under varje säsong med ett varierande antal av 10-20 spelande hanar. Både rom och larver har observerats under projekttidens båda år. Reproduktionen har gynnats genom insamling av larver under både 1998 och 1999. Uppfödning av larverna har skett framgångsrikt och efter metamorfos har alla småpaddor återbördats till fångstplatsen. Denna första pilotuppfödning av calamitalarver i kultur har visat en mycket god överlevnad och gett värdefulla kunskaper. Vidare stöduppfödning i större skala kan eventuellt bli nödvändig under kommande år för att säkerställa arten på individfattiga lokaler. Denna modell har tillämpats i räddningsarbetet som bedrivits med gröNFLäckig padda under flera år.

Som tidigare påpekats är strandpaddan (liksom lökgrodan) en grävande art, som under dagtid oftast ligger nergrävd på lågt djup i marken. Risken är stor att paddor förolyckas av pansarvagnars framfart, liksom vid harvning och plöjning vid lekplatserna med näromgivningar. 1998 utsattes området vid Ellagård för en omfattande sönderkörning och markbearbetning, vilket påverkade arten mycket negativt. Detta problem är nu under bättre kontroll, när leklokalerne och dithörande landhabitat är bättre kända av militären.

De grunda översvämningarna närmast Ellagård utnyttjas i stort sett endast av strandpaddor. I anslutande områden, bl.a. vid Svartahål, är groddjursfaunan rikare. Övriga arter som noterats är lökgroda, vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, stor- och liten vattensalamander.

LUNDS KOMMUN

Lokal: 81-46 Vomb 1:3 (Norregård)

Naturresevat:
Klingavälsåns dalgång

Natura 2000:
SPA SE0430087

Riksintresse naturvård:
M:N33

Ekonomiskt kartblad:
2D5b Harlösa

Församling:
Vomb

Koordinater:
617562 / 135795

Större kärrområde beläget mellan Norregård och Vombsjön. Tuvig och vassrik våtmark med variation från grunda översvämningsspartier till djupare rännor, torvgravar och ett dike som löper tvärs igenom våtmarken. Ligger helt eller delvis inom Klingavälsåns naturreservat. Kävlingeåns avflöde från Vombsjön ligger cirka 1 km rakt norr om lokalen. Strax väster om den nord/sydgående landsvägen längs med Vombsjöns västra sida löper ett parallellt dike, som effektivt hindrar djuren från att uppsöka vägavsnittet med de risker detta innebär.

Söder om kärmarken - och söder om den lilla vägen mellan Norregård och Vombsjön - finns stora öppna arealer med torrängar och flygsandsfält. Detta område utgör gemensamt landhabitat för strandpadda och lökgroda, där båda arterna efter avslutad lek kan observeras sida vid sida.

Detta är den enda säkert verifierade kvarvarande lokalen för strandpadda i västra området kring Vombsjön och Vombs by sedan ett tiotal år. Tidigare mycket riklig förekomst i ett stort antal av de sydligare reningsverksdammarna med anslutande pölar och tillfälliga vatten. Under hela 1970-talet och även senare fanns ofta mycket stora översvämningssoner både norr och söder om Kävlingeåns avflöde från Vombsjön. Vattenarealer, som vissa år kunde uppgå till mellan 50 - 100 ha, eller rent av större. Strandbältena av dessa översvämningar kunde då fungera som mycket framgångsrika lekplatser för arten med hundrahövade spelkonserter av lekande djur. Efterhand har dessa blötmarker försvunnit till följd av Vombsjöns vattenståndsreglering och/eller effektivare dikning av anslutande marker.

Likaså har reningsdammarna i Vombområdet fått andra skötselrutiner genom frekvent tömning av dammarna, så att det inte finns någon vattentillgång alls under viktiga delar av strandpaddans lekperiod. I andra dammar, som fått behålla permanent vatten, har fisk planterats ut och kan av denna anledning inte heller utnyttjas för lek av arten. I kärrområdet öster om Norregård utnyttjar strandpaddan de perifera och grunda, fiskfria blötpartierna. Både i torvgravarna och diket har gädda observerats vid flera tillfällen. Detta gör att våtmarken endast kan utnyttjas av vanlig groda, åkergroda och vanlig padda. I torvgraven ett stycke söderut, som biotopmässigt inte passar strandpaddan, finns lökgroda och båda salamanderarterna.

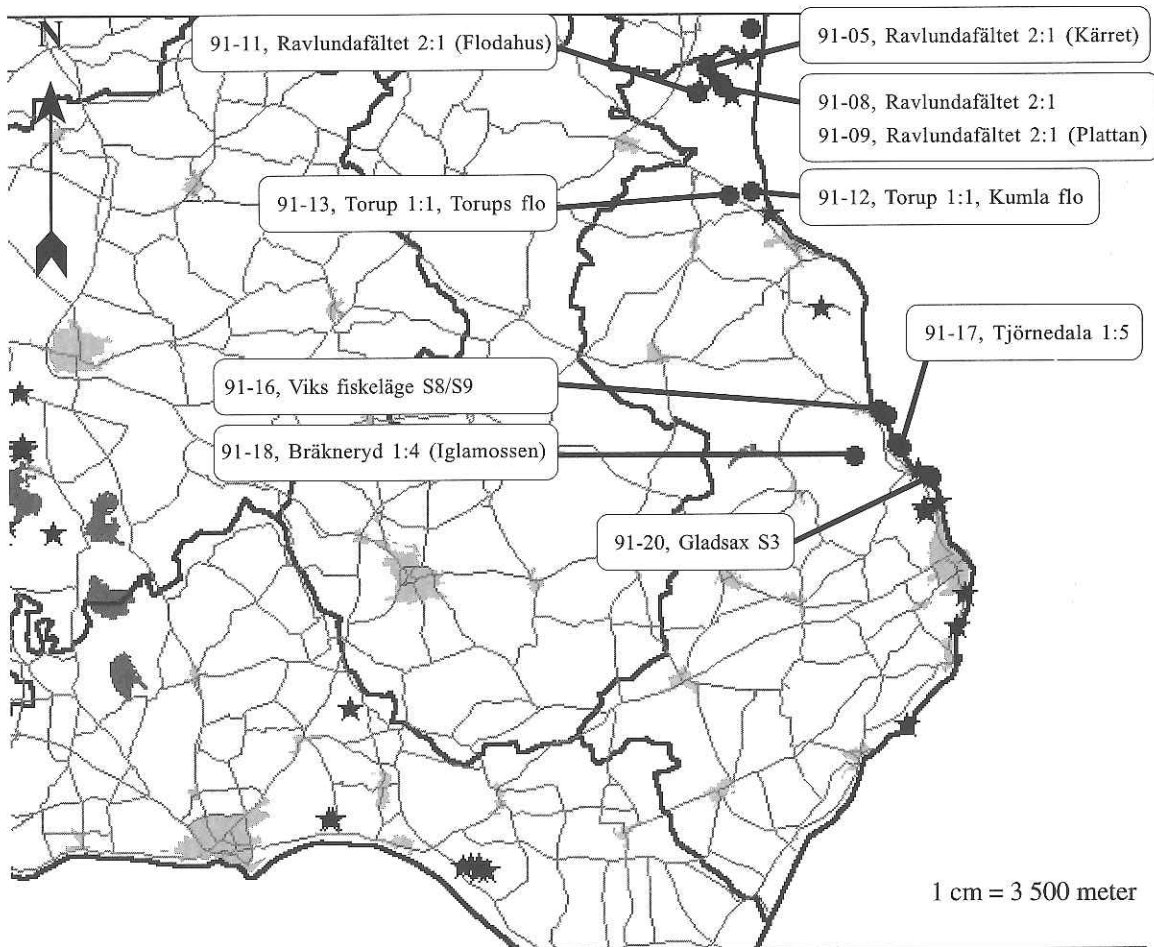
I Projekt Lökgroda 1993-1996 har föreslagits behovet och nödvändigheten av att skapa fler lämpliga lekvatten inom Vombs ängar/Klingavälsåns naturreservat. Rätt utformade skulle varje damm kunna anpassas att vara tjänlig för både strandpadda och lökgroda. Detta måste verkställas snarast möjligt medan det fortfarande finns en någorlunda stabil förekomst av dessa arter.

Populationen av strandpadda har noterats vara tämligen stabil under senare år mellan 1993-1999. Antalet spelande hanar har årligen varit i storleksordningen 10-15 djur. Vuxenpopulationen under 1998 och 1999 kan uppskattas till c:a 20 individer. Reproduktion har sannolikt skett, men inga juveniler har observerats.

SIMRISHAMNS KOMMUN

Aktiva lokaler

		Sida
91-05	Ravlundafältet 2:1 (Kärret)	49
91-08	Ravlundafältet 2:1 (Str. spår)	49
91-09	Ravlundafältet 2:1 (Plattan)	49
91-11	Ravlundafältet 2:1 (Flodahus)	49
91-12	Torup 1:1 (Kumla flo)	55
91-13	Torup 1:1 (Torups flo)	56
91-16	Viks fiskeläge S8/S9	57
91-17	Tjörnedala 1:5	59
91-18	Bräkneryd 1:4 (Iglamossen)	61
91-20	Gladsax S3	62

Äldre observationer

91-04	Ravlundafältet 2:1
91-08	Ravlundafältet 2:1
91-07	Ravlundafältet 2:1
91-10	Ravlundafältet 2:1
91-14	Hjälmaröd 9:91
91-15	Svabesholm 1:63
91-19	Gladsax S3
91-21	Gladsax hallar 1:1
91-22	Gladsax 8:7
91-23	Gladsax 34:98
91-24	Simrishamn
91-25	Simris S22
91-26	Gislöv 23:1

SIMRISHAMNS KOMMUN

RAVLUNDA SKJUTFÄLT

Lokal: 91-05 Ravlundafältet 2:1 (Kärret)

Naturreservat: Nej
Natura 2000: SCI SE0420240
Riksintresse naturvård: L:N39
Ekonomiskt kartblad: 2D6j Maglehem
Församling: Ravlunda
Koordinater: 618198 / 139671

Lokal: 91-08 Ravlundafältet 2:1 (Stridsvagnsspår NV Plattan)

Naturreservat: Nej
Natura 2000: SCI SE0420240
Riksintresse naturvård: L:N39
Ekonomiskt kartblad: 2D6j Maglehem
Församling: Ravlunda
Koordinater: 618121 / 139741

Lokal: 91-09 Ravlundafältet 2:1 (Plattan)

Naturreservat: Nej
Natura 2000: SCI SE0420240
Riksintresse naturvård: L:N39
Ekonomiskt kartblad: 2D6j Maglehem
Församling: Ravlunda
Koordinater: 618101 / 139750

Lokal: 91-11 Ravlundafältet 2:1 (Flodahus)

Naturreservat: Nej
Natura 2000: Nej
Riksintresse naturvård: L:N39
Ekonomiskt kartblad: 2D6j Maglehem
Församling: Ravlunda
Koordinater: 618078 / 139625

Det cirka 1700 hektar stora Ravlunda skjutfält har under lång tid utgjort klassisk mark för strandpaddan. Området är mycket omväxlande med huvudsakligen bokdominerad ädellövskog i den västra och sydvästra delen av skjutfältet. Övriga delar är öppna, vidsträckta ytor av ljunghed och olika torrängstyper. I nordligaste delen av fältet mot Julebodaån finns mest tallskog. En km längre söderut rinner Knäbäcken, och mellan "Plattan" och Killehusen, finns ett fuktigt stråk med en framträdande åsformation som i hela ostslutningen har en sällsynt fin fullskiktad brynzon. De öppna markerna på Ravlundafältet hävdas genom extensivt får-bete.

Området hyser få permanenta vattensamlingar, men är under våren rikt på översvämningar och tillfälliga pölar som oftast uppstår längs med vissa stråk, särskilt där körning med bandvagnar är som mest intensiv.

Markslitage längs med bandvagnarnas färdleder innebär både vissa fördelar och på samma gång olägenheter för strandpaddan. Positivt så till vida att det ständigt skapas urgröpningar i marken, som bildar små vattenpussar efter ymnig nederbörd och som kan utnyttjas för lek, men negativt genom den hasardliknande tillvaron för ägg och larver genom risken att massakreras av stridsvagnarnas bandfötter. Svinnet är stort och reproduktionstillskottet blir oftast litet eller obetydligt.

Det paradoxala i sammanhanget är att det uppstått ett slags "symbiosförhållande" mellan strandpaddor och pansarvagnar för att vidmakthålla existensen av arten. Utan militär verksamhet på Ravlundafältet och de tillfälligt skapade vattenpussarna, hade sannolikt strandpaddan varit ändå sällsyntare eller rent av försvunnen från området, som i nuläget saknat andra fungerande lekvatten sedan flera år.

Genom årens lopp har strandpaddan noterats leka i allehanda sådana mer eller mindre tillfälliga vattensamlingar väl spridda över stora delar av Ravlunda skjutfält. Av permanenta småvatten utgjorde Flodahusdammen tidigare en viktig lekplats för strandpaddan, då strandzonen i östra delen var öppnare och hade sparsammare vegetation, men har inte utnyttjats under senare år. Även Reuterskorran, som ligger 400 m längre norrut, har förut också fungerat som lekplats för arten.

"Kärret"

I "Kärret" har observation av strandpadda gjorts under 1999. Vid vattensamlingen behöver den tuviga vegetationen tas bort och en försiktig skrapning och utplaning genomförs. Vidare är det önskvärt med en försiktig fördjupning i delar av vattnet så att den vattenhållande förmågan ökar.

*Vattenfylld grop vid
"Kärret" så som den såg ut
hösten 1999.*

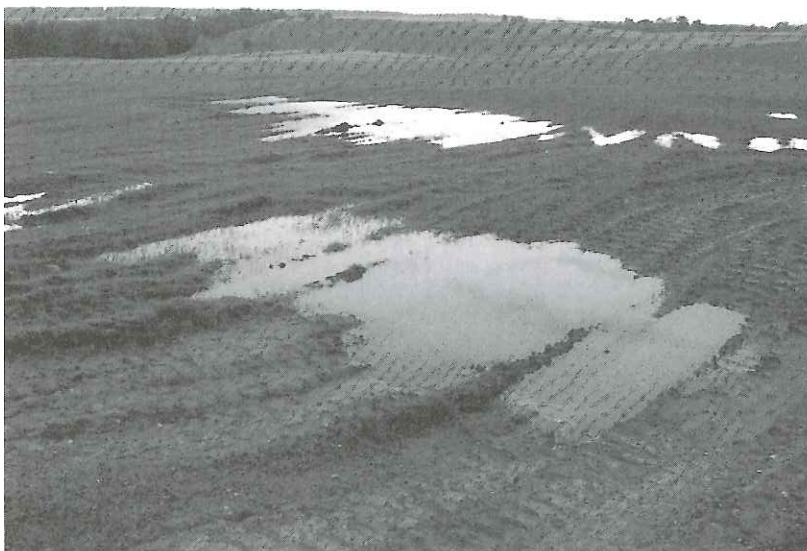

*"Kärret" efter urgrävning
i februari 2000. God
tillrinning har stabilise-
rat vattenhållningen efter
utförda åtgärder.*

"Stridsvagnsspår"

Tillfälliga vattensamlingar har uppstått i stridsvagnsspår på mark belägen strax nordväst om "Plattan". Lek av strandpadda har observerats i spåren både under 1998 och 1999.

Platsen utnyttjas intensivt av militären och spåren fylls igen årligen för att minska markslitaget. Det finns inga möjligheter att anpassa den militära verksamheten efter strandpaddans krav i detta område. Enligt överenskommelse med militären kommer istället biotopförbättrande åtgärder att vidtagas under år 2000 i det närbelägna området som kallas för "Plattan"

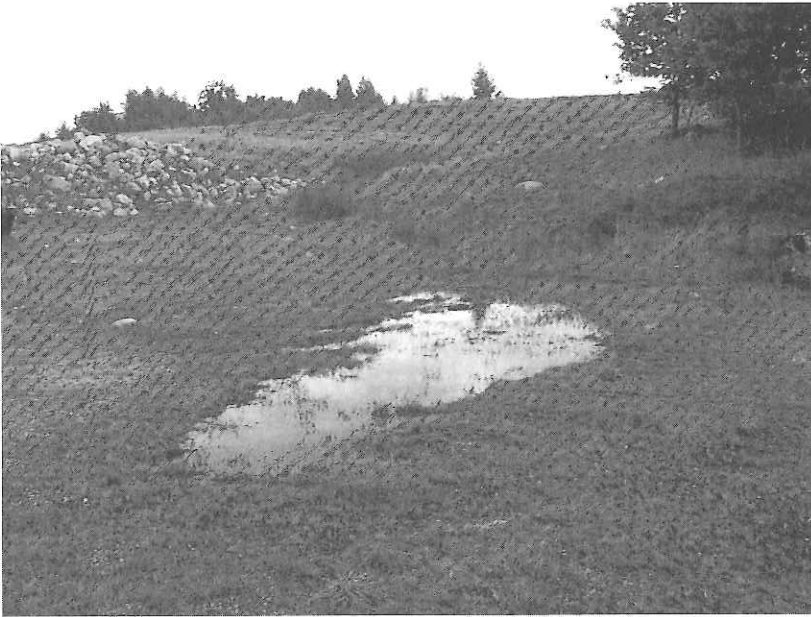

*Vattenfyllda pölar i
stridsvagnsspår NV
"Plattan".*

"Plattan"

Vid "Plattan" finns ett täktområde som utnyttjas av militären med cirka fem års intervall. Det finns ett par vatten inom täktområdet och det som strandpaddan utnyttjar är beläget nedanför en sluttning i täktområdets södra kant.

Under projekttiden 1998 och 1999 har lek av strandpadda noterats i och runt området vid Plattan, som fungerat som baslokal, vidare i några småpölar norr om Knäbäcken vid Mellanvägen och Öståkra. Innevarande år har glädjande varit bättre än under 1998. Populationen av strandpadda, räknade i de olika delområdena under 1999, har uppskattats till c:a 40 vuxna djur. Tämligen god reproduktion har förekommit genom regelbundet regntillskott som har medfört att alla pölarna inte torkat ut före metamorfosen. Grusgropen vid Plattan, som har den bästa vattenhållningen av samtliga temporära pölar på fältet, hade under vårtiden så högt vattenstånd, att t.o.m. lek av långbensgroda ägt rum för första gången.

*"Plattan" hösten 1999.
Pölen torkar oftast ut
under torra somrar.*

Av amfibier har sammanlagt 9 arter påträffats. Den gröNFLäckiga paddan har dock inte noterats sedan 1975, då den ännu fanns sparsamt lekande i Flodahusdammen (muntl. Ragnar Edberg). Den övriga herptilfaunan på Ravlundafältet är mycket rik. Samtliga kräldjursarter, utom hasselsnok (*Coronella austriaca*), har iakttagits, varav sandödlan (*Lacerta agilis*) har ett mycket starkt fäste och påträffas nästan överallt utom i den slutna skogsmarken.

*Dammen vid "Plattan"
bearbetades av militären
under slutet av februari
2000 på ett sådant sätt att
vattenarealen och djupet
ökade. Vidare skapades
grunda strandpartier,
främst i vattnets södra del.*

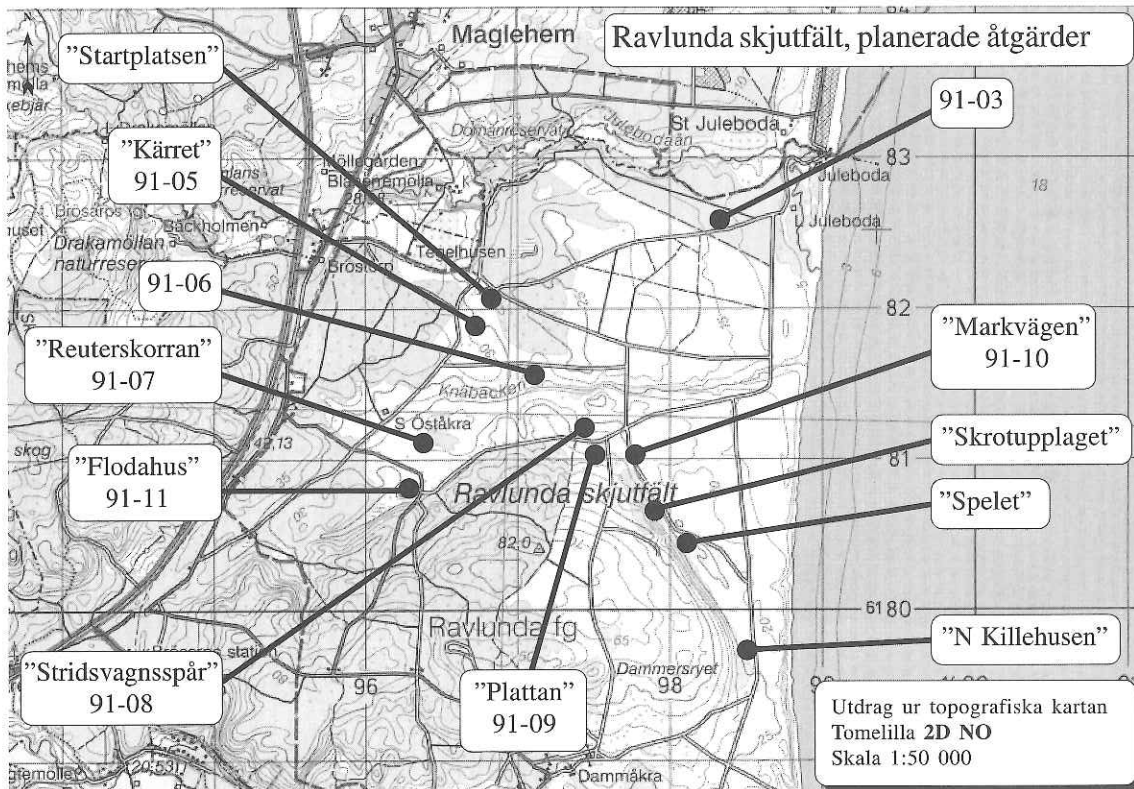
*Vattensamling intill
baslokalen vid "Plattan".*

Flodahusdammen

Flodahusdammen utgör för övrigt en av Sveriges bästa och individrikaste lokaler för långbensgrodan. Att restaurera denna genom att skrapa bort kantvegetationen och flacka ut strandlinjen i östra delen av dammen har övervägts för att gynna strandpaddan. Ett sådant ingrepp kan dock skapa konflikt och i stället missgynna långbensgrodan, om det inte sker med största varsamhet.

Flodahusdammen hösten 1999.

I samband med ett möte med militären på skjutfältet under hösten 1999 diskuterades åtgärder för strandpadda. Åtgärd nummer 1 kan utföras omgående medan övriga diskuteras i Havängsrådet före verkställighet.

1. **Plattan (Lokal 91-09)**. Baslokal för strandpadda sedan många år tillbaka. Den enda i trakten och därför viktigast att åtgärda. Försiktig utvidgning av befintlig vattensamling enligt instruktioner från Boris Berglund. Åtgärder sker snarast möjligt. Besiktning sker därefter av Boris Berglund så att eventuella justeringar kan göras under vecka 8 eller 9 år 2000. Nedre bilden på sidan 52 visar det färdiga resultatet.

2. **Kärret (Lokal 91-05)**. Observation av strandpadda gjord under 1999. Borttagning av tuvig vegetation, skrapning och utplaning. Försiktig fördjupning i delar av vattnet så att den vattenhållande förmågan ökar. Området städas från skröp.

3. **Startplatsen**. Vattensamlingar har uppstått i stridsvagnsspår. Enligt planeringen för skjutfältet ska vattnet bort och spåren fyllas igen. Lämpligt att anlägga nytt vatten omedelbart nordväst om "startplatsen", intill björkridån. Vattnet i stridsvagnsspåren kan därmed avledas till den nya dammen.

4. **Markvägen (Lokal 91-10)**. På flera ställen längs med markvägen finns mer eller mindre tillfälliga vattensamlingar som är potentiella lekhabitat för strandpadda. Arten har observerats i vattensamlingen väster om nyponbusken som står intill vägen på dess östra sida 1999. Vattnen kontrolleras av Boris Berglund våren 2000, som därefter avger utlåtande om eventuella åtgärder. Viss fördjupning för att säkerställa vattenhållningen bör utföras.

5. **Skrotupplaget**. På den södra sidan av vägen som leder in till upplaget finns en vattenhållande svacka. Önskvärt med en försiktig urgrävning. Omedelbart söder om skrotupplaget finns en mindre, tidigare förbi-sedd damm som kan eventuellt utgöra lekvattnet för långbensgroda. Dammen kontrolleras under 2000.

6. **Spelet**. Större vattensamling i uppkörd svacka i stridsvagnsväg. Synnerligen fin biotop för strandpadda. Boris Berglund kontrollerar vattnet under 2000. Vägen avspärras för trafik årligen under perioden 1 mars till 15 september.

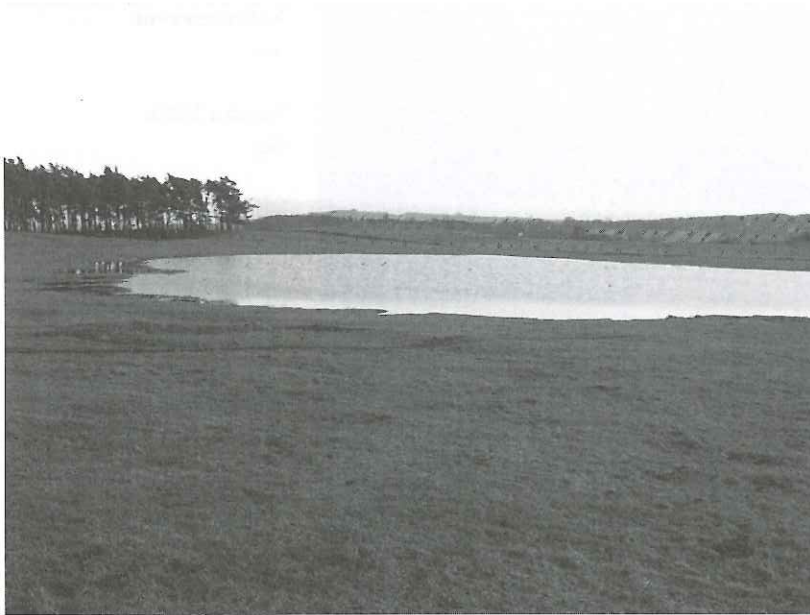
7. **Kärr och tuvig fuktäng norr Killehusen**. Kan med små åtgärder bli ett av de finaste lekvattnen för strandpadda och lövgroda i trakten. Önskvärt att skrapa bort den tuviga vegetationen och att försiktigt fördjupa så att en permanent vattenyta erhålles med flackt strandparti.

SIMRISHAMNS KOMMUN

Lokal: 91-12 Torup 1:1 (Kumla flo)

Naturreservat:

Nej

Natura 2000:

Nej

Riksintresse naturvård:

L:N39

Ekonomiskt kartblad:

2D5j Ravlunda

Församling:

Vitaby

Koordinater:

617618/139873

Ganska stor ursprungligen hjärtformad småsjö om c:a 60 x 100 m belägen i sandig betesmark norr om Kumla gård intill Vitemölla naturreservat. Den flacka vattensamlingen består av cirka 40% öppet vatten, 40% flytbladsvegetation av vattenmöja, gäddnate och andmat samt cirka 20% bunkestarr och stor igelknopp.

Fri betesgång runt hela vattnet av nötboskap. Den sandiga åkermarken strax västerut utnyttjas vanligen för potatisodling. Ett kort stycke österut finns planterad tallskog, som utgör en bård utmed strandlutningen till Hanöbukten. Marken är av helt öppen karaktär i hela den södra delen ner mot Vitemölla fiskeläge och består av torrhet/äng med inslag av sandstäpp. Likaså finns öppen betesmark norrut hela vägen upp mot Klammerbäck och väster om tallskogen. Längre västerut mot Havängs sommarby - både norr och söder om Klammerbäck - finns vidsträckta naturbetesmarker i ett kuperat och mycket tilltalande landskap.

I mitten på 1970-talet användes Kumla flo som bevattningsdamm för intilliggande potatisodling och tömdes helt på vatten under två säsonger i följd redan mitt under sommaren. Detta var ett allvarligt avbräck för groddjursfaunan och hade störst effekt på strandpadda, lövgroda och långbensgroda, vilka fick sin reproduktion helt spolerad. Det tog åtskilliga år innan dessa arter åter förekom i normalt antal. Markägaren har informerats efteråt angående bevattningsproblematiken och det har senare inte varit några konflikter mellan jordbruks- och grodintressen.

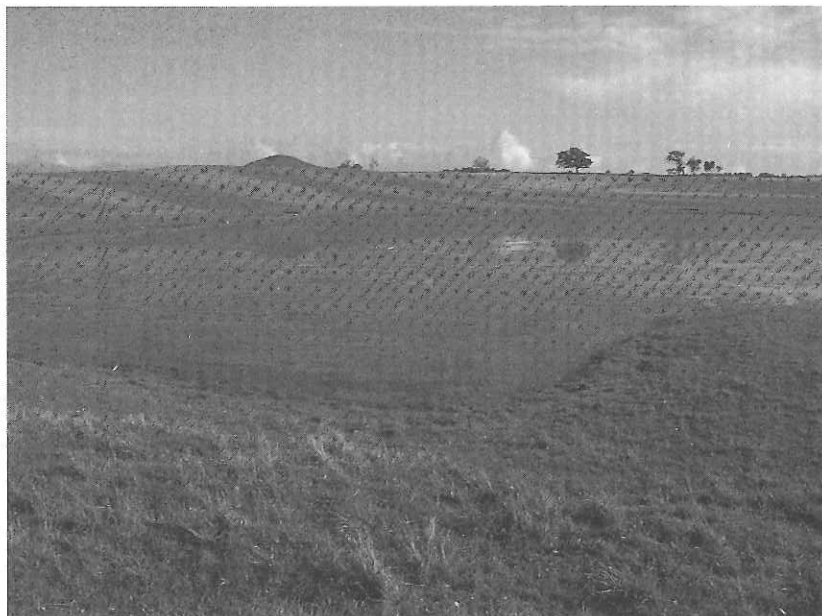
En följd effekt av att den grunda Kumla flo under det andra året helt torrlades genom det kraftiga vattenuttaget, påkallades ett behov att fördjupa och gräva ur denna för att öka vattenmagasineringsen, vilket också gjordes. Resultatet av detta blev att våtmarken fick ett helt annorlunda utseende med mycket mer oregelbunden form och mindre flytbladsväxter, främst vattenmöja, beroende på ökat vattendjup. Stränderna är dock mycket flacka med översvämningzoner under våren och utgör som helhet ändå en mycket fin lek miljö för krävande groddjur.

Diversiteten av amfibier är mycket stor: vanlig groda, åkergroda, långbensgroda, lövgroda, vanlig padda, strandpadda, liten- och stor vattensalamander. Under 1950-talet också grönläckig padda (muntl. Hans Kauri 1960). Totalt nio groddjursarter!

Lek- och spel av strandpadda har noterats under alla år mellan 1960-1997, men trots flera avlyssningar under projekttiden, så har djur varken hörts eller setts inom området. Lokalen måste fortfarande betraktas som potentiell och inte som utgången - yngre djur från 1996-1997 bör dessutom finnas i omgivningarna och förväntas bli köns mogna år 2000.

Kumla flo ligger i väster omedelbart utanför Vitemöllareservatet. För att långsiktigt säkerställa detta mycket viktiga lekvatten bör reservatsgränsen ändras så att vattnet inpassas i reservatet.

SIMRISHAMNS KOMMUN**Lokal: 91-13 Torup 1:1 (Torups flo)****Naturresevat:**

Nej

Natura 2000:

Nej

Riksintresse naturvård:

Nej

Ekonomiskt kartblad:

2D5j Ravlunda

Församling:

Vitaby

Koordinater:

617605 / 139777

Mycket grund och flack dödissjö i svacka av kullig betesmark. Vattenarealen omfattar cirka 150 x 150 meter. Övervägande delen av ytan utgöres av öppet vatten, vanligen cirka 80 - 90%, men under vissa år kan rikligt flytbladstäckte av vattennöja och mannagräs förekomma, vilket brukar variera mellan 10 - 20% av vattenytan. Enastående stabilt grundvattenstånd. Samma vattennivå även under de extremt torra somrarna under början av 1990-talet. De sammanhängande grunda stränderna med sandbotten runt hela våtmarken bjuder strandpaddan en utmärkt lekmiljö. Vålhävdad bete av kor, som når fritt till alla delar runt vattnet. Torups flo med anslutande betesmark är för övrigt helt omgiven av större åkermark. Sjön uppvisar stor likhet med Kumla flos forna utseende och avståndet mellan dem är endast 1 km.

Även groddjurens artsammansättning är rik: Lövgroda, vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, strandpadda, stor- och liten vattensalamander. **Beträffande strandpaddan, har arten, liksom i Kumla flo, lekt regelbundet alla år mellan 1960-1997 då djur både setts och hörts. Under 1998 och 1999 har resultatet uteblivit. Det är för kort tid att dra några bestämda slutsatser om försvinnande. Även om det finns missgynnande faktorer bör lokalen fortfarande betraktas som potentiell.**

Den sandiga vägen som ligger omedelbart norr om Torups flo och den korsande landsvägen österut, leder ända fram till Kumla flo. Markvägen, som nattetid är praktiskt taget ofrafikerad, utgör en vanemässig vandringsled för strandpaddor mellan dessa lekvatten. Den överhängande faran är när djuren söker vandra över landsvägen, som årligen kräver sin tribut. Talrika är de tillfällen då jag sett både levande och överkörda strandpaddor och lövgrodor när de sökt passera vägavsnittet.

Antalet trafikdräpta strandpaddor, som vandrar mellan Torups- och Kumla flo, kan uppskattas till mellan 10-20% årlig reduktion av adulta djur.

För övrigt får Torups flo betraktas som ett ovanligt välskött vatten, som ser exakt likadant ut i dag som för fyrtio år sedan. En begränsad algblomning har dock förekommit under 1999. Liknande har tidigare noterats till och från genom åren i många andra småvatten där sällsynta groddjur lekt och har sannolikt ingen större betydelse, när algförekomsten är av så liten omfattning.

SIMRISHAMNS KOMMUN

Lokal: 91-16 Viks fiskeläge S8/9 (Prästens badkar)

Naturresevat:
Nej

Natura 2000:
Nej

Riksintresse naturvård:
L:N41 (ej S8)

Ekonomiskt kartblad:
2E3a Rörum

Församling:
Rörum

Koordinater:
616612/140459
616596/140483
616581/140496

Strandnära område med sandstenshallar vid Östersjökusten, strax söder om Viks samhälle. Utmed en smal sträcka av cirka 300 meter finns det ett större antal grunda hållkar. Den märkliga formationen "Prästens badkar" har gett området dess namn. Strandvallen ovanför är bevuxen med en smal ridå av lövträd och bitvis tät snårvegetation av främst björnbär. Ett bäckflöde mynnar ut från landborgen och ger ett kontinuerligt tillskott av sötvatten till flera hållkar. Vid hög sjö och pålandsvind får många hållkar ytterligare uppblandning av havsvatten. Förlängningen av sandstenshallarna längre söderut övergår i havsstrandäng, där stora arealer täcks av expanderande vresrosbestånd, vilka bör hållas efter och begränsas till mindre ytor. Denna naturtyp med strandnära hållkarsområden är i Skåne en sällsynthet och finns endast i trakten av Simrishamn samt delvis även på Bjärehalvön. I Bohuslän och Blekinge, särskilt i skärgården på olika öar, förekommer strandpaddan i liknande biotoper, där hållkaren utgör de viktigaste lekplatserna.

Området vid Vik utgör ett klassiskt område för strandpadda och grönfläckig padda. Förekomsten av dessa sällsynta groddjur vid "Prästens badkar" uppmärksammades först av Göran Sandberg under 1957.

Vid noggrann genomgång av samtliga gölar under perioden 1976-1980 noterades en stor förekomst av strandpadda omfattande genomsnittligt mellan 200 - 300 adulta djur samt 60 - 70 vuxna djur av grönfläckig padda. Båda arterna var helt dominerande och lekte sida vid sida, men även enstaka exemplar av vanlig groda, vanlig padda och den mindre vattensalamandern kunde observeras.

Hybridisering mellan strandpadda och grönfläckig padda iakttogs vid flera tillfällen. Efterhand under hela 1980- och 1990 talet har båda arterna minskat katastrofalt. **De senaste åren har endast ett tjugotal adulta strandpaddor iakttagits** samt 2 adulta hanar av den grönfläckiga. Av utplanterade juveniler från sydvästra Skåne till Vik 1995, kan ett svagt tillskott av nyligen könsmogna *Bufo viridis* förväntas uppträda efterhand.

Under 1980 talet började vanlig padda och vanlig groda expandera mycket kraftigt vid Vik. Av båda dessa trivialarter, särskilt den vanliga paddan, är hanarna i klar majoritet. 5-7 hanar får i regel konkurrera om varje tillgänglig hona av den egna arten. Detta innebär att det allt mindre frekvent observerats att hondjur av strandpadda och grönfläckig padda kopulerats regelmässigt av den egna arten, utan har i stället setts i amplexus med hanar av vanlig padda och vanlig groda! Dessa hanar finns i mycket större antal än samma kön av de sällsynta paddorna, vilka har svårt att finna tillgänglig partner av egna arten. Det bör dock påpekas att några hondjur av grönfläckig padda har inte setts vid Prästens badkar under de senaste 7-10 åren.

Främsta orsaken till den drastiska tillbakagången av strandpadda och grönfläckig padda på denna lokal antas i första hand bero på nämnda konkurrens från vanlig padda och vanlig groda. Uppgifter om att ett giftutsläpp eller förorening i bäcken för cirka 15 år sedan skulle vara orsaken till de sällsynta paddarternas försvinnande har inte verifierats och håller inte sträck. Inget vattenprov från bäcken togs för analys, och dessutom var paddorna redan då i sparsamt antal. Däremot har tidigare okynnesfångst av grönfläckig padda ertappats. Se Ahlén&Berglund 1980: "Hotade och sällsynta groddjur - Status, miljökrav och förslag till åtgärder" PM 1383.

Det är inte heller osannolikt att illegal insamling eller bortforsling av djur kan ha skett, då området frekventeras under sommaren av åtskilliga turister och andra tillfälliga besökare.

En konsekvent insamling (och förflyttning till annat lämpligt område på betryggande avstånd) av så många djur som möjligt av *Bufo bufo* och *Rana temporaria* skulle helt klart gynna de sällsynta paddorna och är i högsta grad motiverat. Det bör verkställas med början år 2000 redan under tidiga våren, innan de hotade paddorna börjar sin lek, och sedan upprepas följande år, så att vanlig groda och vanlig padda inte längre kan vara förhärskande på samma sätt vid Prästens badkar.

Ett av de många hällkaren som finns vid "Prästens badkar".

SIMRISHAMNS KOMMUN

Lokal: 91-17 Tjörnedala 1:5

Naturresevat:

Nej

Natura 2000:

Nej

Riksintresse naturvård:

L:N41

Ekonomiskt kartblad:

2E2b Baskemölla

Församling:

Gladsax

Koordinater:

616440/140558

616459/140543

Havsstrandängen vid Tjörnedala är en direkt förlängning av det tidigare beskrivna området för strandpadda söder om Vik och har också många likheter med detta. I den branta sluttningen ner mot havet finns den berömda ek-hassellunden som Linné besökte under sin skånska resa 1749 och beskrev som "en av de skönaste lundar jag sett i riket". Även i detta blockrika område närmast stranden finns en del flacka små hållkar och grunda skonor, vilka har utgjort mycket lämpliga lekmiljöer för främst strandpadda. Även grönfläckig padda har förekommit här sparsamt tidigare. Landhabitatet i omgivningarna måste bedömas som fullständigt optimala. Störningarna av flanerande människor är mycket mindre här än vid "Prästens badkar", då det inte finns någon närbebyggelse. Det avsidet läget gör dessutom att nattliga besök av godintresserade är sällsynta eller obefintliga.

Under 1970- och 1980 talet besöktes området åtskilliga gånger med observation av talrika strandpaddor, väl spridda och lätt synliga i de grunda lekdammarna. Likaså vid en del nattliga besök efter lekperioden under sommaren, sågs ofta furagerande djur kilande på land här och var i pannlampans sken, när det egentliga syftet med besöket var att leta efter hasselmöss i kanten av Tjörnedalalundens täta snårskikt! Efter 1990 har Tjörnedalastranden granskats först 1998, då Projekt Strandpadda startade, med kortvariga eftersök av arten. Dock ingen påvisbar förekomst av vare sig adulta eller yngre individer. Ej heller larver i vattensamlingarna. Detta gav en uppriven känsla av missmod, då arbetsinsatsen borde gett positivt resultat på denna tidigare alltid så pålitliga lokal. Genomgången under 1999 började också lika nedslående först under våren med ej hörbar spelaktivitet och heller inte några synliga djur i de så lättöverskådliga pölarna. 1998 hade visserligen varit resultatlös, men det föreföll ändå så osannolikt, även om det ibland förekommer stora mellanårsvariationer, särskilt hos de sällsyntare groddjursarterna. Inget negativt hade heller inträffat på denna jungfruliga lokal, som skulle kunna tänkas missgynna strandpaddan på något sätt.

Vid ett tredje besök natten mellan 7 - 8/6 1999, avpatrullerades ånyo alla hållkar och övriga gölar inom området och nu fanns glädjande rikligt med frimsimmande larver av strandpadda i ett par av hållkaren! Dock inga synliga djur vare sig i lekdammarna eller på land. - Detta visar hur lätt strandpaddan kan förbises och samtidigt hur svårt det kan vara att fastställa hur stor en population kan vara av adulta djur, isynnerhet när lekperioden är att betraktas som i det närmaste avslutad och djuren är spridda över stora landhabitat. Antalet strandpaddor vid Tjörnedala är således okänt, men kan försiktigt uppskattas till c:a 10 vuxna djur. Ett par års uppföljning skulle säkert ge en mer definitiv bedömning hur stor den verkliga populationen är.

Den nämnda problematiken med vanlig padda och vanlig groda vid Prästens badkar söder om Vik, berör inte detta område lika negativt, då dessa trivialarter inte uppträder lika individrikt här. Däremot förekommer den lilla vattensalamandern talrikt i flera av pölarna. **Tillfredsställande reproduktion av strandpadda har noterats under 1999 med observerade årsungar.**

Exempel på hållkar som utnyttjas av strandpadda vid Tjörnedalastranden.

SIMRISHAMNS KOMMUN

Lokal: 91-18 Bräkneryd 1:4 (Iglamossen)

Naturresevat:

Nej

Natura 2000:

Nej

Riksintresse naturvård:

Nej

Ekonomiskt kartblad:

2E2a Östra Vemmerlöv

Församling:

Gladsax

Koordinater:

616403 / 140345

Stort, flackt och mycket grunt rikkärrsområde med vidsträckta omgivningar av både kultur- och naturbetesmarker. Vålövdat område som brukar betas av både kor och hästar. Våtmarken är drygt 100 x 100 meter, vissa år betydligt större under vårvattenstånd med översvänningszoner. I mellersta delen av kärret finns en hölja med öppet vatten, som upptar c:a 10% av vattenarealen. Resten består av blandad kärrvegetation, mest Carex. I västra kanten finns bl.a. tall, en, alm och fläder. Stängsel som delar Iglamossen mitt itu, dels i nord/sydlig riktning, men även från centrum och rakt västerut, tyder på komplex fastighetsbildning och att olika markägare är inblandade. Synnerligen riklig förekomst av majviva. Längre söderut finns stora enefäladsmarker.

Iglamossen ligger strax sydost om Rörums fure, som är en sydostförlängning av de berömda Rörums backar. Iglamossen med omgivningar utgör som helhet ett mycket tilltalande och intressant område, som förutom rik flora också har stora zoologiska kvaliteter. Förutom strandpadda förekommer även lövgroda, vanlig groda, åkergroda, vanlig padda, stor- och liten vattensalamander. I omgivningarna finns bl.a. hasselmus på flera lokaler.

Förekomst av strandpadda i Iglamossen upptäcktes först 1973. Här, liksom på många andra lokaler, har spelaktivitet och frekvens varierat ganska mycket genom åren. Vid enstaka besök en del tidigare år, har endast lövgrodor hörts, medan andra säsonger har gett bättre utbyte, trots ganska få avlyssningar.

Iglamossen måste fortfarande betraktas som potentiell lokal för strandpadda, trots att samtliga avlyssningar under 1998 och 1999 varit resultatlösa. Under 1996 hördes vid ett tillfälle riktigt fint spel av en energisk kör, när jag passerade området. Avståndet till lokalerna vid Vik och Tjörnedala är fågelvägen endast 2,5 km härifrån. Då marken tidigare var mer öppen mot Östersjön, där det nu finns planterad tallskog, hade Iglamossen bättre kontakt med dessa för utbyte av individer. Numera är Iglamossen att betrakta som en solitär lokal för strandpaddan, där risken är större för en liten population att gå under genom inavelsdepression.

I det planerade inventeringsarbetet för de närmaste 3 åren (Projekt Lövgroda), kommer området vid Iglamossen att granskas ingående flera gånger. Detta ökar förutsättningen att dokumentera strandpaddans status på denna lokal.

SIMRISHAMNS KOMMUN**Lokal: 91-20 Gladsax S3****Naturresevat:**

Nej

Natura 2000:

Nej

Riksintresse naturvård:

L:N41

Ekonomiskt kartblad:

2E2b Baskemölla

Församling:

Gladsax

Koordinater:

616308 / 140695

616293 / 140705

Kustområdet sydost om Baskemölla utgör en blandning från öppna till buskrika utmarker där vissa partier är helt slutna och domineras av slån, hagtorn, nyponros och tät snårvegetation av kaprifol. Även ädellövskog med väl utvecklat kronskikt, bl.a. av ek finns. Genom området löper kors och tvärs åtskilliga stengärdesgårdar och marken är mycket blockrik. Längs med stranden finns öppna torrängar med ljung och sandig mark. Närmast havet finns, liksom söder om Vik, ett stort antal strandnära gölar med flata hållkar av varierande storlek och utseende längs med en sträcka på flera hundra meter. Strandpadda uppmärksammades på lokalen under senare hälften av 1970-talet. Under denna tid fanns hundratals lekande djur väl spridda i de talrika gölarna. Spelet av strandpaddor var så dominerande att det dränkte allt annat, t.o.m. den stora kören av lövgrodor västerut vid Ekevall! Sandstenshallarnas likhet i ytbildning med "Prästens badkar" vid Vik med idealiska lekförhållanden för strandpadda och grönfläckig padda i de grunda hållkaren, föranledde också ett närmare eftersök av den senare arten. Det visade sig *Bufo viridis* också fanns inom området, om än i fåtaliga individer. Även rom av denna art noterades 1977-1978. Av olika skäl granskades området inte närmare under perioden 1980-1997.

Området granskades för första gången på många år under 1998. Dessvärre har artens generella minskning även drabbat detta område hårt, liksom lokalerna vid Vik och Tjörnedala. **Under 1999 besöktes lokalen fler gånger än under 1998 och sammanlagt 3 hanar spelade i ett par av hållkaren som bäst. Vid senare besök (7/6 1999) noterades dock rikligt med deponerad rom av arten i flera strandgölar, men inga synliga adulta djur. Kulmen för leken var passerad. Detta visar att en lokal för strandpaddan måste bevakas praktiskt taget varje kväll och natt under lekperioden för att inte riskera gå miste om värdefulla data. De talrika romsträngarna indikerar att de olika hållkaren hyst åtminstone 15 amplexuspar. En försiktig populationsuppskattning kan därmed göras att det bör åtminstone finnas totalt mellan 30-40 adulta djur inom området. Mycket god reproduktion har också noterats med observerade juveniler.**

Artsammansättningen av groddjur består för övrigt av vanlig groda, vanlig padda och liten vattensalamander. De två förra arterna är inte lika frekventa som vid "Prästens badkar", vilket ökar förutsättningarna för strandpaddans leksuccé. Grönfläckig padda har inte påträffats under 1998-1999, men det är inte uteslutet att den fortfarande kan förekomma i enstaka individer. Lövgroda, klockgroda och hasselmus finns i näromgivningarna

Området bedöms som en utomordentlig värdefull biotop för strandpaddan (och den grönfläckiga) och bör hållas under uppsikt kommande år för att bättre fastställa status och frekvens av lekande djur. Inga påtagliga hot kan skönjas i överskådligt tidsperspektiv angående lekhabitatet och näromgivningarna. Långsam igenväxning kring lekvattnet med tilltagande skuggverkan och försämrad tillgänglighet efterhand, utgör en av de viktigaste hotfaktorerna mot värmekrävande sällsynta groddjur, inte minst strandpaddan.

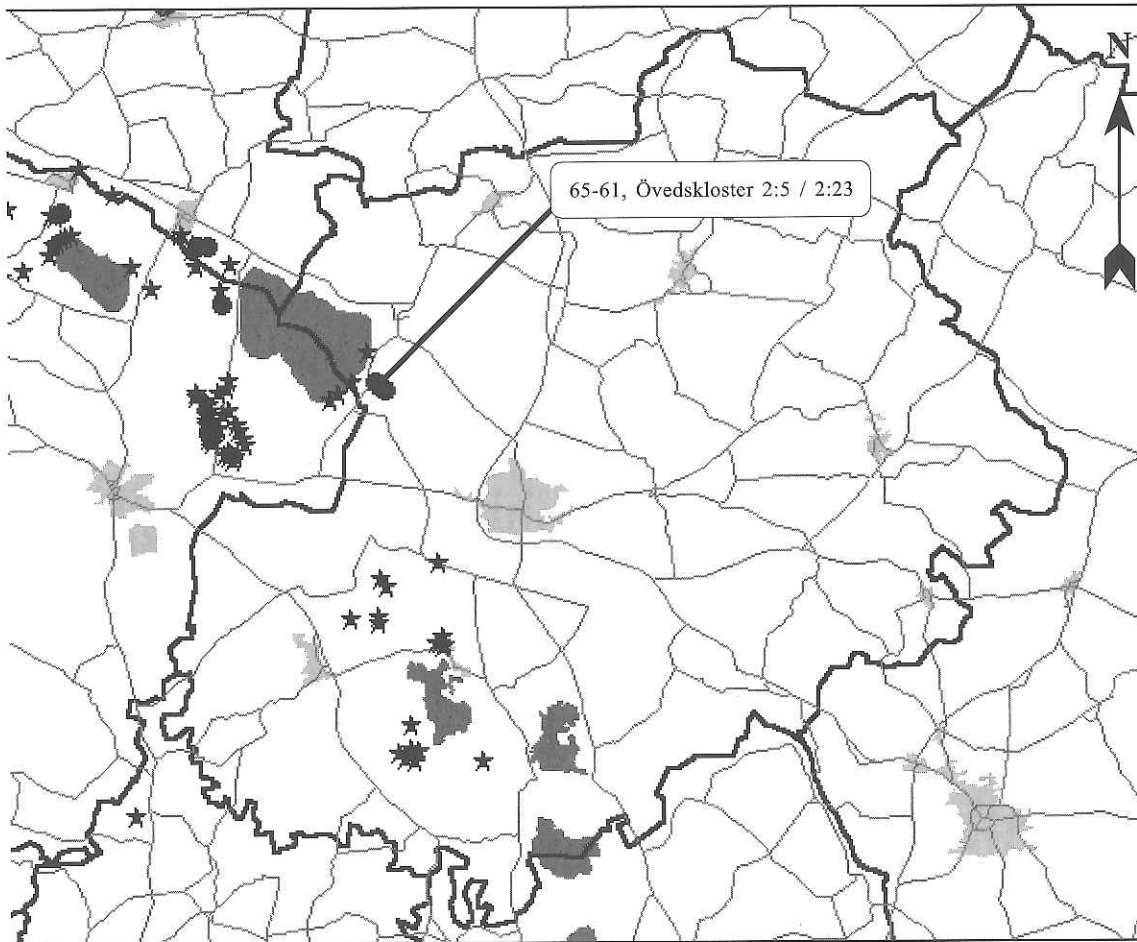

Exempel på hällkar och strandgölar som utnyttjas av strandpadda vid Baskemöllastranden.

SJÖBO KOMMUN

1 cm = 2 500 meter

Aktiva lokaler

Sida

65-61 Övedskloster 2:5 / 2:23 (Vressel) 65

Äldre observationer

- 65-05 Karup 1:1 (Karups mosse)
- 65-06 Karup 1:1 (N Karupsgården)
- 65-07 Karup 1:1 (NV Karups sommarby)
- 65-12 Sövde 2:1 (NV Reningsverket)
- 65-16 Sövde 2:1 (OSO Reningsverket)
- 65-24 Ågerup 2:29 (SO Blenta)
- 65-35 Frihult 5:6 (SV Sövdesjön)
- 65-38 Frihult 5:6 (Gräsdammen)
- 65-45 Frihult 5:6 (Västra tvillingkärret)
- 65-48 Frihult 5:6 (SSV Sövdesjön)
- 65-59 Övedskloster 2:23
- 65-60 Övedskloster 2:23
- 65-62 Ilstorp 28:21
- 65-63 Kumlatofta 3:2
- 65-64 Karup 9:353
- 65-65 Sövde 1:5
- 65-66 Frihult 5:6
- 65-67 Frihult 5:6
- 65-68 Ellestad 5:4

SJÖBO KOMMUN

Lokal: 65-61 Övedskloster 2:5/2:23 (Vressel)

Naturresevat:

Nej

Natura 2000:

Nej

Riksintresse naturvård:

Nej

Ekonomiskt kartblad:

2D4c Björka

Församling:

Öved

Koordinater:

617308 / 136292

617291 / 136307

617279 / 136326

Klassiskt förekomstområde för strandpadda, känt sedan början av 1960-talet, omfattande flera strandnära lekplatser längs Vombsjöns sydöstra strand utmed en sträcka på drygt 2 km både norr och söder om Björkaåns mynning i sjön. Dessutom finns flera grunda vattensamlingar och översvämningar sydost om Vressel mellan Björkaån och Hultan av mer eller mindre temporär karaktär.

I det strandnära området vid Vombsjön har arten inte noterats under senare år, men i betesmarken mellan Hultan och Björkaån är förekomsten fortfarande intakt. Under båda projektåren - särskilt under 1999 - har mycket god lekaktivitet konstaterats. **Under 1999 kulminerade leken redan under kvällen den 26/4, då c:a 70 hanar spelade ihärdigt. Alla senare besök under samma säsong gav sämre utbyte med färre djur. Under 1998 räknades som mest c:a 60 musicerande hanar under nattskiftet mellan 27-28/4. Totalpopulationen av vuxna djur kan därmed uppskattas till c:a 100 under båda åren.**

Området mellan Björkaån och Vressel/Hultan utgöres av en långsträckt, välhävdat gräsmark som betas av nöt. Avgränsas i söder av Björkaån och den omedelbart söder om ån belägna Björkadammen. Norrut avgränsas marken av tallskog och begränsad fritidsbebyggelse utmed den ostgående vägen från Vressel. Söderut dominerar björk och al.

Betesmarken har en övervägande sandig karaktär, särskilt i den norra delen utmed kanten av tallskogen, och utgör som helhet en mycket lämplig miljö för strandpadda med vidsträckt furageringsmarker och ringa nattlig biltrafik. Fritidsbebyggelsen bör inte få en större omfattning än nuvarande. Livliga fiskeaktiviteter i Björkadammen av besökare under dagtid har ingen negativ påverkan, då det ligger utanför artens vanemässiga habitat.

Sammanfattningsvis utgör Vresselområdet en synnerligen värdefull biotop för strandpaddan och klassas som artens viktigaste inlandslokal i hela södra Skåne. Ett kvarvarande refugium - efter en tidigare mycket mer frekvent förekomst i Vombområdet - som måste säkerställas för att tillgodose artens grundläggande biotopkrav inför framtiden.

Som ett led i detta bör därför en viss urgrävning ske snarast i minst ett par av de grunda vattensamlingarna för att garantera tillgången till lekvatten under nederbördsfattiga säsonger, så att den årliga reproduktionen tryggas. **Reproduktion har varit lyckad både under 1998 och 1999 med bra utgångsläge under våren följt av regelbundet regntillskott.** Under flera av de extremt torra åren under början av 1990-talet misslyckades föryngringen helt. Ett nytt sådant upprepande kan skada populationen mycket allvarligt och få irreparabla konsekvenser. Åtskilliga mindre individrika lokaler slogs ut under samma period med utebliven reproduktion 2 - 3 år i följd.

Av övriga arter har inom området iakttagits vanlig groda, åkergröda och vanlig padda.

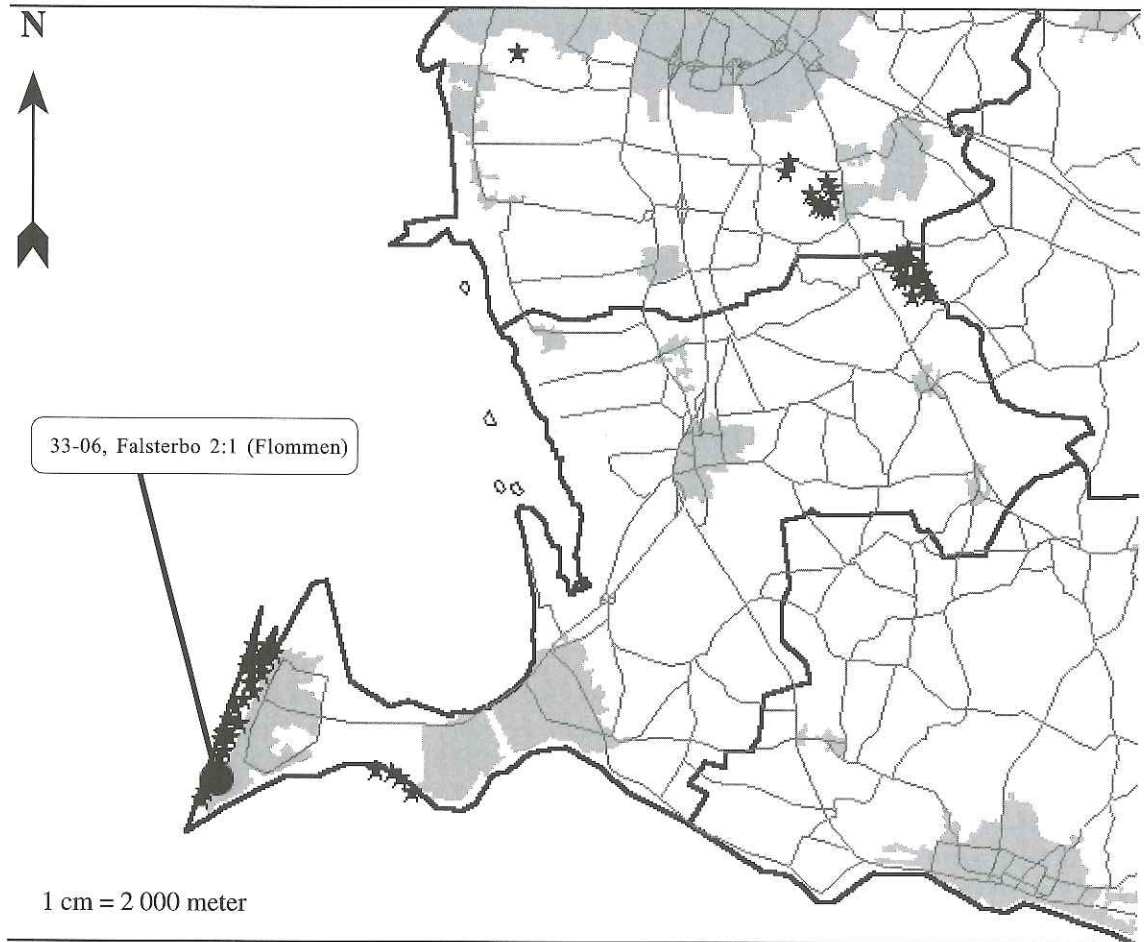

Stora översvämningar av temporära vattensamlingar vid Vressel.

VELLINGE KOMMUN

Aktiva lokaler	Sida
33-06 Falsterbo 2:1 (Flommen)	68

Äldre observationer

33-01	Arrie 18:2
33-01	Arrie 25:13
33-02	Arrie 31:40
33-03	Skånör 1:2
33-04	Skånör 1:2
33-05	Falsterbo 2:1
33-07	Falsterbo 2:1
33-08	Skånör 2:1
33-09	Ljunghusen

VELLINGE KOMMUN**Lokal: 33-47 Falsterbo 2:1 (Flommen)****Naturreservat:**

Naturreservatet Flommen

Natura 2000:

SCISE0430095

SPA SE0430002

Riksintresse naturvård:

M:N34

Ekonomiskt kartblad:

1C8c Falsterbo

Församling:

Falsterbo

Koordinater:

617308/136292

617291/136307

617279/136326

Falsterbohalvön med främst Flommens naturreservat har under lång tid utgjort ett klassiskt område för strandpadda och grönfläckig padda. Flommen omfattar en kuststräcka av cirka 4 km, från Skanör i norr till Falsterbo fyr i söder. Reservatet är totalt 865 ha stort och består av ett säreget komplex naturtyper av vassrika och grunt avsnörda laguner (flommar), havsvikar, revlar och strandängar. Området har för övrigt en mycket rik häckfågelfauna och en intressant flora. Utmärkande är arter som martorn och blå svärdslija, vilken finns i nordförlängningen av Flommen på strandängarna vid Knävången och Knösen. I naturreservatet ingår också Flommens golfbana, som ligger utmed kanten omedelbart öster om våtmarkskomplexet. Flommens golfklubb lär ha anor sedan 1930 talet, men dessförinnan hävdades strandängarna huvudsakligen som nötbete.

Strandpaddan har under det sista decenniet minskat mycket oroväckande och det finns olika hypoteser varför så skett. Golfklubbens verksamhet har inneburit både för- och nackdelar för de sällsynta paddarterna. Det är positivt att den öppna och flacka karaktären mellan Flommen och bebyggelsen bibehållits men en sådan trivial gräsmark innebär också en fattig och utarmad insektsfauna med mycket sämre tillgång på olika bytesdjur. En väl avvägd betesgång på marken där golfbanan finns i dag skulle säkerligen medföra att områdets insektsfauna blev mer varierad och att området därmed skulle utgöra en mycket bättre furageringsmark under paddornas nattliga näringssök.

Tidigare har insamling och letande efter förlupna golfbollar, som hamnat litet varstans i de olika pölnarna, varit till stor olägenhet för groddjuren. Strandpadda och grönfläckig padda har störts och skingrats under pågående lek. Denna verksamhet har också inneburit uppenbar risk att genom tramp döda eller skada lekande djur, liksom deras rom och larver. Detta har påtalats för golfklubben tidigare och är numera under bättre kontroll. Däremot innebär dagliga klippningsrutiner för underhåll av golfbanan en markant förlust av djur, särskilt juveniler som är dagaktiva, och synes vara ett olösligt problem.

En annan faktor, som missgynnat strandpaddan, är en smygande och ökad igenväxning av vassbältet i flommarnas grunda strandpartier med allt mindre öppna vattenytor och åtkomliga spelplatser för hanarnas revirhållning. Vassröjning bör utföras i delar av områdets kantzoner för att erhålla en flackare strandprofil för ökad tillgänglighet, främst i syd- och östlägen. Samma åtgärder skulle också påverka grönfläckig padda positivt. Hos revirhållande groddjur krävs ett visst utrymme mellan konkurrenter av samma art. Krymper de disponibla reviryrtorna, innebär detta en proportionell populationsminskning i direkt korrelation till lekplatsens förändrade resurser. På sikt innebär detta att igenväxning av lekvatten kan som ensam faktor göra ett tidigare vatten helt otjänligt och slå ut krävande groddjursarter efterhand. Det finns talrika dokumenterade fall som bekräftar detta.

Den troligen främsta orsaken till de sällsynta paddornas successiva minskning torde ändå utgöras av urbaniseringen av Skanör/Falsterbo med det allt mer påträngande grannskapet av bebyggelse, som naggat och reducerat det naturliga landhabitatet. Särskilt i västra delen av Falsterbo skedde en omfattande nybyggnation av hus och villor strax utanför naturreservatet under 1960 och 1970-talet. Både strandpadda och den grönfläckiga paddan är efter lekperioden mycket aktiva och benägna att söka sig in i trädgårdar för näringsök - där det ofta finns mer att tillgå än på den ensartade golfbanan - och korsar då allehanda gator under kvällar och nätter med de risker detta innebär.

Den livliga biltrafiken inom hela området kräver årligen sin tribut av överkörda djur. Risken att förolyckas eller skadas vid andra aktiviteter såsom t.ex. vid gräsklippning under förkvällar, när djuren blir aktiva, är också stor, främst under sommar och höst.

Arne Schmitz - välkänd skribent och naturfotograf och bosatt i Falsterbo sedan många år - berättar att han patrullerar noga sin gräsmatta varje gång före klippning av hänsyn att inte riskera skada groddjursfaunan. Det vore önskvärt att även andra hus- och tomtägare var lika hänsynstagande.

Populationen av strandpadda i Flommenområdet har uppskattats under perioden 1960-1980 omfatta ett antal av minst 1 500 - 2 000 vuxna individer. Under 1990-talet har en allt mer avklingande frekvens noterats. **Förekomsten vid Flommen under 1999, som varit sämre än under 1998, beräknas hysa en population om 40-60 vuxna djur. Reproduktion har förekommit med sparsamt sedda årsungar.** Av övriga groddjursarter har även vanlig groda, åkergroda och vanlig padda noterats. Populationen av grönfläckig padda är av allt att döma större än strandpaddans och beräknas omfatta cirka 100 vuxna djur.

Grävd damm på Flommens golfbana.

Övriga lokaler och rapporterade förekomster av strandpadda under 1998-1999

Utöver föregående utförligt redovisade lokaler, har ytterligare några observationer av strandpadda gjorts under projekttiden, vilka återges med kortfattade beskrivningar. Samtliga är belägna i tidigare väldokumenterade områden för arten. Iakttagelserna kan indelas i två kategorier:

1) Egna observationer av spelande eller furagerande strandpaddor, där exakt lokalisering av tidsskäl eller annan olägenhet försvårat en utförligare beskrivning av den sammanlänkade biotopen.

En orsak kan ha varit ett sporadiskt spel av enstaka individer endast vid ett besöksstillfälle under lekens kulmen, då överordnade lokaler måste prioriteras när det är som allra gynnsammast. Vid senare granskning har spelaktiviteten inte upprepats på den tillfälliga lokalen. Andra hinder som har försvårat eller bidragit till förbiseende har varit ovanligt intensivt trafikbuller vissa kvällar och nätter, kraftig blåst eller högljutt valborgsmässofirande av skrånande ungdomar. Både under 1998 och 1999 har strandpaddans bästa spelaktivitet och klimatspreferens infallit kring Valborgsmässoafton och därmed försvårat avlyssningen för flera viktiga områden. Senare uppföljning med mindre tjänlig väderlek och sämre lekbetingelser har därmed kunnat påverka återbesöket negativt. Kontentan av en hel säsongs sammanlagda inventeringsresultat av känsliga arter som strandpadda och lökgröda, bygger ofta på en serie av framgångsrika iakttagelser samlade under några få gynnsamma nätter.

2) Rapporter från naturkunniga personer, som är väl förtrogna med strandpaddan och dess läte, och som dessutom bor eller vistas regelbundet i närheten av lokaler där arten förekommer.

Vanneberga 34:20

Av egna lokaler har spel noterats i området väster om Landön (lokal 90-11 Vanneberga 34:20) av 1-2 hanar under natten den 28/4 1999. Spelet lokaliserades från olika referenspunkter för lägesbestämning, men själva lokalen granskades inte vid detta tillfälle. Vid flera senare avlyssningstillfällen har lekaktivitet inte noterats. Antagligen har spelplatsen utgjorts av någon tillfällig pöl i anslutning till åkermarken och den angränsande björkskogen, såsom ett vattenfyllt traktorspår eller liknande. Denna mindre förekomst av strandpadda i detta område är inte så överraskande, då strandängarna ett par km söderut tidigare ut-

gjorde den värdefullaste kustlokalen för arten i hela östra Skåne. Även norr om Landön (lokal 90-13) har god förekomst tidigare noterats. Strändkärren i den fina naturbetesmarken norr om Ö. Hammaren dikades systematiskt ut för c:a 15 år sedan och utplånade samtidigt en population av flera hundra individer av strandpaddan. Trots detta har arten lyckats hanka sig kvar i området och finns antagligen kvar på den gamla lokalen vid Hyllekroken, även om ingen spelaktivitet noterats under projekttiden. Den tillfälliga förekomsten på lokal 90-13 har sannolikt initierats av utvandring från Hyllekroken. Det är synnerligen önskvärt att återställa de gamla lekvattnen norr om Östra Hammaren medan arten fortfarande finns kvar i området.

Våtmarker vid Hammarsjöns södra sida i anslutning till Helge å.

Området kring Hammarsjön är ett klassiskt område på Kristianstadsslättan för strandpaddan. Förekomsten i anslutning till sjöns sydspets har jag känt till sedan 40 år tillbaka. På grund av viss otillgänglighet genom bebyggelse utmed Hornavägen i öster och mellanliggande åkermark, så har jag inte närmare granskat strandängarna vid Hammarsjöns sydspets (**lokal 90-15 Horna 10:33**) även beroende på hänsynstagande till den känsliga fågelfaunan. Därför har ingen utförlig områdesbeskrivning gjorts. **Frekvent spel har hörts av strandpadda vid ett flertal tillfällen under 1998 och**

1999. Populationen under båda åren uppskattas till c:a 20 vuxna djur. Med tanke på den långt utdragna spelaktiviteten har med största sannolikhet även reproduktion skett.

Den västligaste delen av det gamla grustaget i Rinkaby.

Det militära övningsområdet öster om Rinkaby har under lång tid utgjort ett starkt fäste för strandpaddan. I området vid **lokal 90-10 Rinkaby 91:1** noterades arten redan 1960 i mycket god frekvens. Den har senare observerats på fältet under flertalet år t.o.m. 1996, då fortfarande en mångstämig kör om minst 50 hanar spelade i det översvämmade videdkaret längts i sydväst. Genom långtgående igenväxning har lekhabitatet efterhand blivit allt mer otjänligt för lek. Det finns inga säkra observationer om spel eller lekaktivitet under 1998 och 1999, men med största sannolikhet

bör det finnas djur kvar. Vissa år tidigare både under 1980- och 1990 talet, har området varit tyst under olika besökstillfällen, men sedan har åter lekande djur påvisats.

Rinkabyfältet har en utomordentlig potential för strandpaddan, främst genom de vidsträckta öppna ytorna av sandig mark, som habitatsmässigt är idealiska för arten. Det är synnerligen angeläget att återskapa den gamla våtmarken i det igenvuxna grustaget genom fördjupning och bortröjning av de stora uppslagen av vide och björk. I ett andra steg gräva kringliggande dammar enligt samma modell som utarbetats för både Revinge och Ravlunda skjutfält, där militärledningen ställt sig mycket positiv och även själva i det senare fallet ställt upp i grävningsarbetet efter riktlinjer av länsstyrelsen/projektledaren (se lokalerna sid. 46 och 48-52). Rinkabyfältet ligger strategiskt mellan Hammarsjön och Hanöbukten och det är därför särskilt viktigt att överbygga förekomsten med att säkerställa och återskapa ett intakt mellanliggande område.

Goda vänner och mycket naturkunniga personer: Jan Danielson, Nils Englesson, Hans Cronert och Kurt Ivarsson har alla oberoende av varandra vänligen förmedlat värdefulla observationsdata, som kompletterar mina egna fältundersökningar under 1998 och 1999.

Välhävdade våtmarker i anslutning till Pulken vid Helge å.

Smygekärr nära Skånes sydspets. Långtgående igenväxning av främst viden och björk har starkt missgynnat arten.

Jan Danielson har rapporterat spel av en mindre kör strandpaddor under 1998 vid Pulken (lokal 90-20) väster om Yngsjö, men endast under en enda kväll. Alla avlyssningar under 1999 gav inget resultat. Jag har själv både under 1998 och 1999 passerat Pulken vid åtskilliga tillfällen kvälls- och nattetid, men inte haft turen att pricka in det rätta tillfället. Under perioden från 1960 till c:a 1985 har jag observerat arten flerstädes och mycket ymnigt runt Yngsjön och Pulken, men under hela 1990-talet har endast sporadiskt uppträdande förekommit och Jan Danielsons uppgift är därmed mycket välkommen.

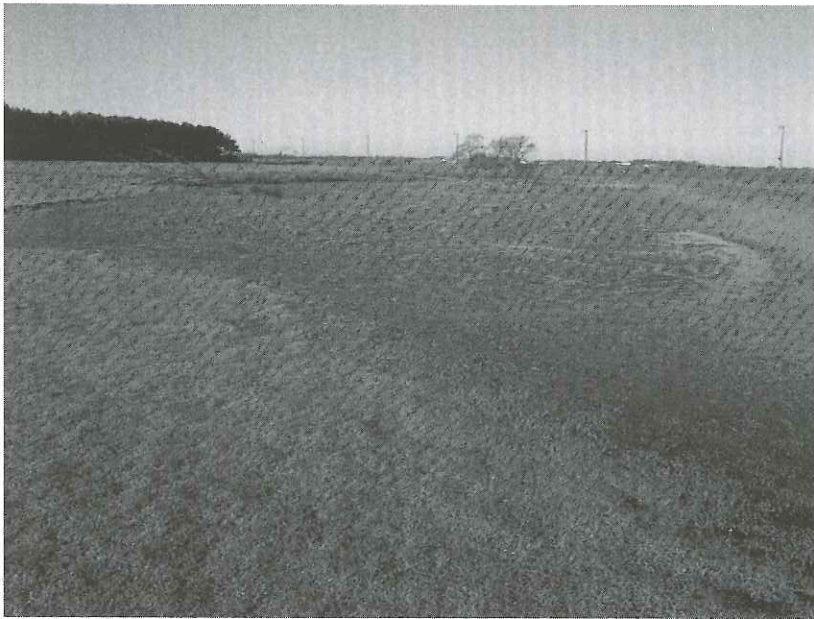
Den likaledes klassiska lokalen för arten vid Smygekärr (lokal 87-02) på Skånes sydkust nära Smygehuk, som jag uppmärksammade första gången under 1960, var i det skedet och långt in på 1980-talet en mycket individrik lokal för strandpaddan. Under de senaste 8-9 åren, då jag passerat och avlyssnat våtmarken, som i nuläget är hårt naggad av intilliggande bebyggelse i Smygehamn med livligt trafikerade gator och närliggande landsväg, har inget spel av strandpaddan hörts och arten har bedömts som utgången. Därför är det lika överraskande som glädjande att Nils Englesson noterat förekomst under

1998 av c:a 7-10 spelande strandpaddor under kvällen den 27/4, men endast vid detta tillfälle. Denna kväll kulminerande spelet för strandpaddan och var den bästa under hela säsongen. Vid samma tidpunkt besökte jag själv framgångsrikt lokaler i helt andra delar av landskapet. Nils Englesson, som vistas mycket i det beskrivna området på sydkusten, berättar vidare att alla försök till avlyssning under 1999 har varit resultatlösa. Detta visar ännu en gång hur lätt det är att förbise arten, särskilt i områden med mindre förekomster och endast sporadisk förekomst.

Hans Cronert har även rapporterat en liknande observation under 1999 om en liten calamitakör som hördes i det gamla välkända området vid Vramsåns mynning i Helgeån (lokal 90-19). Under projekttiden har jag vid upprepade tillfällen avlyssnat området utan resultat, men observerat en furagerande hane under 1998 på vägen vid Ripa motocrossbana (90-18), 1,5 km SSO nämnda lokal, men djuret ifråga har troligen kommit från det södra grustaget vid Kolhögarna (lokal 90-16 Horna 16:5). Tidigare riklig förekomst av arten med frekvent spel. Att strandpaddan är sällsynt och endast spelar sporadiskt understryks vidare av Linda Birkedals inventering av arten under 1995 och 1996 i Kristianstad vattenrike. Under 1995 hördes inte arten vid något tillfälle, men kortvarigt spel av c:a 5 hanar förekom under 1996.

Herrestads mosse i Ystads kommun (Lokal 86-95). Bilden visar den västra delen av våtmarken.

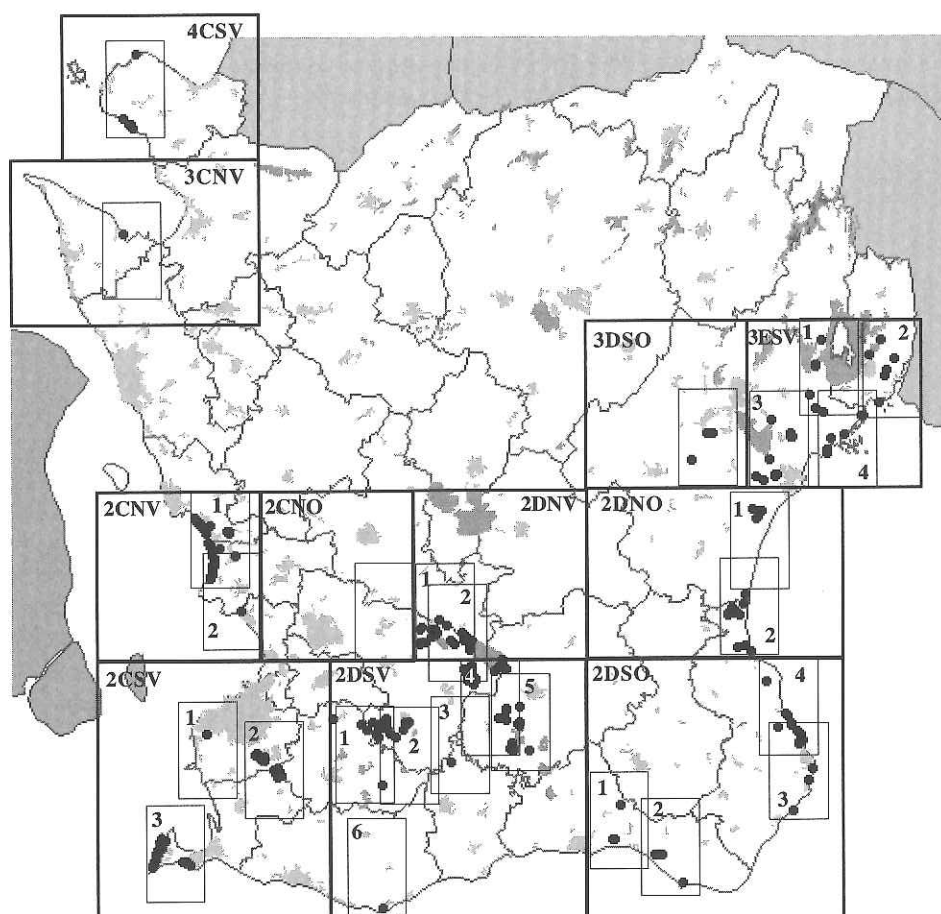
Slutligen har Kurt Ivarsson förmedlat en andrahandsuppgift, först rapporterad till honom under 1999 av en god vän bosatt strax intill den väldokumenterade lokalen för strandpaddan vid Herrestads mosse (lokal 86-95). Vid kontakt med personen i fråga, Bertil Nilsson, erhöles uppgifter och beskrivningar som klart skingrar tvivlen om förekomst av strandpadda i de båda kärren under 1999. Dessutom av allt att döma i icke obetydligt antal. Bertil Nilsson påpekade vidare det "märkliga" att den intensiva kören endast hördes under två kvällar. Hela återstoden av säsongen var sedan helt tyst. Jag upptäckte före-

komsten vid Herrestads mosse under 1979 med åtföljande besök under hela 1980-talet, då populationen genomsnittligt omfattade ett drygt hundratal lekande djur i de två närliggande kärren. Under hela 1990 talet har jag själv sedan inte hört något spel och ej heller utom lekperioden speciellt eftersökt arten. Mångåriga erfarenheter om strandpaddans nyckfullhet i spelaktivitet att lätt förbise arten genom det gåtfulla uppträdandet, inger dock viss optimism och hur viktigt det är att inte döma ut lokaler eller förekomster, även om arten inte observerats under flera år.

Lokaler med förekomst av strandpadda under perioden 1959-1999

Kartblad	Sida	Kartblad	Sida	Kartblad	Sida
4CSV	82	2CNO	91	2DSV, del 1	99
3CNV	83	2DNV, del 1	92	2DSV, del 2	100
3DSO	84	2DNV, del 2	93	2DSV, del 3	101
3ESV, del 1	85	2DNO, del 1	94	2DSV, del 4	102
3ESV, del 2	86	2DNO, del 2	95	2DSV, del 5	103
3ESV, del 3	87	2CSV, del 1	96	2DSV, del 6	104
3ESV, del 4	88	2CSV, del 2	97	2DSO, del 1	105
2CNV, del 1	89	2CSV, del 3	98	2DSO, del 2	106
2CNV, del 2	90			2DSO, del 3	107
				2DSO, del 4	108

På följande sidor redovisas författarens alla lokaler med observation av strandpadda under perioden 1959 - 1999. Observationer gjorda under perioden 1998 - 1999 markeras med fet stil. Övriga lokaler och vägfynd markeras med kursiv stil.

Lokal- nr.	Lokal- namn	X koord	Y koord	Kartblad	Sida
Bromölla kommun					
72-01	Allarp 1:1, 2:1	622163	141874	3ESV, del 2	86
72-02	Bromölla 12:9	621941	141717	3ESV, del 2	86
72-03	Grödbby 108:1	621894	142078	3ESV, del 2	86
72-04	Grödbby 102:1	621722	141977	3ESV, del 2	86
72-05	Grödbby 103:1 (Bjärstedts korra)	621624	141939	3ESV, del 2	86
72-06	Krogstorp 9:1	621235	141840	3ESV, del 2	86
Båstads kommun					
78-01	Segeltorp	626444	130895	4CSV	82
78-02	Mäsinge-Möllhult	625494	130695	4CSV	82
78-03	Glimmimge 39:1	625409	130781	4CSV	82
78-03	Glimmimge 39:1	625403	130795	4CSV	82
78-04	Vasalt strandallmänning	625365	130832	4CSV	82
Eslövs kommun					
85-01	Hunneberga 12:5	618030	135330	2DNV, del 1 och 2	92 och 93
85-02	Hunneberga 11:8	617946	135440	2DNV, del 1 och 2	92 och 93
85-03	Harlösa 19:63	617812	135665	2DNV, del 1 och 2	92 och 93
85-04	Harlösa 41:1	617778	135708	2DNV, del 1 och 2	92 och 93
85-04	Harlösa 41:1	617762	1 35701	2DNV, del 1 och 2	92 och 93
85-04	Harlösa 41:1	617772	135715	2DNV, del 1 och 2	92 och 93
85-04	Harlösa 41:1	617746	135743	2DNV, del 1 och 2	92 och 93
85-05	Harlösa 41:1 (Furudal)	617757	135712	2DNV, del 1 och 2	92 och 93
85-05	Harlösa 41:1 (Furudal)	617756	135743	2DNV, del 2	93
85-06	Harlösa 40:8	617715	135824	2DNV, del 2	93
85-07	Harlösa 39:1	617708	135773	2DNV, del 2	93
Höganäs kommun					
84-01	Jonstorp	623781	130679	3CNV	83
84-01	Jonstorp	623758	130674	3CNV	83
Kristianstads kommun					
90-01	Barum 1:4	622165	140994	3ESV, del 1	85
90-02	Bäckaskog 1:17	621804	140918	3ESV, del 1	85
90-02	Bäckaskog 1:17	621768	140918	3ESV, del 1	85
90-03	Bäckaskog 6:21	621348	140839	3ESV, del 1	85
90-04	Trolle Ljungby 1:1 mfl	621150	140908	3ESV, del 1	85
90-05	Trolle Ljungby 1:1 mfl	621093	141025	3ESV, del 1 och 4	85 och 88
90-06	Tosteberga 28:1	621023	141636	3ESV, del 4	88
90-06	Tosteberga 28:1	621040	141603	3ESV, del 4	88
90-07	Viby 3:17	620985	140267	3ESV, del 3	87
90-08	Vä 54:5	620785	139317	3CNV	83
90-09	Vä 8:3	620793	139391	3CNV	83
90-10	Rinkaby 103:2	620771	140559	3ESV, del 3	87
90-10	Rinkaby 103:2	620730	140587	3ESV, del 3	87
90-10	Rinkaby 91:1	620736	140564	3ESV, del 3	87
90-11	Vanneberga 34:20	620685	141153	3ESV, del 4	88
90-12	Vanneberga 34:11	620535	141097	3ESV, del 4	88
90-12	Vanneberga 34:11	620523	141090	3ESV, del 4	88
90-12	Vanneberga 34:11	620507	141083	3ESV, del 4	88
90-12	Vanneberga 34:11	620492	141083	3ESV, del 4	88
90-12	Vanneberga 34:38	620476	141080	3ESV, del 4	88

Lokal- nr.	Lokal- namn	X koord	Y koord	Kartblad	Sida
Kristianstads kommun forts.					
90-13	Vanneberga 34:2	620742	141353	3ESV, del 4	88
90-14	Nöbbelöv 40:1	620399	139098	3CNV	83
90-14	Nöbbelöv 41:2	620383	139099	3CNV	83
90-15	Horna 10:33	620375	140235	3ESV, del 3	87
90-16	Horna 16:5	620165	140346	3ESV, del 3	87
90-16	Horna 16:5	620157	140338	3ESV, del 3	87
90-16	Horna 16:5	620154	140347	3ESV, del 3	87
90-17	Horna 12:7	620125	140336	3ESV, del 3	87
90-18	Ripa 44:1 (vägfynd)	620081	140170	3ESV, del 3	87
90-19	Köpinge 31:20	620140	140043	3ESV, del 3	87
90-20	Härnestad 1:4 (Pulken)	619658	139980	2DNO, del 1	94
90-21	Yngsjö 228:1	619591	140094	2DNO, del 1	94
90-21	Yngsjö 228:1	619568	140079	2DNO, del 1	94
90-21	Yngsjö 228:1	619543	140076	2DNO, del 1	94
90-21	Yngsjö 229:3	619632	140089	2DNO, del 1	94
90-21	Yngsjö 229:3	619626	140119	2DNO, del 1	94
90-22	Yngsjö 309:1	619520	140037	2DNO, del 1	94
90-23	Juleboda 9:1	618372	139879	2DNO, del 2	95

Kävlinge kommun

61-01	Henkelstorp 5:3	618972	132329	2CNV, del 1	89
61-14	Ålstorp 4:1	619174	131937	2CNV, del 1	89
61-15	Ålstorp 7:18 (Järavallen)	619102	132096	2CNV, del 1	89
61-15	Ålstorp 7:18 (Järavallen)	619086	132094	2CNV, del 1	89
61-16	Hofterup 17:2	618912	131996	2CNV, del 1	89
61-16	Hofterup 17:2	618897	131997	2CNV, del 1	89
61-16	Hofterup 17:2	618879	131999	2CNV, del 1	89
61-16	Hofterup 17:2	618861	131999	2CNV, del 1	89
61-16	Hofterup 17:2	618842	131998	2CNV, del 1	89
61-16	Hofterup 17:2	618829	131995	2CNV, del 1	89
61-16	Lundåkra 6:1, 7:1	618796	131995	2CNV, del 1	89
61-16	Lundåkra 6:1, 7:1	618783	131994	2CNV, del 1	89
61-16	Ålstorp 7:18	619158	131943	2CNV, del 1	89
61-16	Ålstorp 7:18	619150	131946	2CNV, del 1	89
61-16	Ålstorp 7:18	619141	131949	2CNV, del 1	89
61-16	Ålstorp 7:18	619131	131956	2CNV, del 1	89
61-16	Ålstorp 7:18	619117	131961	2CNV, del 1	89
61-16	Ålstorp 7:18	619082	131970	2CNV, del 1	89
61-16	Ålstorp 7:18	619066	131976	2CNV, del 1	89
61-16	Ålstorp 7:18	619054	131976	2CNV, del 1 och 2	89 och 90
61-16	Ålstorp 7:18	619029	131982	2CNV, del 1 och 2	89 och 90
61-16	Ålstorp 7:18	619007	131983	2CNV, del 1 och 2	89 och 90
61-16	Ålstorp 7:18	618990	131994	2CNV, del 1 och 2	89 och 90
61-16	Ålstorp 7:18	618976	131994	2CNV, del 1 och 2	89 och 90
61-16	Ålstorp 7:18	618961	131996	2CNV, del 1 och 2	89 och 90
61-16	Ålstorp 7:18	618947	131996	2CNV, del 1 och 2	89 och 90
61-16	Ålstorp 7:18	618930	131997	2CNV, del 1 och 2	89 och 90
61-17	Barsebäck 2:4	618762	131990	2CNV, del 1 och 2	89 och 90
61-17	Barsebäck 2:4	618748	131987	2CNV, del 1 och 2	89 och 90
61-17	Barsebäck 2:4	618733	131984	2CNV, del 1 och 2	89 och 90
61-17	Barsebäck 2:4	618716	131980	2CNV, del 1 och 2	89 och 90
61-17	Barsebäck 2:4	618701	131976	2CNV, del 1 och 2	89 och 90

Lokal-nr.	Lokal-namn	X koord	Y koord	Kartblad	Sida
Kävlinge kommun forts.					
61-17	Barsebäck 2:4	618681	131970	2CNV, del 1 och 2	89 och 90
61-17	Barsebäck 2:4	618667	131967	2CNV, del 1 och 2	89 och 90
61-17	Barsebäck 2:4	618649	131958	2CNV, del 1 och 2	89 och 90
61-17	Barsebäck 2:4	618636	131951	2CNV, del 1 och 2	89 och 90
Landskrona kommun					
82-03	Saxtorp 6:51	619356	132226	2CNV, del 1	89
82-03	Saxtorp 6:51	619346	132217	2CNV, del 1	89
82-05	Saxtorp 28:45	619328	132227	2CNV, del 1	89
82-06	Koön	619545	131734	2CNV, del 1	89
82-06	Koön	619522	131731	2CNV, del 1	89
82-07	Saxtorp 87:1	619514	131743	2CNV, del 1	89
82-07	Saxtorp 87:1	619506	131764	2CNV, del 1	89
82-07	Saxtorp strandallmänning	619483	131768	2CNV, del 1	89
82-07	Saxtorp strandallmänning	619473	131794	2CNV, del 1	89
82-07	Saxtorp strandallmänning	619457	131813	2CNV, del 1	89
82-07	Saxtorp strandallmänning	619442	131820	2CNV, del 1	89
82-07	Saxtorp strandallmänning	619406	131846	2CNV, del 1	89
82-07	Saxtorp strandallmänning	619385	131855	2CNV, del 1	89
82-07	Saxtorp strandallmänning	619354	131884	2CNV, del 1	89
82-07	Saxtorp strandallmänning	619333	131886	2CNV, del 1	89
82-07	Saxtorp strandallmänning	619310	131896	2CNV, del 1	89
82-08	Saxtorp 10:50	619439	131964	2CNV, del 1	89
Lomma kommun					
62-03	Löddesnäs 1:1	618166	132398	2CNV, del 2	90
Lunds kommun					
81-04	Revinge 1:12 (Bökebjärs mossen)	617708	135504	2DNV, del 1 och 2	92 och 93
81-11	Toppeladugård 3:1	616539	134547	2DSV, del 2	100
81-14	Hässleberga 24:2	616505	134344	2DSV, del 1 och 2	99 och 100
81-15	Lyngby 9:12	616507	134514	2DSV, del 2	100
81-18	Lyngby 11:7	616491	134541	2DSV, del 2	100
81-19	Lyngby 23:1	616482	134505	2DSV, del 2	100
81-20	Hässleberga 24:2	616480	134408	2DSV, del 1 och 2	99 och 100
81-25	Hässleberga 24:3	616425	134445	2DSV, del 1 och 2	99 och 100
81-26	Hässleberga 1:13	616409	134492	2DSV, del 2	100
81-29	Häckeberga 2:7	616378	134566	2DSV, del 2	100
81-34	Häckeberga 2:7	616328	134609	2DSV, del 2	100
81-37	Revinge 1:12 (Svarta håll)	617901	135090	2DNV, del 1	92
81-38	Revinge 1:12 (S Svarta håll)	617878	135057	2DNV, del 1	92
81-39	Revinge 1:12 (Ellagård)	617869	135267	2DNV, del 1	92
81-39	Revinge 1:12 (Ellagård)	617875	135251	2DNV, del 1	92
81-39	Revinge 1:12 (Ellagård)	617882	135235	2DNV, del 1	92
81-40	Revinge 1:12 (V Krankesjön)	617811	135304	2DNV, del 1 och 2	92 och 93
81-40	Revinge 1:12 (V Krankesjön)	617809	135284	2DNV, del 1 och 2	92 och 93
81-40	Revinge 1:12 (V Krankesjön)	617802	135269	2DNV, del 1 och 2	92 och 93
81-40	Revinge 1:12 (V Krankesjön)	617790	135257	2DNV, del 1	92
81-40	Revinge 1:12 (V Krankesjön)	617780	135244	2DNV, del 1	92
81-40	Revinge 1:12 (V Krankesjön)	617750	135229	2DNV, del 1	92
81-41	Silvåkra 45:1	617693	135144	2DNV, del 1	92
81-42	Hällestad 35:2	617672	135068	2DNV, del 1	92

Lokal- nr.	Lokal- namn	X koord	Y koord	Kartblad	Sida
Lunds kommun forts.					
81-42	Hällestad 35:2	617665	135053	2DNV, del 1	92
81-43	Silvåkra 1:34 (Norrevång)	617638	135565	2DNV, del 2	93
81-44	Vomb 50:101	617706	135711	2DNV, del 1 och 2	92 och 93
81-45	Vomb 50:101	617631	135792	2DNV, del 2	93
81-46	Vomb 1:3	617562	135795	2DNV, del 2	93
81-47	Vomb 1:2	617334	135822	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-47	Vomb 1:2	617307	135811	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-48	Vomb 1:2	617265	136147	2DSV, del4	102
81-48	Vomb 1:2	617283	136176	2DSV, del4	102
81-49	Vomb 1:2	617292	135785	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-50	Vomb 1:2	617291	135716	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-50	Vomb 1:2	617279	135713	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-51	Vomb 1:2	617267	135741	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-52	Vomb 1:2	617253	135743	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-52	Vomb 1:2	617235	135744	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-52	Vomb 1:2	617220	135746	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-52	Vomb 1:2	617202	135747	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-52	Vomb 1:2	617183	135750	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-52	Vomb 1:2	617168	135751	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-52	Vomb 1:2	617156	135752	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-52	Vomb 1:2	617138	135755	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-52	Vomb 1:2	617129	135764	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-52	Vomb 1:2	617139	135768	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-52	Vomb 1:2	617145	135763	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-52	Vomb 1:2	617156	135763	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-52	Vomb 1:2	617168	135761	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-52	Vomb 1:2	617184	135760	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-52	Vomb 1:2	617202	135758	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-52	Vomb 1:2	617220	135755	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-52	Vomb 1:2	617235	135755	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-52	Vomb 1:2	617253	135755	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-53	Vomb 1:2	617229	135819	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-54	Vomb 1:2	617217	135802	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-55	Vomb 1:2	617171	135786	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-56	Vomb 1:2	617185	135847	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-56	Vomb 1:2	617164	135853	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-57	Vomb 1:2	617138	135864	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-58	Vomb 1:2	617122	135874	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-59	Vomb 1:2	617101	135817	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-59	Vomb 1:2	617092	135827	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-59	Vomb 1:2	617078	135842	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-59	Vomb 1:2	617087	135809	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-59	Vomb 1:2	617078	135821	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-59	Vomb 1:2	617068	135833	2DSV/NV, del4/2	102 och 93
81-60	Toppeladugård 2:1	616490	134873	2DSV, del 2	100
81-60	Toppeladugård 2:1	616487	134837	2DSV, del 2	100
81-60	Toppeladugård 2:1	616455	134859	2DSV, del 2	100
81-61	Häckeberga 2:1	616385	134808	2DSV, del 2	100
81-62	Lyngby 11:7	616492	134528	2DSV, del2	100
81-63	Hässleberga 24:3	616442	134443	2DSV, del 1 och 2	99 och 100
81-64	Lyngby 34:1	616415	134529	2DSV, del2	100
81-65	Assartorp 1:76	616335	134398	2DSV, del 1 och 2	99 och 100

Lokal- nr.	Lokal- namn	X koord	Y koord	Kartblad	Sida
Lunds kommun forts.					
81-66	Bökesåkra 5:7	616265	134445	2DSV, del 1 och 2	99 och 100
81-67	Häckeberga 2:7	616265	134680	2DSV, del2	100
81-68	Sandby 11:22	617827	134698	2CNO	91
81-69	Silvåkra 1:34	617516	135458	2DNV, del 1	92 och 93
81-70	Vomb 50:101	617663	135757	2DNV, del 2	93
81-71	Silvåkra 1:34	617462	135457	2D NV/SV, del 2	93
81-72	Silvåkra 1:34	617465	135505	2D NV/SV, del 2	93
Malmö stad					
80-29	Lockarp S4	616045	132623	2CSV, del 2	97
80-48	Käglinge 5:215	615926	132713	2CSV, del 2	97
80-59	Limhamn 155:355	616331	131903	2CSV, del 1	96
80-60	Lockarp 28:2	616020	132612	2CSV, del 2	97
80-61	Käglinge 5:215	615991	132723	2CSV, del 2	97
80-61	Käglinge 5:215	615974	132735	2CSV, del 2	97
80-61	Käglinge 5:215	615960	132740	2CSV, del 2	97
80-62	Käglinge 5:215	615957	132685	2CSV, del 2	97
80-63	Käglinge 5:215	615927	132701	2CSV, del 2	97
80-63	Käglinge 5:215	615932	132708	2CSV, del 2	97
80-63	Käglinge 5:215	615918	132732	2CSV, del 2	97
Simrishamns kommun					
91-04	Ravlundafältet 2:1	618258	139836	2DNO, del 2	95
91-05	Ravlundafältet 2:1 (Kärret)	618198	139671	2DNO, del 2	95
91-06	Ravlundafältet 2:1	618157	139707	2DNO, del 2	95
91-07	Ravlundafältet 2:1	618112	139637	2DNO, del 2	95
91-08	Ravlundafältet 2:1 (Stridsvagnsspår)	618121	139741	2DNO, del 2	95
91-09	Ravlundafältet 2:1 (Plattan)	618101	139750	2DNO, del 2	95
91-10	Ravlundafältet 2:1	618080	139788	2DNO, del 2	95
91-11	Ravlundafältet 2:1 (Flodahus)	618078	139625	2DNO, del 2	95
91-12	Torup 1:1 (Kumla flo)	617618	139873	2DNO, del 2	95
91-13	Torup 1:1 (Torups flo)	617605	139777	2DNO, del 2	95
91-14	Hjälmaröd 9:91	617534	139958	2DNO, del 2	95
91-15	Svabesholm 1:63	617101	140194	2DSO, del 4	108
91-16	Viks fiskeläge S8 (Prästens badkar)	616612	140459	2DSO, del 4	108
91-16	Viks fiskeläge S9 (Prästens badkar)	616596	140483	2DSO, del 4	108
91-16	Viks fiskeläge S9 (Prästens badkar)	616581	140496	2DSO, del 4	108
91-17	Tjörnedala 1:5	616440	140558	2DSO, del 4	108
91-17	Tjörnedala 1:5	616459	140543	2DSO, del 4	108
91-18	Bräkneryd 1:4 (Iglamossen)	616403	140345	2DSO, del 4	108
91-19	Gladsax S3	616352	140637	2DSO, del 3 och 4	107 och 108
91-20	Gladsax S3	616308	140695	2DSO, del 3 och 4	107 och 108
91-20	Gladsax S3	616293	140705	2DSO, del 3 och 4	107 och 108
91-21	Gladsax hallar 1:1	616204	140725	2DSO, del 3	107
91-22	Gladsax 8:7	616177	140660	2DSO, del 3	107
91-23	Gladsax 34:98	616157	140678	2DSO, del 3	107
91-24	Simrishamn	615782	140851	2DSO, del 3	107
91-25	Simris S22	615633	140814	2DSO, del 3	107
91-26	Gislöv 23:1	615172	140585	2DSO, del 3	107

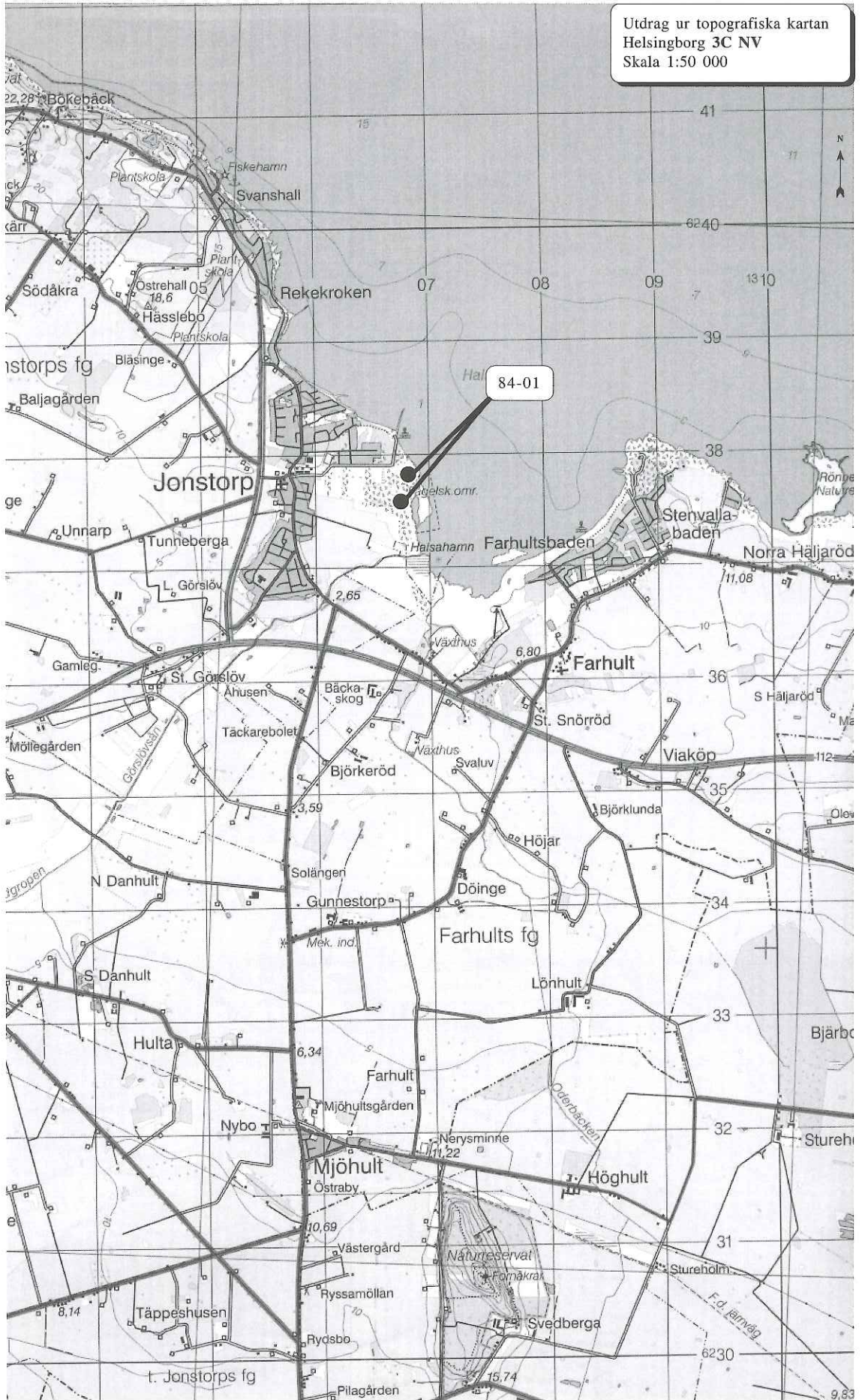
Lokal-nr.	Lokal-namn	X koord	Y koord	Kartblad	Sida
Sjöbo kommun					
65-05	Karup 1:1 (Karups mosse)	616533	136312	2DSV, del 4 och 5	102 och 103
65-06	Karup 1:1 (N Karupsgården)	616545	136214	2DSV, del 4 och 5	102 och 103
65-07	Karup 1:1 (NV Karups sommarby)	616551	136309	2DSV, del 4 och 5	102 och 103
65-12	Sövde 2:1 (NO Reningsverket)	616484	136518	2DSV, del 5	103
65-16	Sövde 2:1 (OSO Reningsverket)	616462	136517	2DSV, del 5	103
65-24	Ågerup 2:29 (SO Blenta)	616264	136340	2DSV, del 5	103
65-35	Frihult 5:6 (SV Sövdesjön)	616113	136416	2DSV, del 5	103
65-38	Frihult 5:6 (Gräsdammen)	616098	136372	2DSV, del 5	103
65-45	Frihult 5:6 (Västra tvillingkärret)	616083	136395	2DSV, del 5	103
65-48	Frihult 5:6 (SSV Sövdesjön)	616073	136426	2DSV, del 5	103
65-59	Övedskloster 2:23	617424	136279	2DSV, del 4	102
65-60	Övedskloster 2:23	617325	136226	2DSV, del 4	102
65-61	Övedskloster 2:23 (Vressel)	617308	136292	2DSV, del 4	102
65-61	Övedskloster 2:5 (Vressel)	617291	136307	2DSV, del 4	102
65-61	Övedskloster 2:5 (Vressel)	617279	136326	2DSV, del 4	102
65-62	Ilstorp 28:21	616727	136510	2DSV, del 5	103
65-63	Kumlatofta 3:2	616680	136317	2DSV, del 4 och 5	102 och 103
65-64	Karup 9:353	616653	136338	2DSV, del 4 och 5	102 och 103
65-65	Sövde 1:5	616463	136502	2DSV, del 5	103
65-65	Sövde 2:1	616462	136527	2DSV, del 5	103
65-65	Sövde 2:1	616450	136519	2DSV, del 5	103
65-66	Frihult 5:6	616193	136417	2DSV, del 5	103
65-67	Frihult 5:6	616108	136439	2DSV, del 5	103
65-68	Ellestad 5:4	616074	136653	2DSV, del 5	103
Skurups kommun					
64-02	Annavälla 1:19	615897	135510	2DSV, del 3	101
Svedala kommun					
63-09	Vinninge 22:1	616544	133772	2DSV, del 1	99
63-19	Vissmarlöv S/4:6	616471	134174	2DSV, del 1	99
63-35	Vissmarlöv 22:1	616373	134277	2DSV, del 1	99
63-73	Bönnerupshuset 1:1	615747	132978	2CSV, del 2	97
63-79	Bönnerupshuset 1:1	615713	132989	2CSV, del 2	97
63-86	Bönnerupshuset 1:1	615769	132968	2CSV, del 2	97
63-87	Bönnerupshuset 1:1	615697	132997	2CSV, del 2	97
63-88	Börtingekloster 1:56	615561	134487	2DSV, del 1 och 2	99 och 100
Trelleborgs kommun					
87-02	Östra Torp 39:28 (Smygekärr)	613723	134490	2DSV, del 6	104
Vellinge kommun					
33-04	Arrie 18:2	615810	132942	2CSV, del 2	97
33-08	Arrie 18:2	615800	132914	2CSV, del 2	97
33-11	Arrie 18:2	615787	132897	2CSV, del 2	97
33-12	Arrie 18:2	615780	132928	2CSV, del 2	97
33-42	Arrie 18:2	615785	132942	2CSV, del 2	97
33-42	Arrie 18:2	615769	132915	2CSV, del 2	97
33-42	Arrie 25:13	615737	132937	2CSV, del 2	97
33-42	Arrie 25:13	615730	132922	2CSV, del 2	97
33-42	Arrie 25:13	615728	132963	2CSV, del 2	97
33-43	Arrie 31:40	615689	132951	2CSV, del 2	97

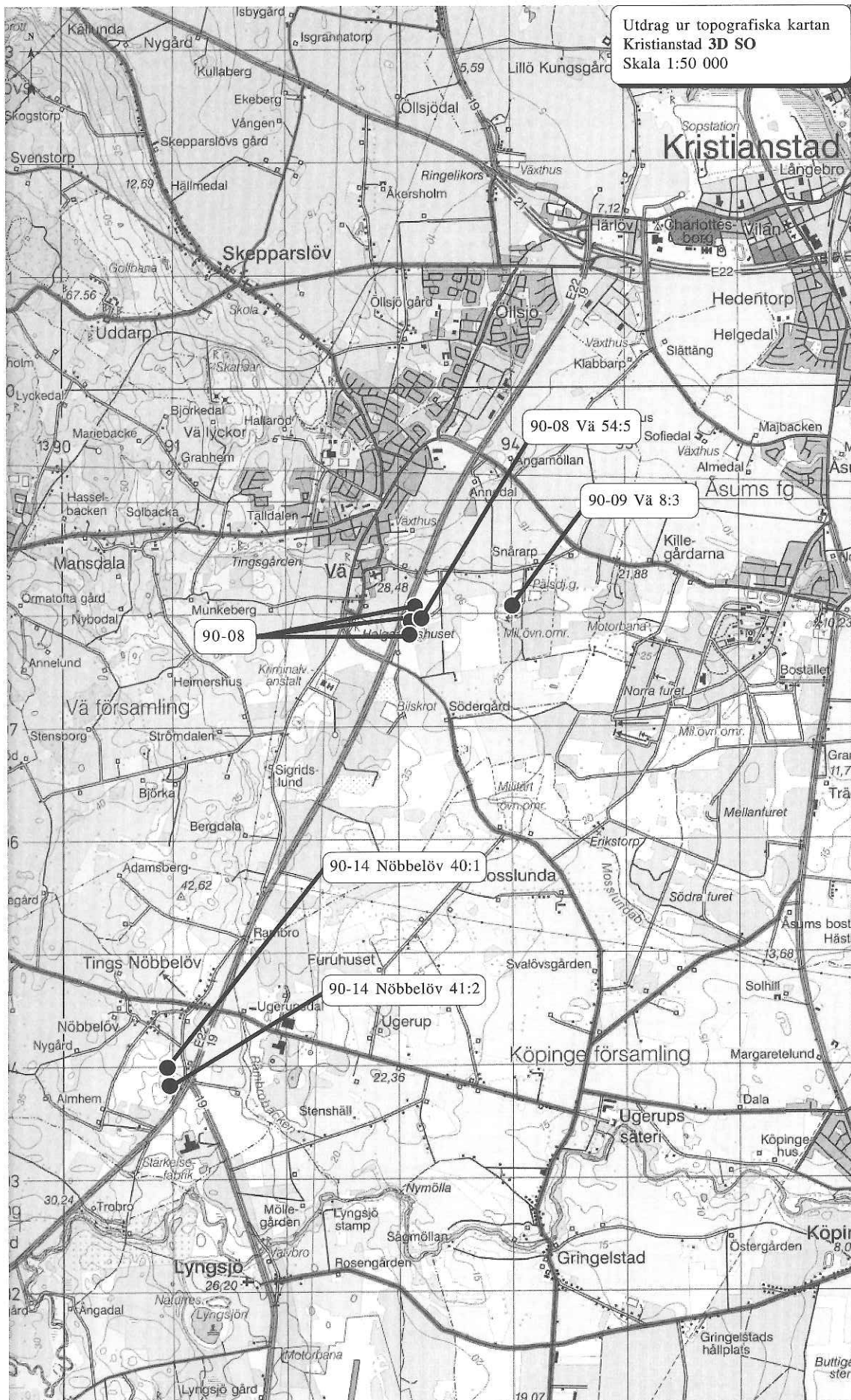
Lokal-nr.	Lokal-namn	X koord	Y koord	Kartblad	Sida
Vellinge kommun forts.					
33-44	<i>Skanör 1:2</i>	614759	131253	2CSV, del 3	98
33-44	<i>Skanör 1:2</i>	614742	131266	2CSV, del 3	98
33-44	<i>Skanör 1:2</i>	614729	131247	2CSV, del 3	98
33-44	<i>Skanör 1:2</i>	614716	131232	2CSV, del 3	98
33-44	<i>Skanör 1:2</i>	614707	131196	2CSV, del 3	98
33-44	<i>Skanör 1:2</i>	614690	131232	2CSV, del 3	98
33-44	<i>Skanör 1:2</i>	614688	131207	2CSV, del 3	98
33-44	<i>Skanör 1:2</i>	614764	131211	2CSV, del 3	98
33-44	<i>Skanör 1:2</i>	614728	131202	2CSV, del 3	98
33-45	<i>Skanör 1:2</i>	614664	131202	2CSV, del 3	98
33-45	<i>Skanör 1:2</i>	614644	131213	2CSV, del 3	98
33-45	<i>Skanör 1:2</i>	614623	131186	2CSV, del 3	98
33-46	<i>Falsterbo 2:1</i>	614602	131167	2CSV, del 3	98
33-46	<i>Falsterbo 2:1</i>	614566	131150	2CSV, del 3	98
33-46	<i>Falsterbo 2:1</i>	614558	131174	2CSV, del 3	98
33-46	<i>Falsterbo 2:1</i>	614539	131139	2CSV, del 3	98
33-46	<i>Falsterbo 2:1</i>	614531	131135	2CSV, del 3	98
33-46	<i>Falsterbo 2:1</i>	614518	131128	2CSV, del 3	98
33-46	<i>Falsterbo 2:1</i>	614519	131147	2CSV, del 3	98
33-46	<i>Falsterbo 2:1</i>	614485	131131	2CSV, del 3	98
33-46	<i>Falsterbo 2:1</i>	614469	131123	2CSV, del 3	98
33-46	<i>Falsterbo 2:1</i>	614448	131118	2CSV, del 3	98
33-47	Falsterbo 2:1 (Flommen)	614429	131110	2CSV, del 3	98
33-48	<i>Falsterbo 2:1</i>	614403	131102	2CSV, del 3	98
33-48	<i>Falsterbo 2:1</i>	614397	131093	2CSV, del 3	98
33-48	<i>Falsterbo 2:1</i>	614379	131087	2CSV, del 3	98
33-48	<i>Falsterbo 2:1</i>	614356	131075	2CSV, del 3	98
33-49	<i>Skanör 2:1</i>	614432	131578	2CSV, del 3	98
33-49	<i>Skanör 2:1</i>	614415	131597	2CSV, del 3	98
33-49	<i>Skanör 2:1</i>	614437	131537	2CSV, del 3	98
33-50	<i>Ljunghusen</i>	614380	131632	2CSV, del 3	98
Ystads kommun					
86-73	<i>Fårarp 1:1</i>	615260	138014	2DSO, del 1	105
86-95	<i>Herrestad 69:4A</i>	614746	137935	2DSO, del 1	105
86-95	<i>Herrestad 69:4A</i>	614753	137915	2DSO, del 1	105
86-96	<i>Kabusa 20:1</i>	614524	138532	2DSO, del 2	106
86-96	<i>Kabusa 20:1</i>	614533	138567	2DSO, del 2	106
86-97	<i>Ingelstorp 41:18</i>	614511	138604	2DSO, del 2	106
86-98	<i>Ingelstorp 93:1</i>	614534	138605	2DSO, del 2	106
86-99	<i>Ingelstorp 25:6</i>	614514	138647	2DSO, del 2	106
86-100	<i>Kåseberga</i>	614098	138958	2DSO, del 2	106

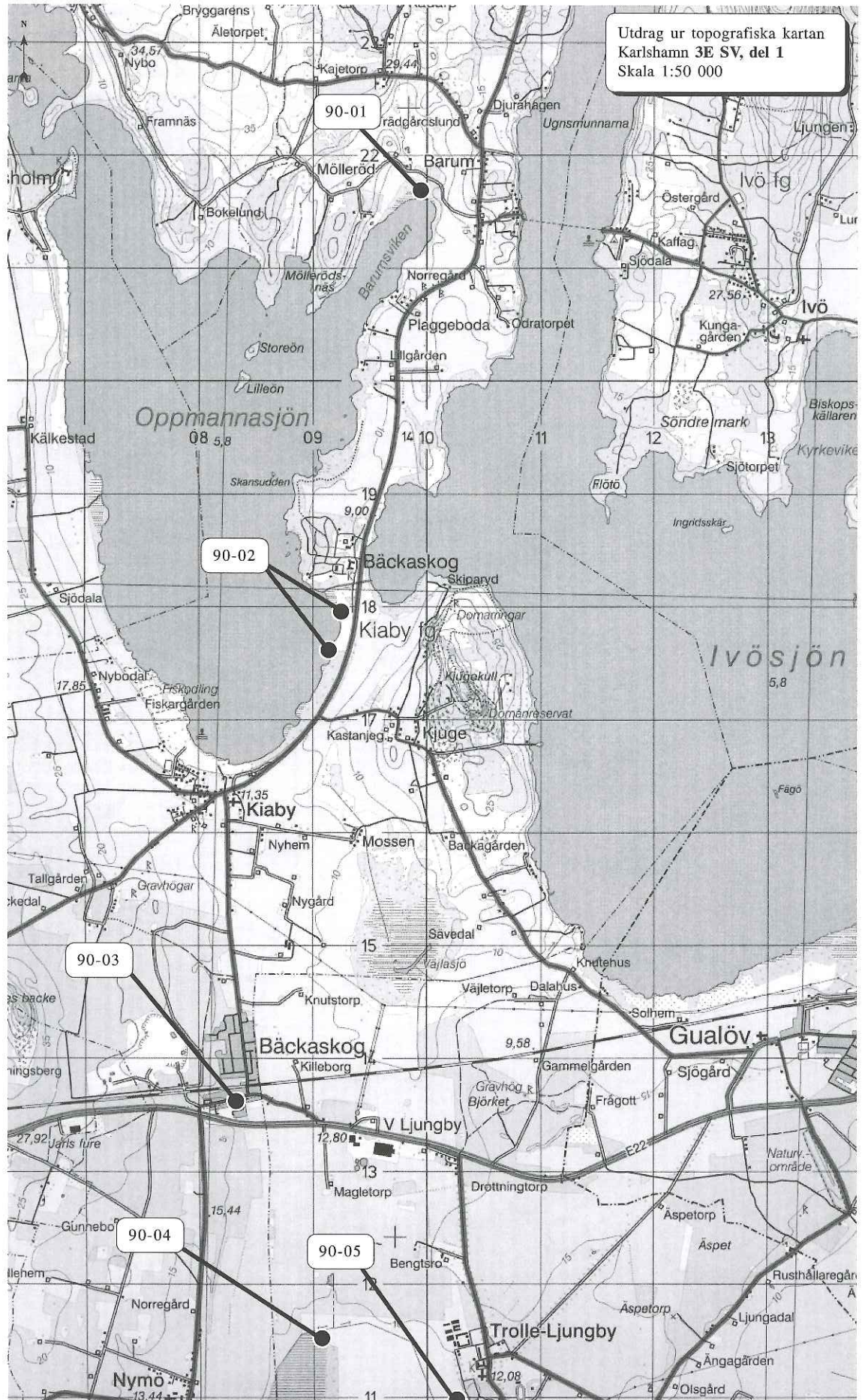

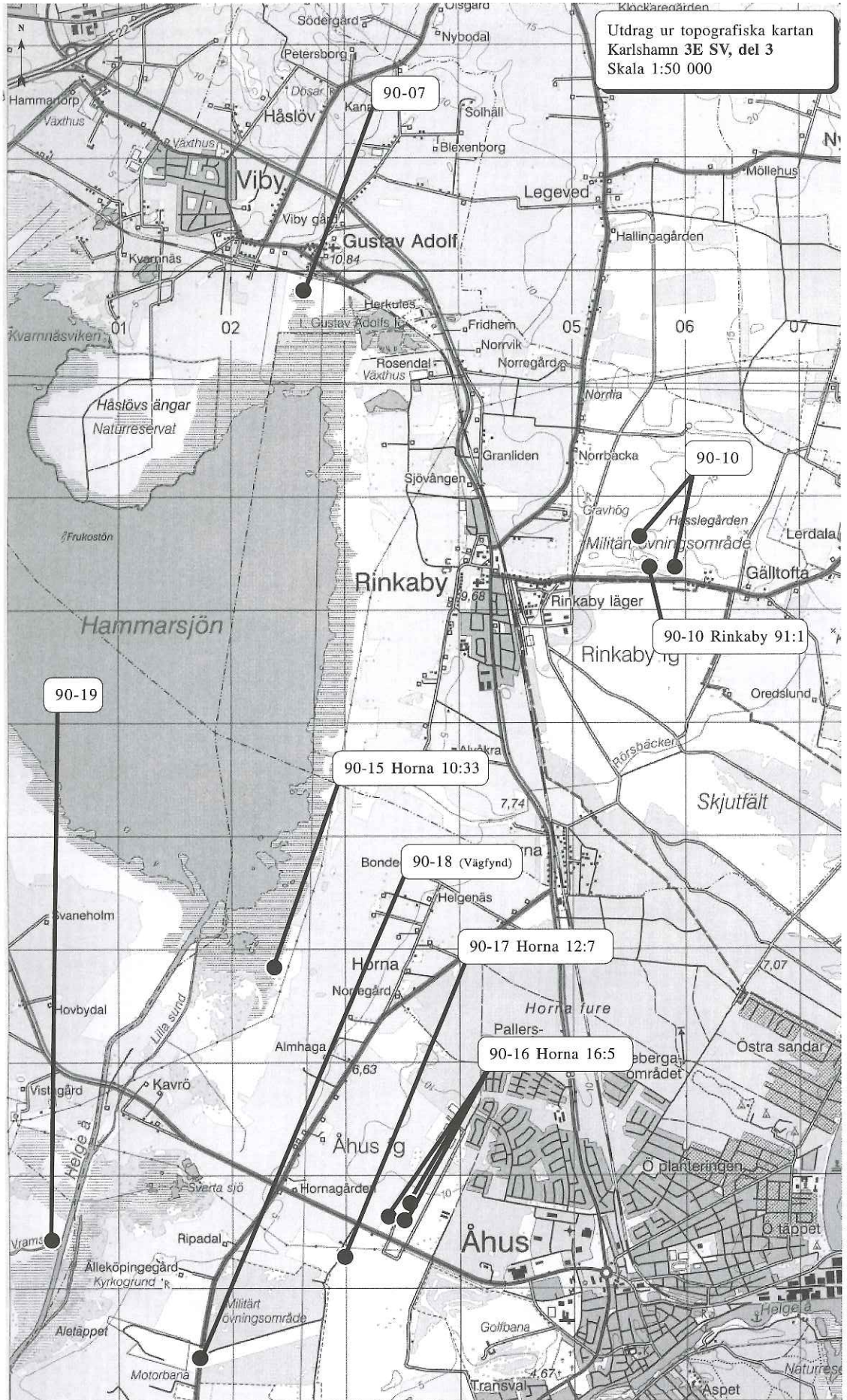

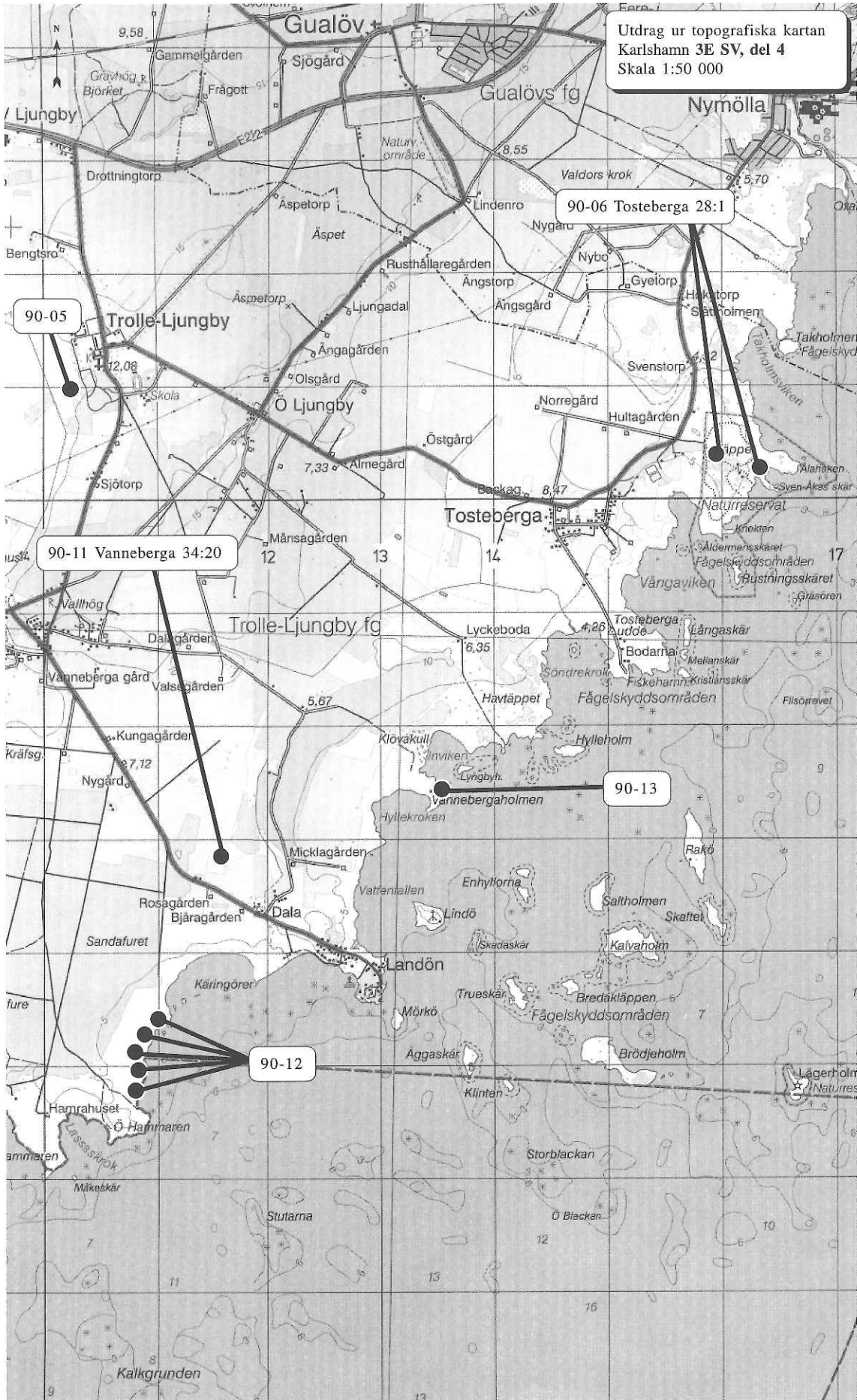

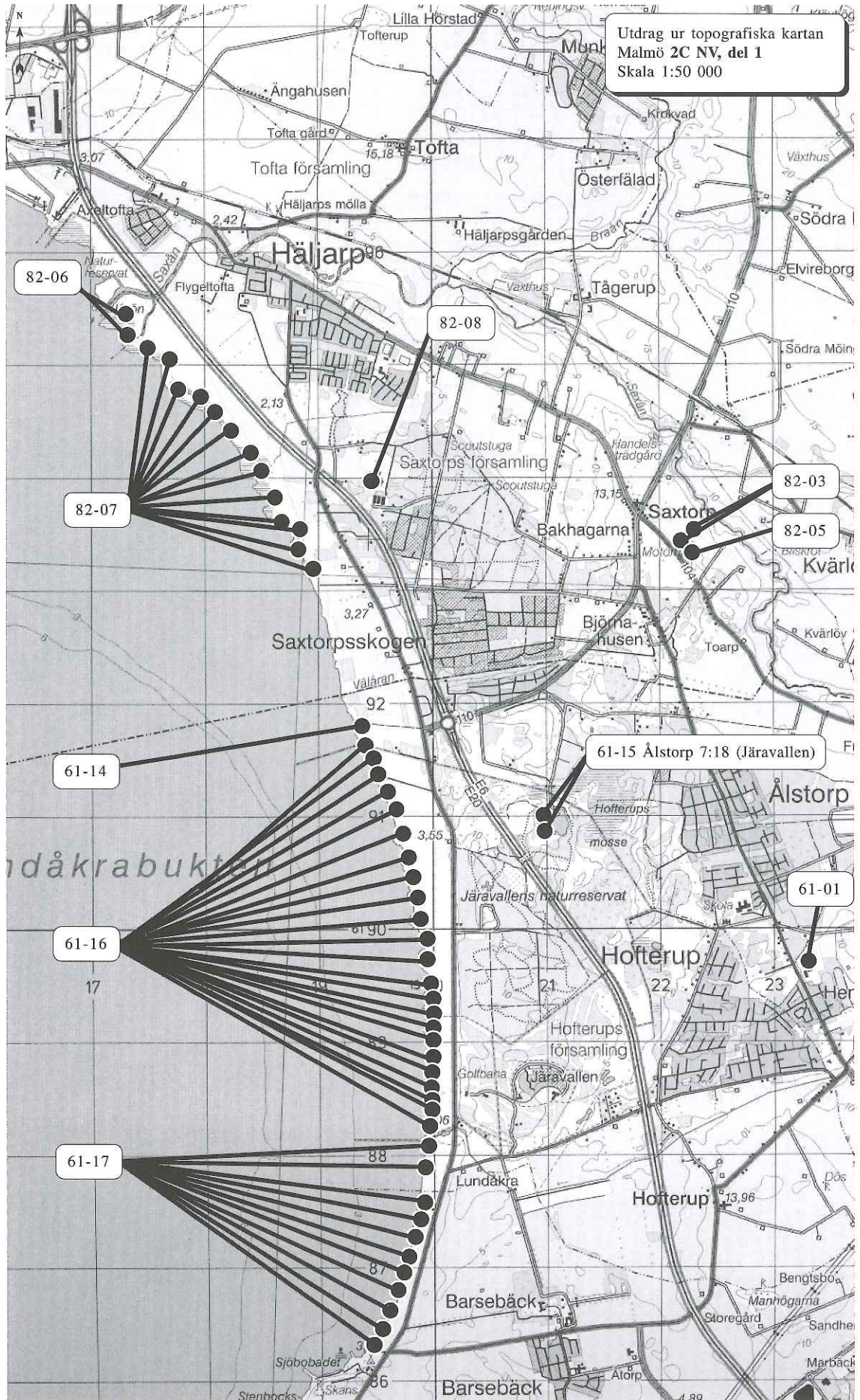

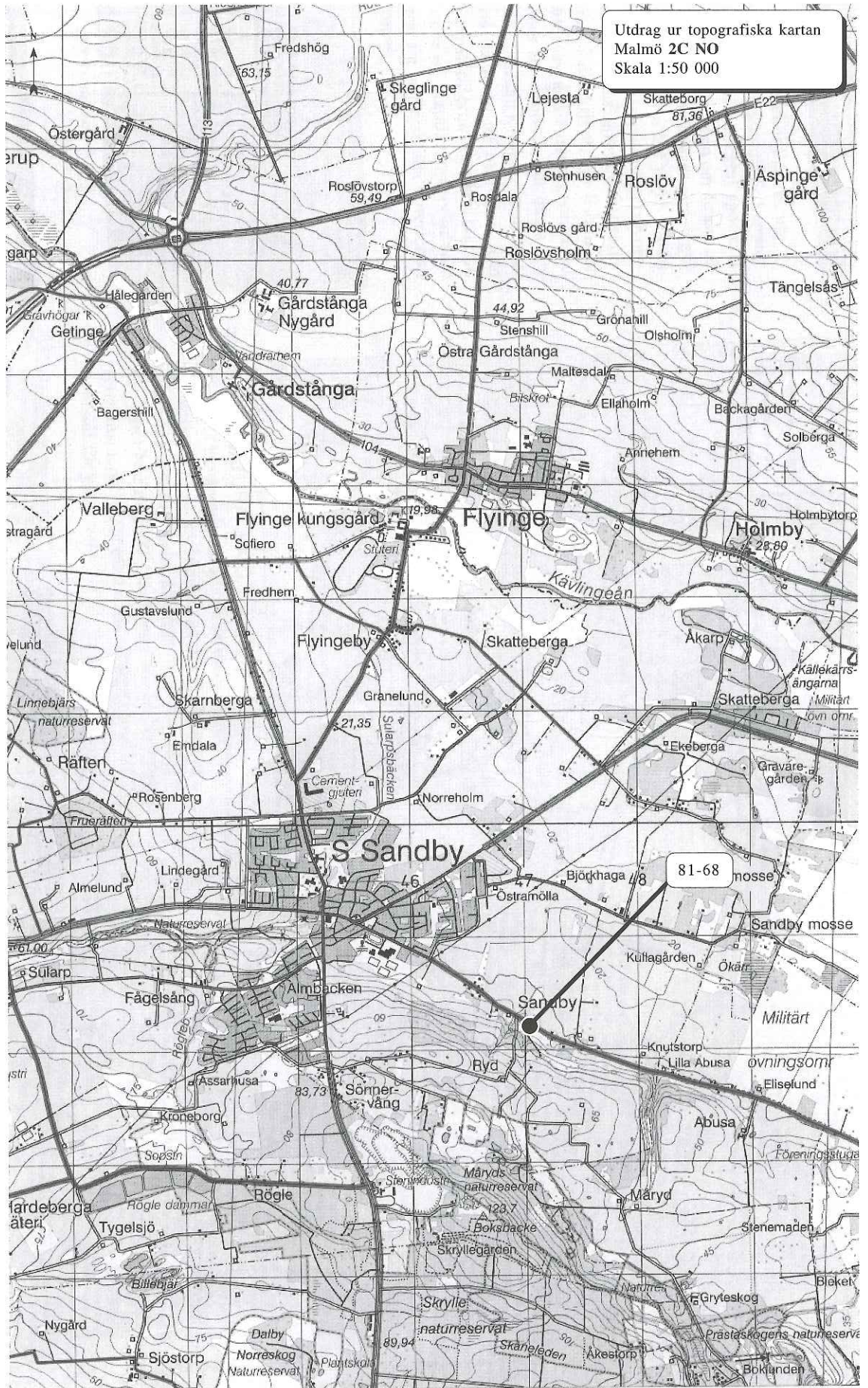

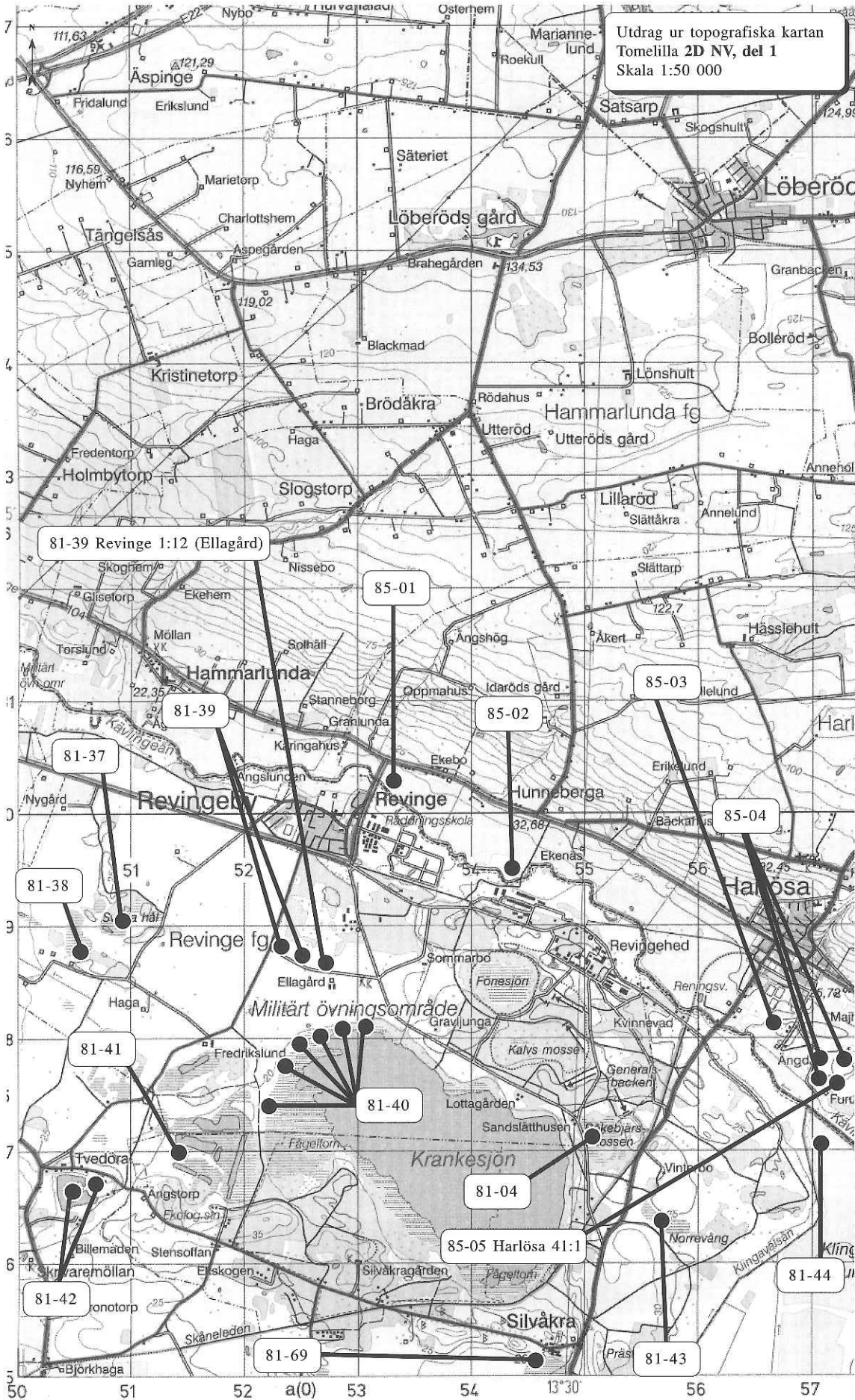

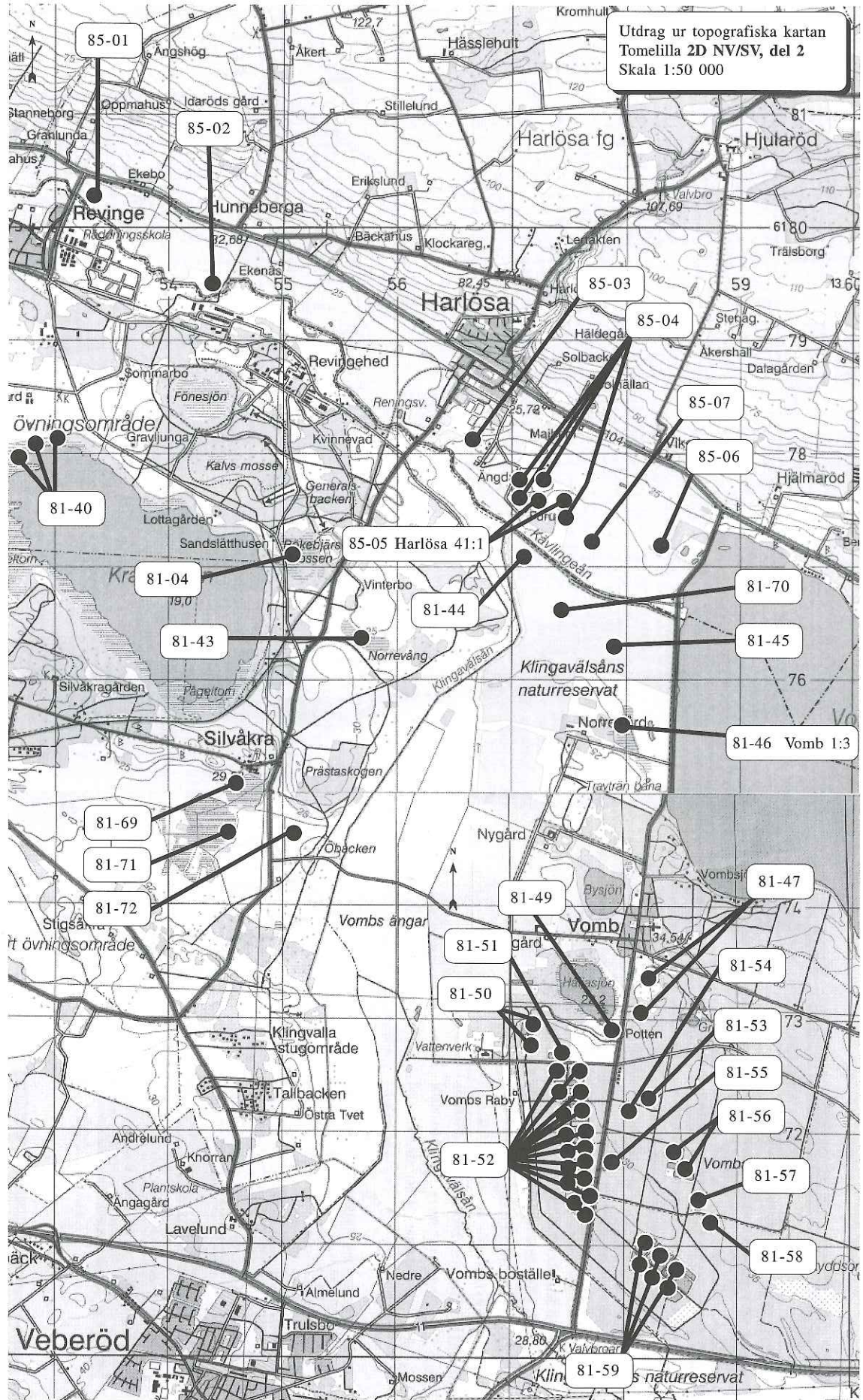

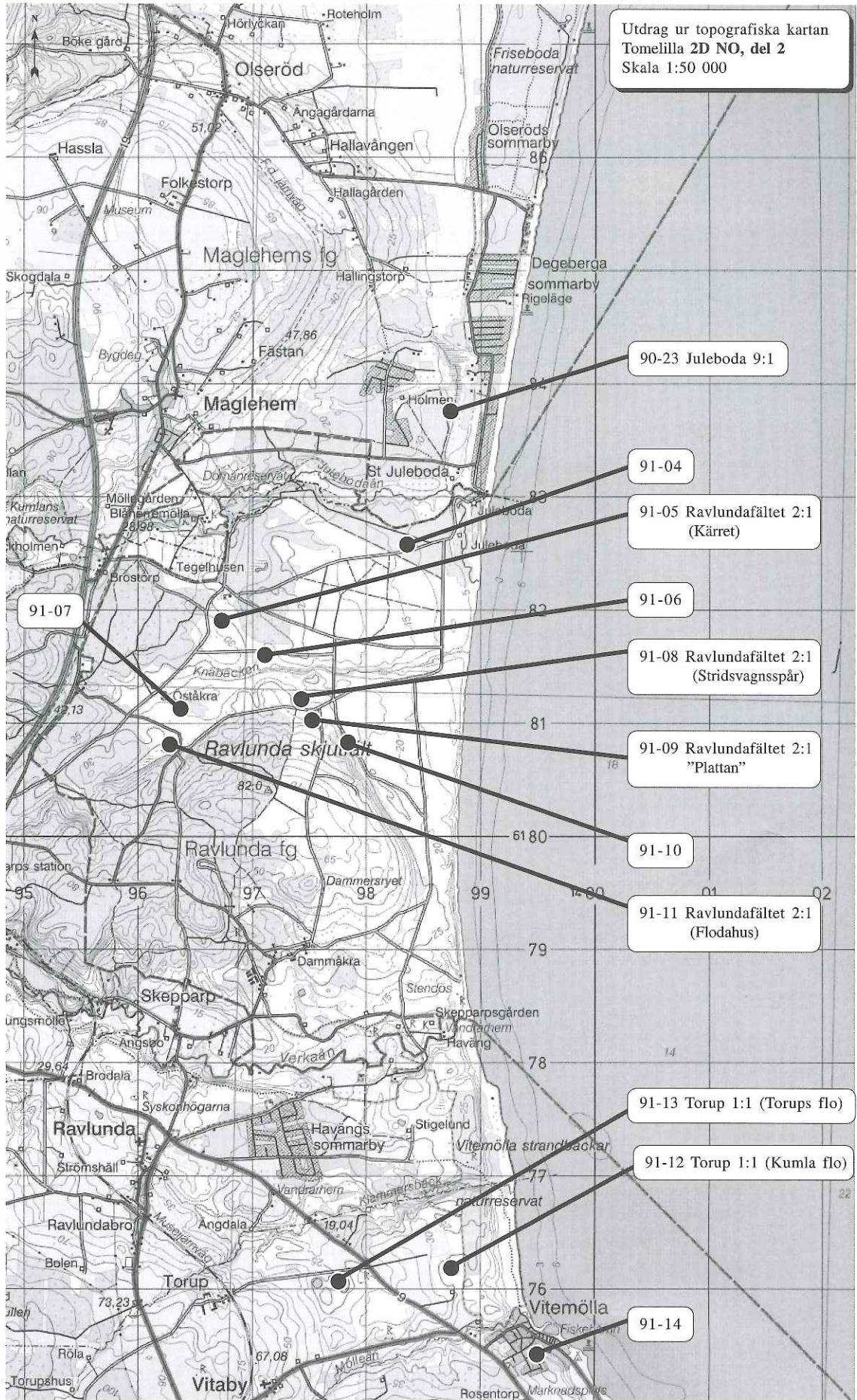

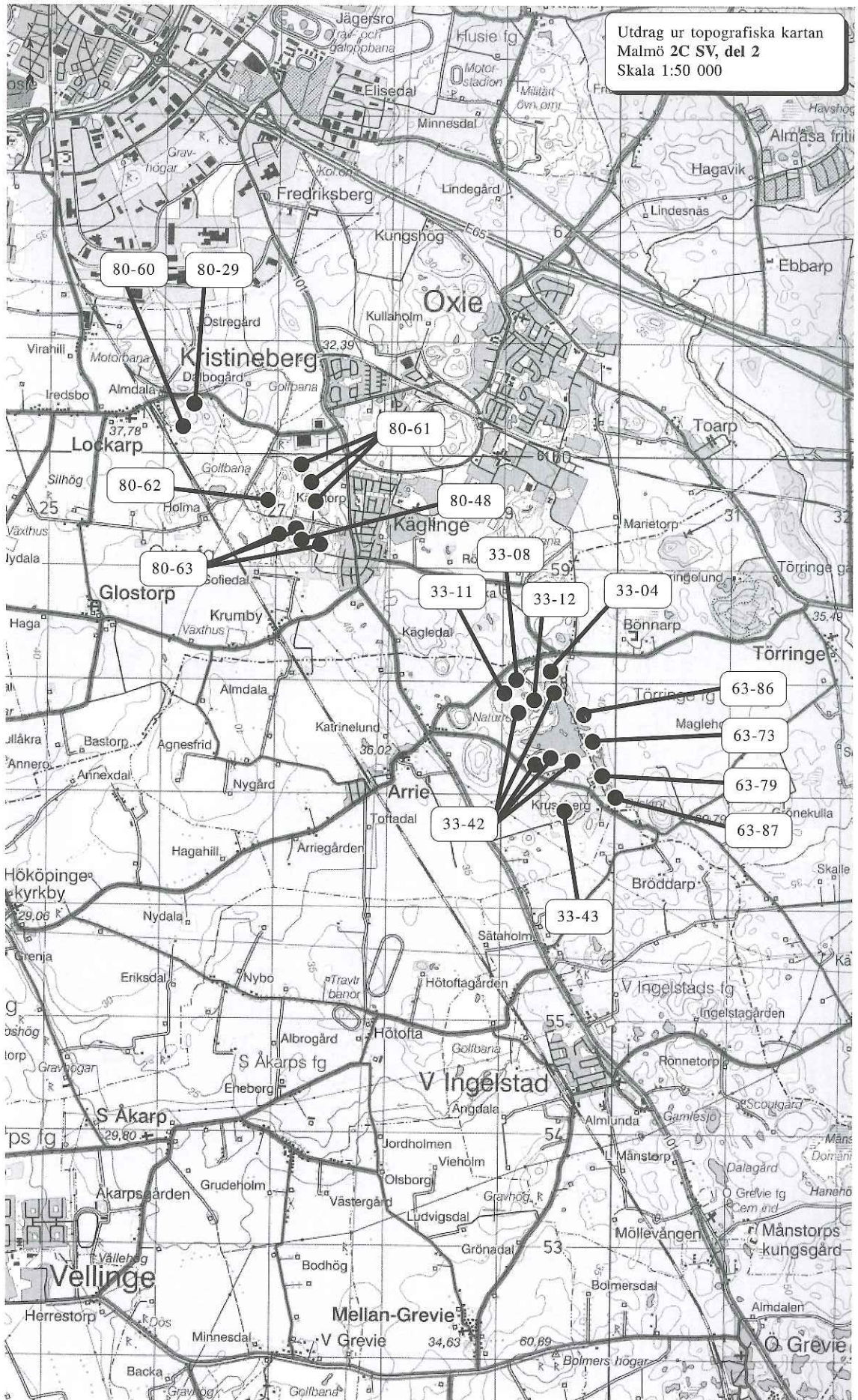

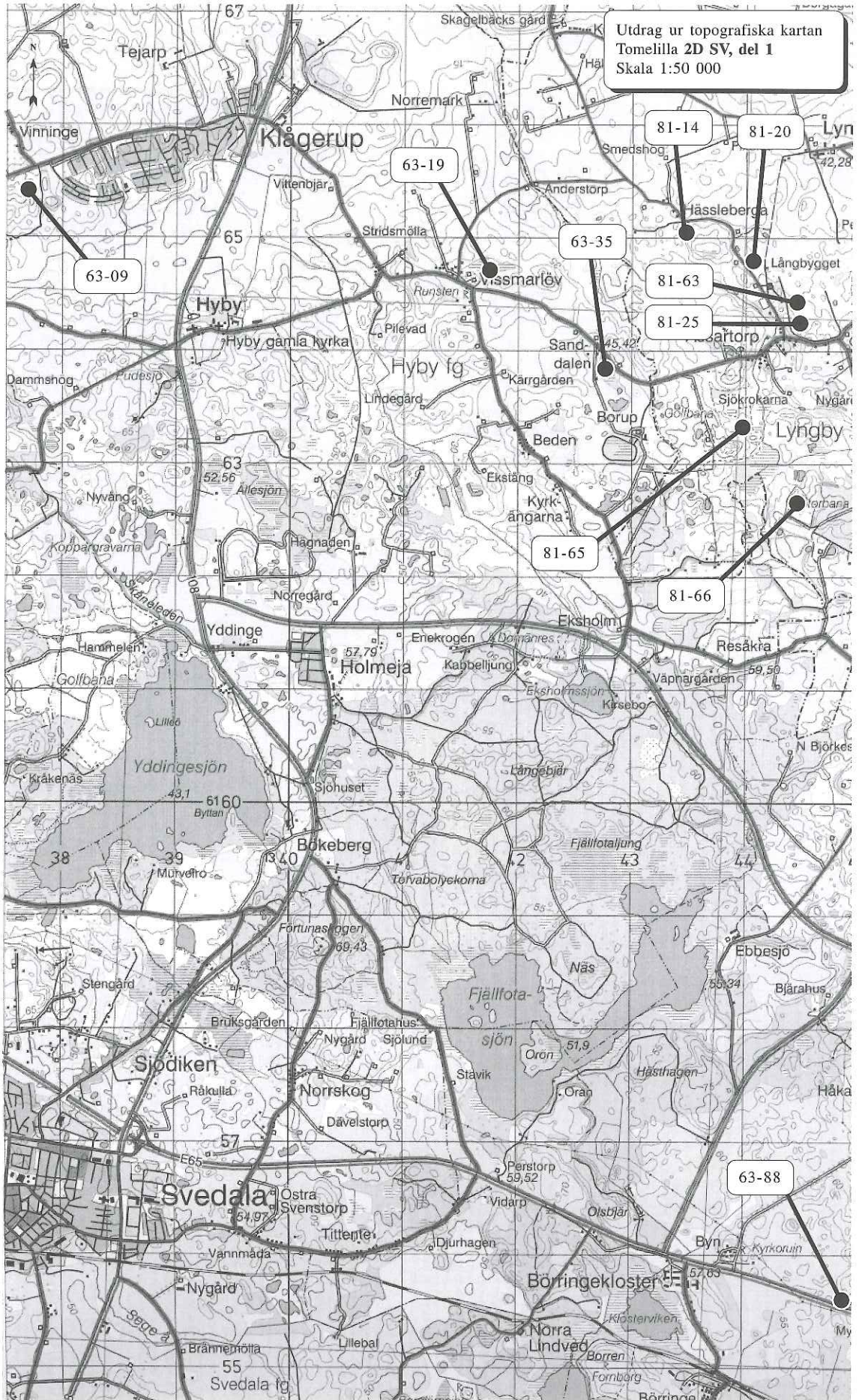

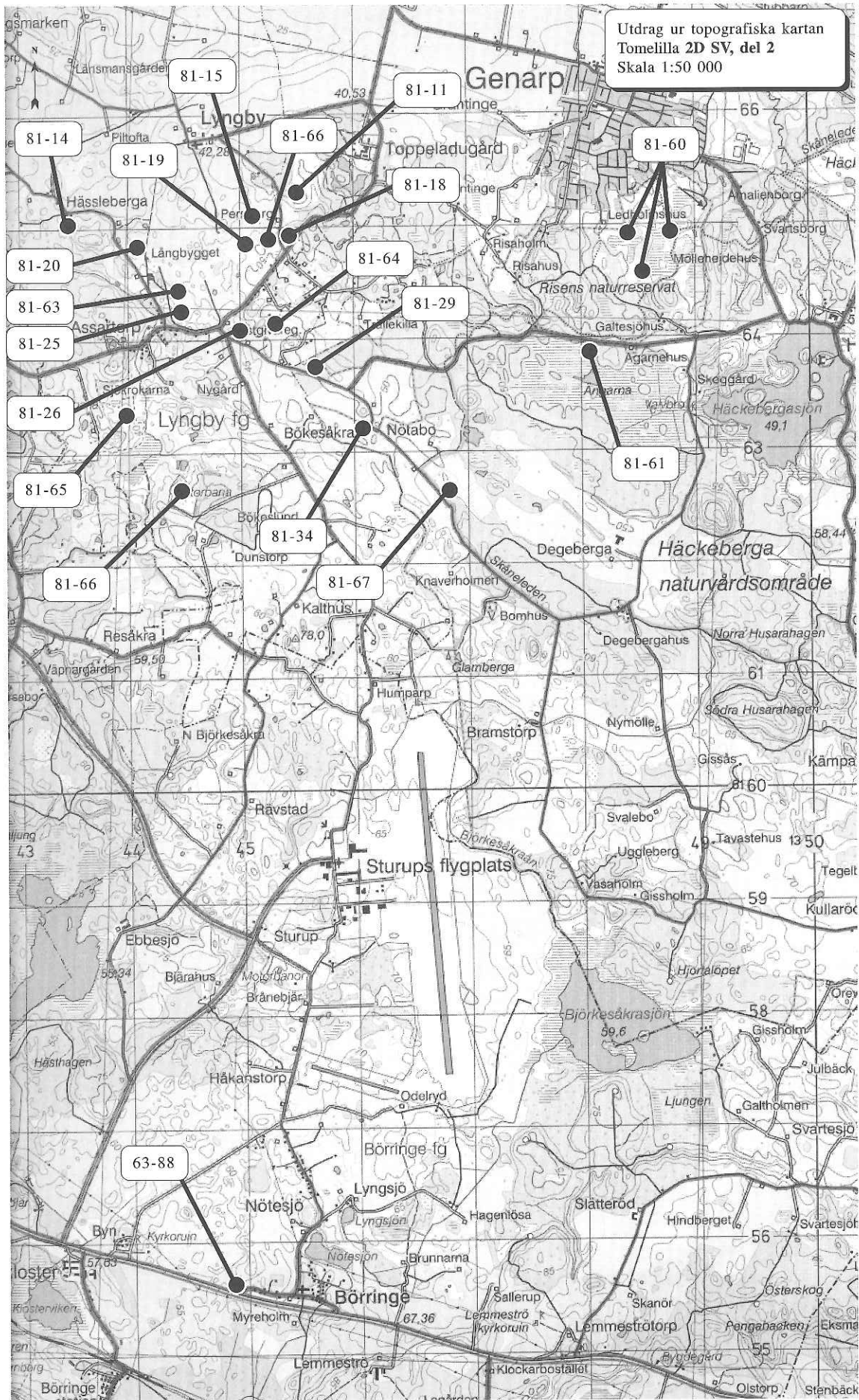

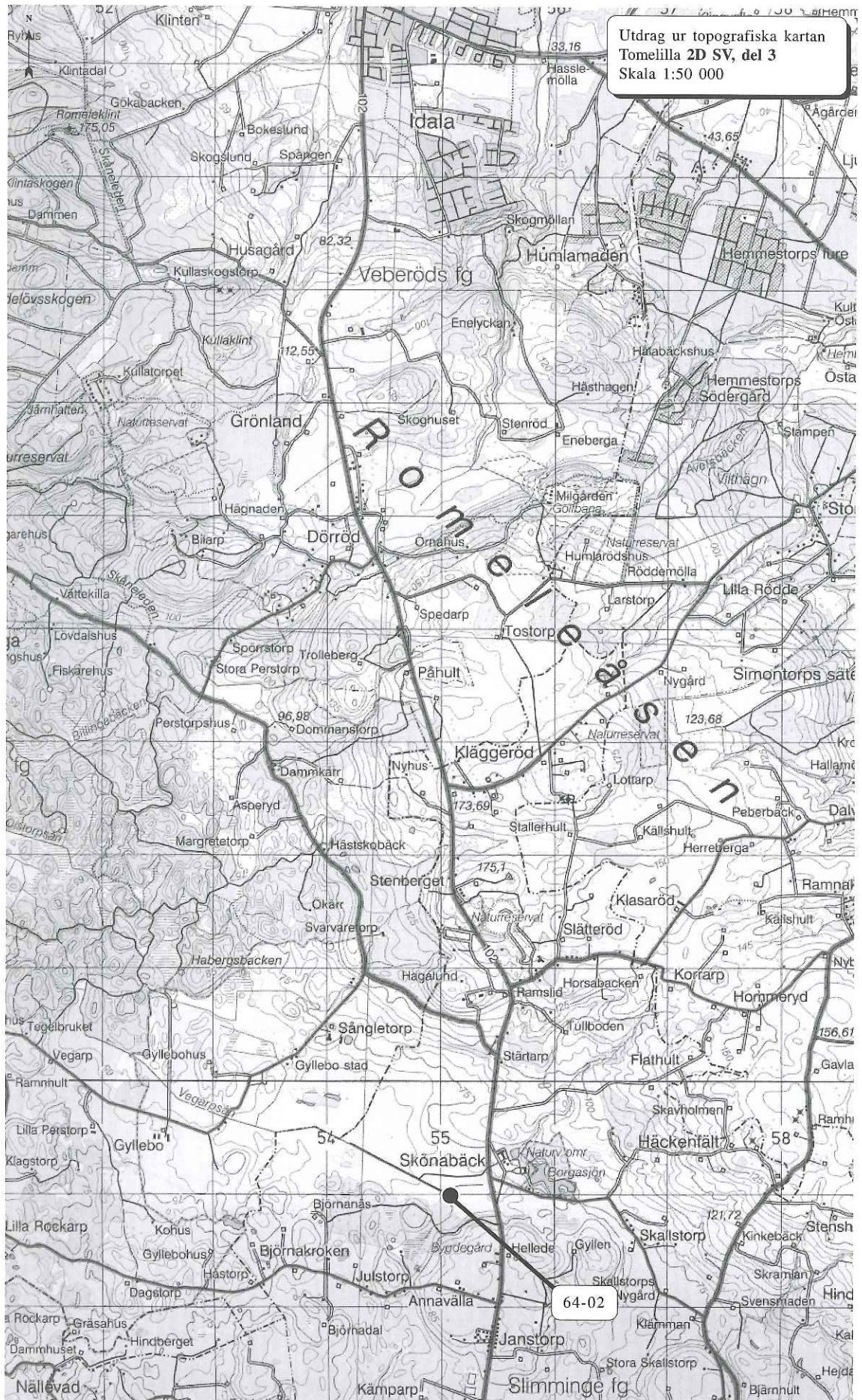

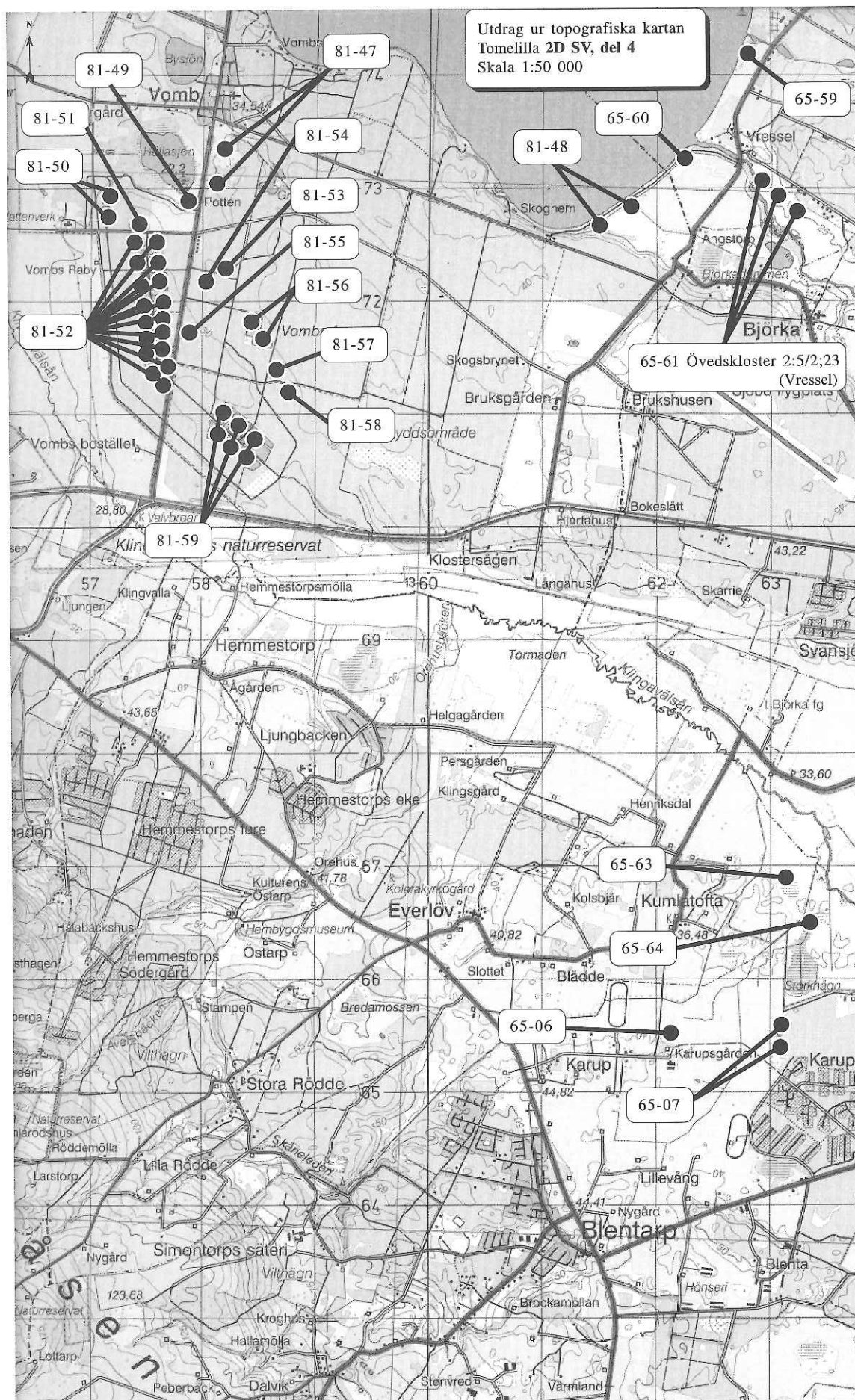

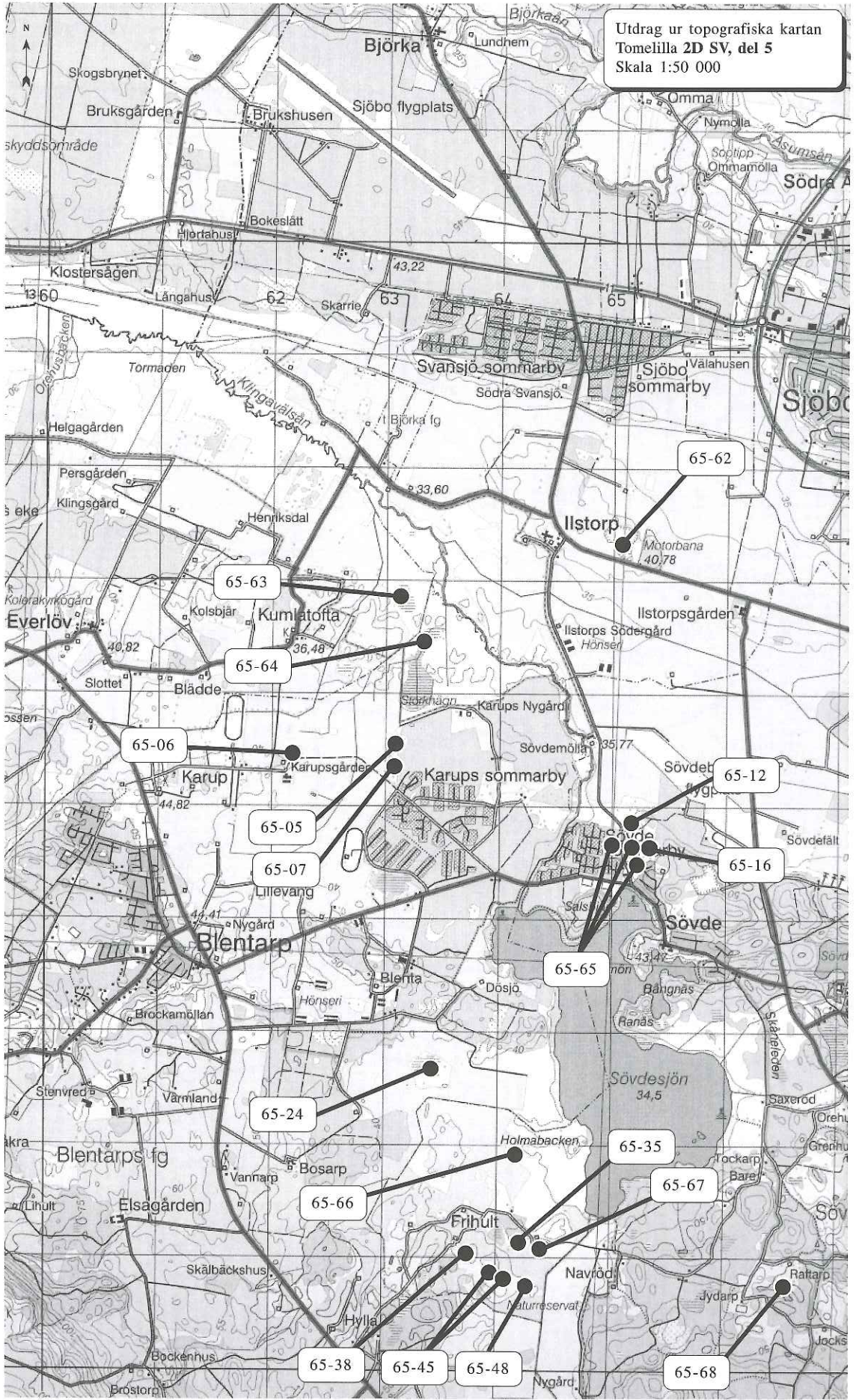

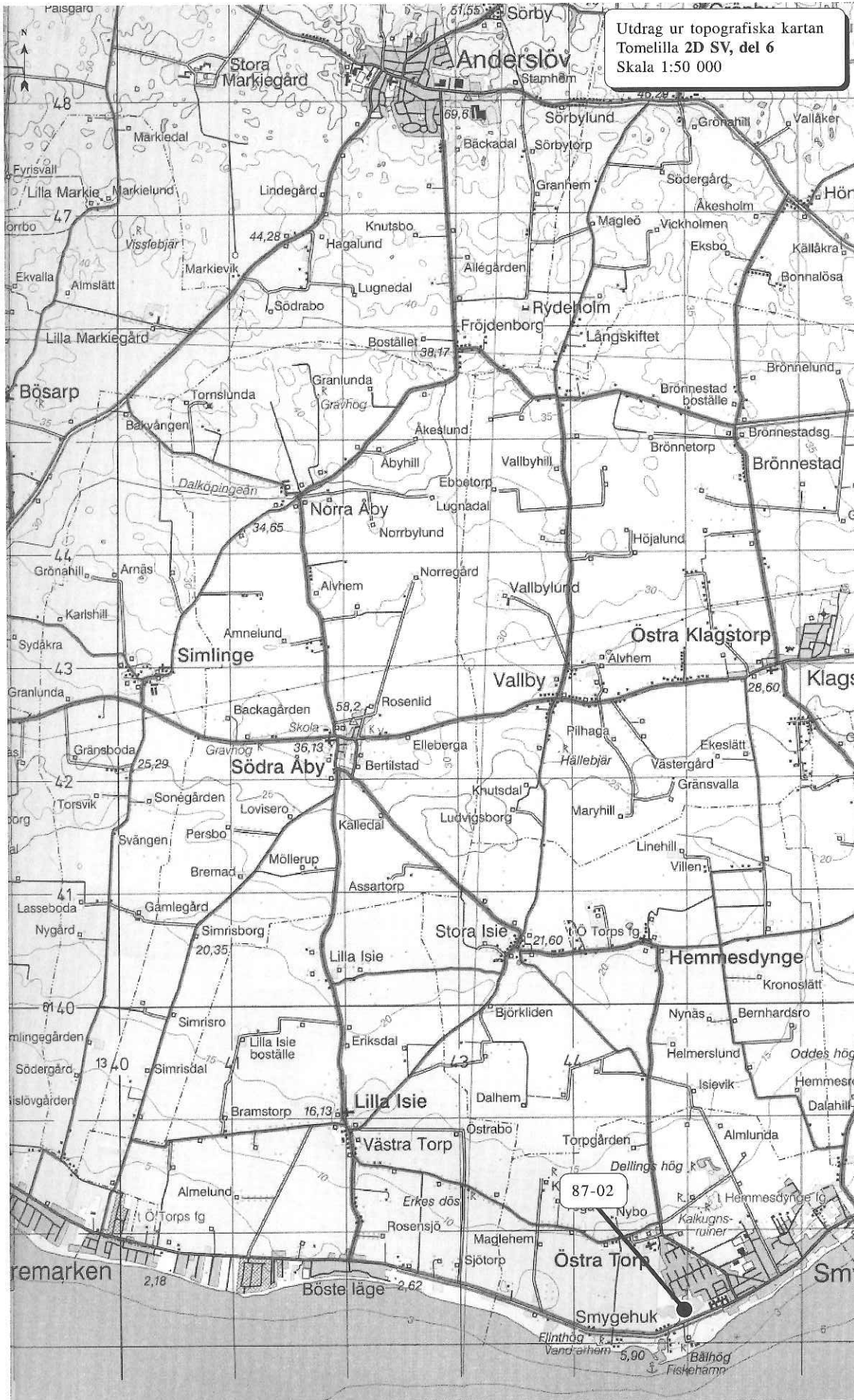

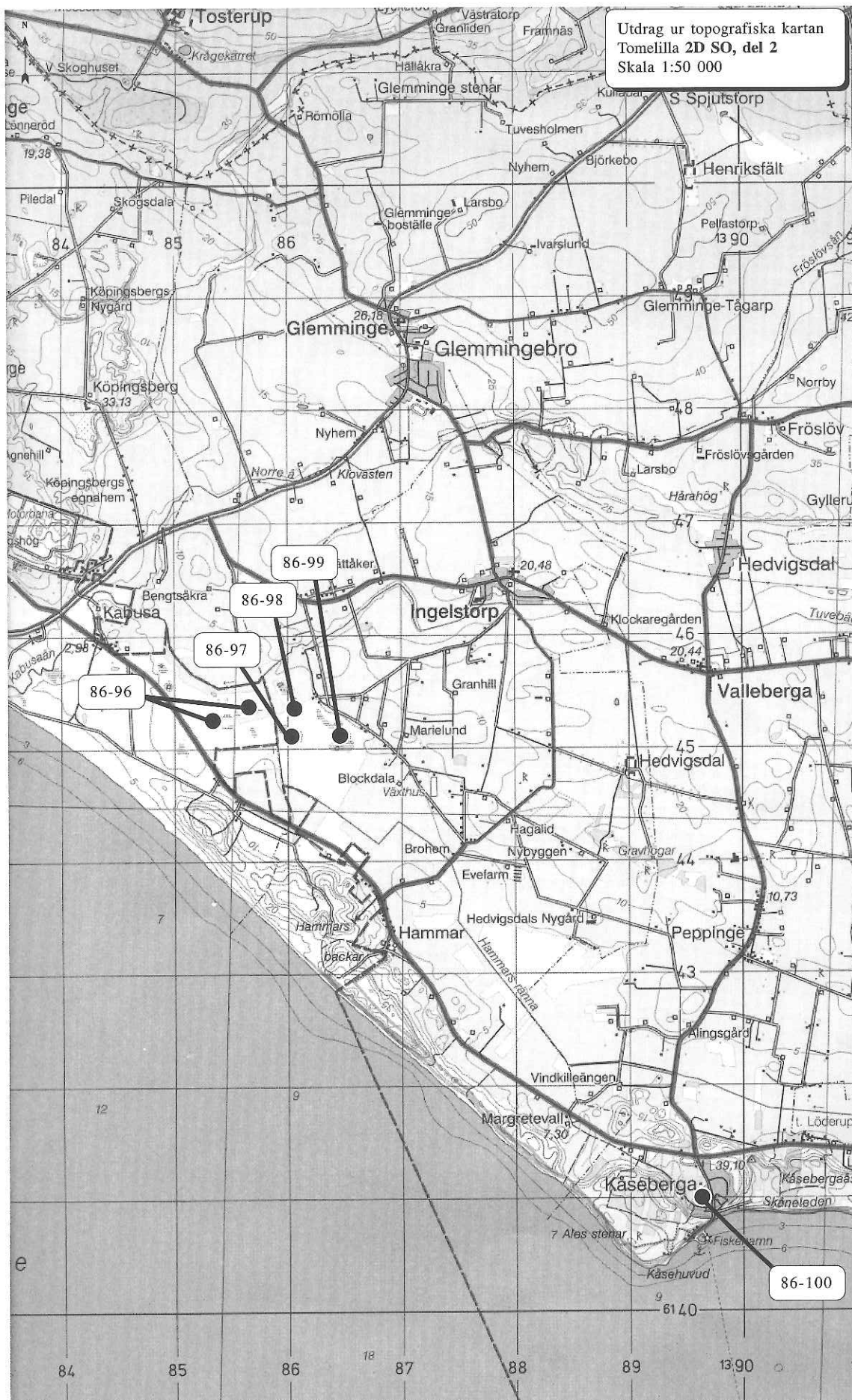

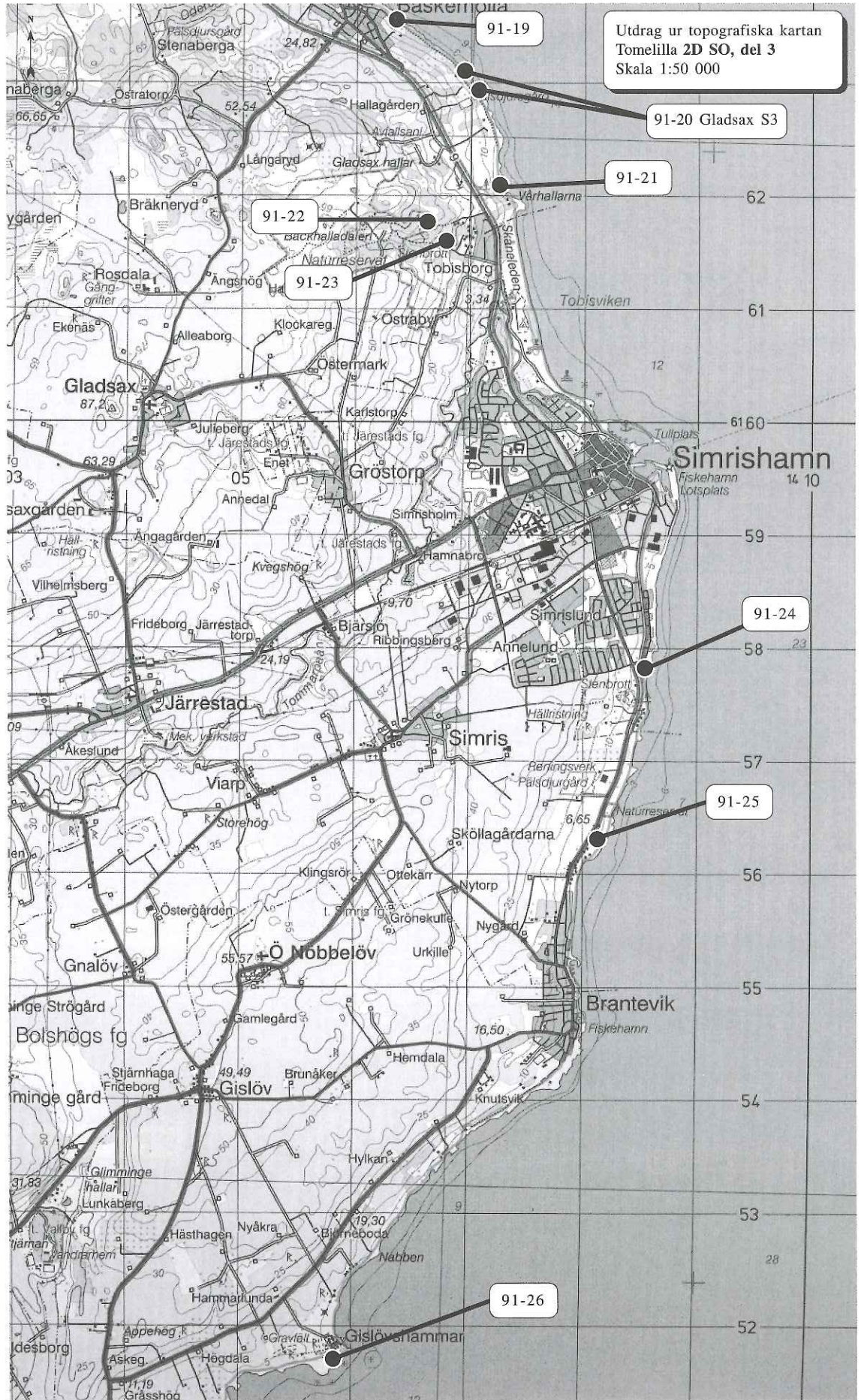

Utdrag ur topografiska kartan
 Tomelilla 2D SO, del 3
 Skala 1:50 000

91-20 Gladsax S3

91-21

91-22

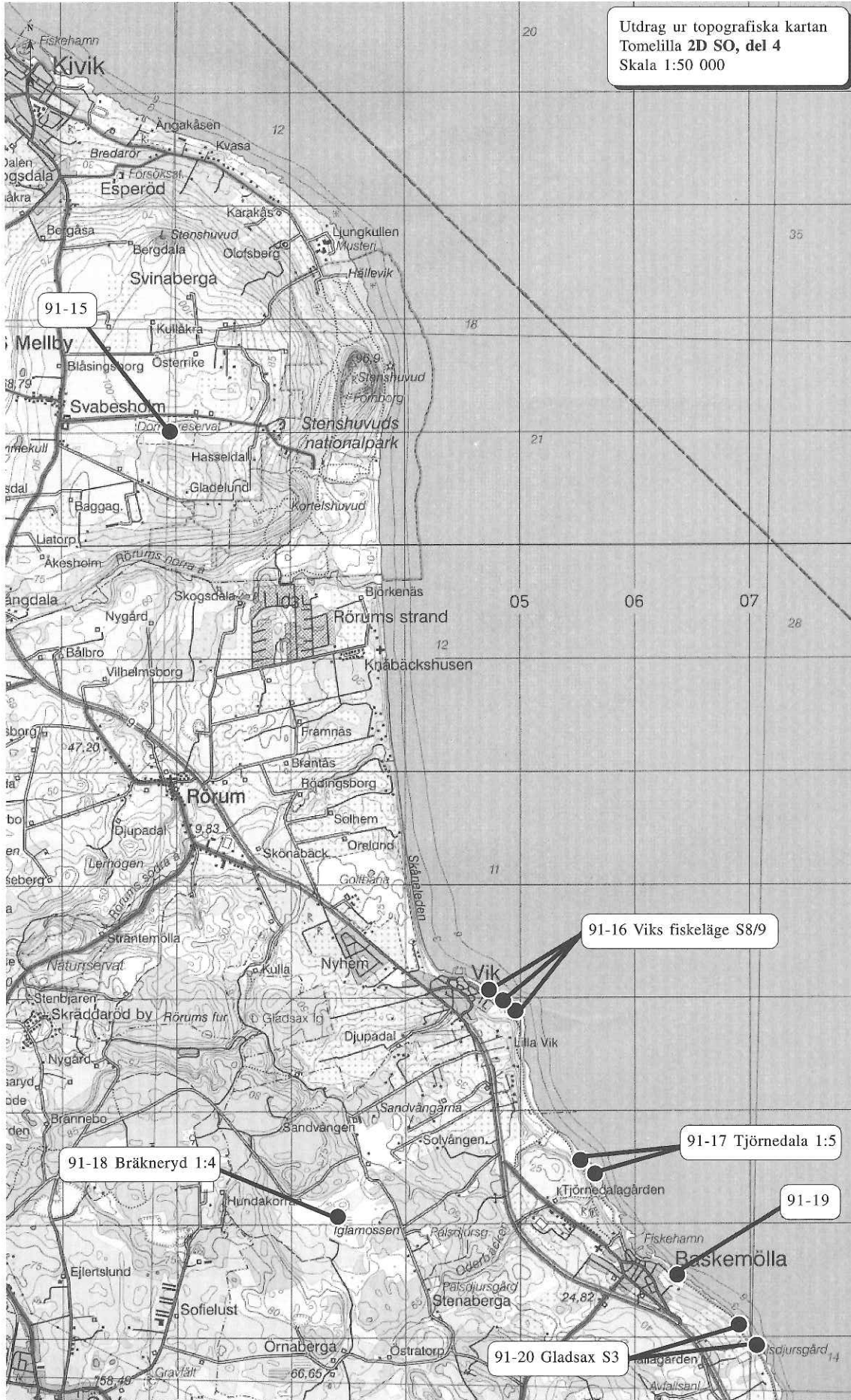
91-23

91-24

91-25

91-26

LITTERATUR

- Ahlén, I. 1975: Hotade ryggradsdjur (exkl. fiskar) i Sverige.- Sveriges Natur årsbok 1975: 126-129.
- Ahlén, I. 1977: Faunavård. Om bevarande av hotade djurarter i Sverige. - Skogshögskolan Naturvårdsverket. 256 s.
- Ahlén, I. & Berglund, B. 1980: Hotade och sällsynta groddjur - Status, miljökrav och förslag till åtgärder. - Statens naturvårdsverk PM 1383: 1-24.
- Ahlén, I. 1986: Inför kritiska områden för hotade arter. - Sveriges Natur 77(3): 12-15.
- Ahlén, I. & Tjernberg, M. 1992: Artfakta - Sveriges hotade och sällsynta ryggradsdjur 1992. Databanken för hotade arter.
- Ahlén, I., Andrén, C. & Nilson, G. 1995. Sveriges grodor, ödlor och ormar. - ArtDatabanken och Naturskyddsföreningen. Uppsala och Stockholm. 2:a uppl.
- Ahlén, I. & Tjernberg, M. 1996: Rödlistade ryggradsdjur i Sverige - Artfakta. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Andersson, G. 2000: Inventering av rödlistade groddjur i Lunds kommun 1999. Lunds kommun.
- Andrén, C., Berglund, B. & Nilson, G. 1982: Klockgrodan vid Mölle. - Skånes Natur 69:135-140.
- Berglund, B. 1974: Lövgrodan, *Hyla arborea arborea* Lin., ett djur på väg att försvinna? - Skånes Natur 61: 111-115.
- Berglund, B. 1974: Intressant vårtbitarfynd i Skåne (Vombs socken). - Skånes Natur 61: 120-121.
- Berglund, B. 1975: Lökrodans utbredning och status i Skåne. - Skånes Natur (1975) 62: 104-109.
- Berglund, B. 1976: Inventering av Skånes sällsynta groddjur. - SNV PM 765 : 1-122.
- Berglund, B. 1976: Långbensgrodans utbredning och status i Skåne. - Skånes Natur (1976) 63: 102-107.
- Berglund, B. 1978: Lövgrodan - hotfaktorer och naturvårdsproblem i Skåne. - Sveriges Natur (1978) 69: 287-290.
- Berglund, B. 1978: Nya hasselmusfynd i Skåne under 1977. - Skånes Natur (1978) 65: 1-5.
- Berglund, B. 1979: Något om groddjursfaunan mellan Romeleåsen och Fyledalen. - Skånes Natur årsbok 1979: 70-75.
- Berglund, B. & Sandhall, Å. 1981: Några sydsvenska vårtbitare. (Orth., Tettigoniidae). - Entomologisk Tidskrift 102: 23-26.
- Berglund, B. 1993: Minst känd och mest hotad. Arter på fallrepet. Hotade växter och djur i Skåne. Del 1. - Skånes Natur årsbok (1993) 80: 56- 65.
- Berglund, B. 1993: Det ljusnar för lövgrodan. Arter på fallrepet. Hotade växter och djur i Skåne. Del 1. - Skånes Natur årsbok (1993) 80: 119- 125.
- Berglund, B. 1994: Inventering av långbensgroda i Blekinge. - Blekinges Natur årsbok 1994::77-90.
- Berglund, B. 1994: Hasselmusens förekomst i Blekinge. - Blekinges Natur årsbok 1994: 64-76.
- Berglund, B. 1994: Österlens egen groda. Natur på retur. Hotade växter och djur i Skåne. Del 2. - Skånes Natur årsbok (1994) 81: 106-109.

- Berglund, B. 1994: En skånsk sjusovare. Natur på retur. Hotade växter och djur i Skåne. Del 2. - Skånes Natur årsbok (1994) 81: 54-59.
- Berglund, B. 1995: Gräshoppor, vårtbitare och syrsor i Blekinge. - Blekinges Natur årsbok 1995: 61-90.
- Berglund, B. 1995: Sällsynta hopprätvingar i Blekinge. - Blekinges Natur årsbok 1995: 91-109.
- Berglund, B. 1996: Från lövgroda till bokskogslöpare - ett 22-årigt teamwork. - Med huvudet före. Festskrift till Ingemar Ahléns 60-årsdag. - SLU Institutionen för viltekologi. Rapport 33: 31-35.
- Berglund, B. 1998: Några sällsamma naturupplevelser i Blekinge. - Blekinges Natur årsbok 1998: 129-134.
- Berglund, B. 1998: Projekt Lökgroda 1993-1996. Länsstyrelsen i Skåne län. Medd.nr 98:6 :1-138.
- Berglund, B. 2000: Trumgräshoppan - en inventering i östra Blekinge under 1998. - Blekinges Natur årsbok 2000: 85 - 90.
- Birkedal, L. 1996: Strandpaddans status i Kristianstad Vattenrike. - Specialarbete vid Östervångskolan i Kristianstad 1996: 1-19.
- Bragån, G & Lagergren- Bragån, M. 1992: Boken om grodor. Falbygdsbild HB.
- Cedhagen, T. & Nilson, G. 1991: Grod- och kräldjur i Norden. - Fältbiologerna. Sollentuna.
- Danielson, J. 1996: Glador, grodor och gräs. Sydöstra Skånes Samarbetskommitté (SÖSK) Ystad 1996.
- Ebendal, T., Berglund, B. & Ryman, N. 1981. De svenska gröngrodorna. - Fauna och Flora 76: 193-204.
- Edenhamn, P. 1996. Spatial dynamics of the European tree frog (*Hyla arborea* L.) in a heterogeneous landscape. Diss., SLU, Uppsala.
- Enbom, K. 1946: Standardunderstödda torrläggningar och nyodlingar i Malmöhus län 1880-1935. - Sydsvenska geograf årsbok.
- Falk, T & Sterner, M. 1999: Inventering av lökgroda med undervattensmikrofon. Snoken, Sveriges Herpetologiska Riksförening: SHR volym 29 Nr. 3, 1999:19-21.
- Fog, K., Schmedes, A. & Rosenørn de Lasson, D. 1997: Nordens padde og krybdyr.- G. E. Cg. Gads Forlag. København 1997.
- Gislen, T. 1935: Ett par skånska grodor. - Skånes Natur 22: 125- 142.
- Gislen, T. 1937: Om lökrodans lek. - Fauna och Flora 32: 145- 151.
- Gislen, T. 1946: Svenska amfibiers och reptilers utbredning. - Fauna och Flora 41: 127-133.
- Gislen, T. 1947: Skånska grod- och kräldjur. - Natur i Skåne: 331- 338. Göteborg.
- Gislen, T. & Kauri, H. 1959: Zoogeography of the Swedish Amphibians and Reptiles with Notes on their Growth and Ecology. Acta Vertebratica, Vol 1, No 3.
- Lardner, B. & Sidenmark, J. 1996: Utsättning av kräftor och fisk - ett hot mot amfibiepopulationer? - Litteraturstudie, Lunds Universitet 1-21.
- Lang, K. 1926: Groddjurens utbredning i Bara härad. - Fauna och Flora. 21: 145-150.
- Lönnerberg, E. 1907: Ny förekomst för lökgrödan i Skåne. - Fauna och Flora. 2: 220-221.

- Mathiasson, S. 1957: Kring sjöarna i sydvästra Skåne. - Skånes Natur 44: 67 - 68.
- Melander, Y. 1937: En ny lekplats för lökgröda. - Fauna och Flora 32: 151-152.
- Nathorst, A.G. 1915: En ny fyndort för lökgrodan i Skåne. - Fauna och Flora. 10:2 40.
- Nilsson, S. 1842: Skandinavisk Fauna 3. Amphibierna, 2:a uppl. 1860. Lund.
- Nordqvist, G. & Rudebeck, G. 1947: I lövskogsområdet runt de sydsåkanska sjöarna. - Natur i Skåne: 169-187.
- Sahlin, S. 1929: Bidrag till kännedomen om reptilers och amfibiers förekomst i Skåne. - Fauna och Flora 24: 127-131.
- Sahlin, S. 1976. Några uppgifter om tidigare förekomst av klockgröda och lövgröda i Skåne. - Fauna och Flora. 71 158-166.
- Schmitz, A. 1986. Skånska grodor och paddor. Skånes Natur årsbok 1986: 208 - 218.
- Sjögren, B. 1973: Våra groddjur, ödlor och ormar. Uddevalla.
- Sterner, M. 1998: Den utrotningshotade lökgrodan får hjälp att överleva. Snoken, Sveriges Herpetologiska Riksförening: SHR volym 28 Nr. 4, 1998:21-24.
- Strömberg, G. 1979: Förekomst av paddor på Utklippan i Blekinge. - Fauna och flora 74:217-222
- Strömberg, G. 1983: Lövgradans tidigare förekomst i Blekinge. - Blekinges Natur 1983: 88-92.
- Strömberg, G. 1987: Blekingestudie över långbensgrodan. - Fauna och Flora 82: 58-62.
- Stuxberg, A. 1892: Djurskisser.
- Söderberg, R. 1908: Berättelse öfver resa genom Skåne i zoologiskt syfte. - K.V. A:s årsbok: 247-278.
- Tjeder, B. 1951: Med Kiviks sand i skorna. - Sveriges Natur 42: 58-75.
- Wallengren, H.D. 1866: Nordöstra Skånes fauna. - Öfvers K.V. A:s förhandl. 23: 3-15.
- Zachrisson, A. 1922: Nyodling, torrläggning och bevattning i Skåne. - Svenska Hushållningssällskapets 100-års jubileum 1914 II:4. Lund.
- Åström, C.P. 1859: Några iakttagelser rörande de vertebrerande djur, som förekomma i trakten af Lomma. Diss. Lund.

ARTFAKTABLAD

STINKPADDA

SÅRBAR

Bufo calamita (Laurenti 1768)
Bufonidae, Amphibia

DK: Strandtudse   D: Kreuzkröte
N: Strandpadde   F: Crapaud calamite
SF: Haisukonna   GB: Natterjack

Utbredning och status: Stinkpaddan är en västeuropeisk art med en i Sverige sydvästlig utbredning. Den svenska utbredningen omfattar ett 30-tal större och mindre öpopulationer från Smögen i mellersta Bohuslän till Göteborgs södra skärgård, vidare enstaka mindre populationer längs Hallandskusten vid Varberg och Halmstad, mer eller mindre sammanhängande förekomster längs delar av Skånes kuster och även enstaka inlandslokaler och möjligen enstaka kust- eller öpopulationer längs Blekinges kust till Karlskrona, utanför vilken Utklippan har en väl dokumenterad population. Några av öpopulationerna på västkusten är stabila och innehåller flera tusen vuxna djur, men de flesta är relativt små med några tiotal till några hundra vuxna djur. Populationerna på västkusten beräknas omfatta 5 000-10 000 vuxna djur. I Halland har endast enstaka djur observerats. Arten har gått tillbaka starkt i Skåne, särskilt på inlandslokalerna som i de flesta fall är förstörda. Populationerna i Skåne beräknas omfatta 2 000-4 000 djur. Situationen i Blekinge är mer oklar, men här återstår troligen bara några få småpopulationer. Utklippan har dock en stabil förekomst på några hundra vuxna djur. Arten reproducerar sig oregelbundet på många lokaler och tycks "försvinna" vissa år för att sedan återkomma på samma lokaler. Generellt har arten gått tillbaka i de flesta delarna av utbredningen, särskilt i Blekinge och i Skånes inland.

Ekologi: Stinkpaddan i Halland, Skåne och Blekinge leker mestadels i grunda och vegetationsrika småvatten, vikar i större vatten och sjöar eller t.o.m. längs havsstränder. Vid en salthalt upp till tio promille utvecklas ägg och larver normalt. Den omgivande biotopen kan vara fuktiga betade ängsmarker eller, vanligare, sandiga torrängar eller sanddynområden. Lokalt i Blekinge och längs Skånes ostkust leker arten i små, ofta vegetationsfattiga, hällkar. Inlandslokalerna ligger främst inom grus- och sandtäkter i hedområden med låtta jordar. I Bohuslän lever stinkpaddan på kala klippöar i den yttre skärgården och den har här ett något avvikande utseende och biotopval jämfört med sydsvenska och kontinentala populationer.

Arten har en långt utdragen lekperiod från början av april till början av augusti och olika honor i en och samma population kan dels lägga ägg vid olika tidpunkter, dels ha olika reproduktionsstrategier. Enstaka honor kan också lägga ägg vid två olika tillfällen under samma säsong. Metamorfoserade småpaddor kan vissa år påträffas redan från slutet av juni till början av oktober då övervintringen normalt börjar.

Hot: I delar av Skånes kustrakter, speciellt längs Öresund, är biotoperna för stinkpaddan mycket lika de miljöer som den grönfläckiga paddan föredrar. I dessa områden är hoten mot de två arterna därför likartade. Igenväxning av tidigare betade strandängar och en omfattande dikning av grunda våtmarker är ett stort hot. På inlandslokalerna i Skåne sker ofta schaktning i sand- och grustäkter så att befintliga lekvatten förstörs. Många av grus- och sandtagen blir efter avslutad drift soptippar, växer igen med sly eller fylls igen. Stinkpaddan drabbas också hårt av bilismen genom sin benägenhet att nattetid vandra över stora områden på födosök. I Bohuslän leker stinkpaddan i små hällkar som på vissa öar hotas av föroreningar och ett stort tryck från turismen.

Åtgärder: Det är nödvändigt att ta stor hänsyn till artens biotoper vid den fysiska planeringen. Lekvattnen måste skyddas mot förstörelse, förorening, utdikning, tippning, igenfyllning etc. och omgivningarna kring de viktigaste lokalerna bör skyddas mot alltför intensiv trafik och mot bebyggelse. I grustag med dammar som hyser stinkpadda borde man istället för igenfyllning pröva möjligheterna att bevara vattenmiljöerna. Genom att grustäkt bedrivits kan grundvattennivån ha sänkts varför omgivande grodvatten torkat ut eller blivit för grunda. Vattensamlingarna i grustagen kan därför vara de sista platserna där paddorna lever kvar. För att förhindra fortsatt förstörelse av lekvatten på bergiga öar, t.ex. i Bohuslän, bör man dels ge allmänheten information om vilken skada nedskräpning och förorening kan vålla, dels tillhandahålla båtfolket en bättre service för tillvaratagande av sopor och latrin.

Kunskaperna om artens utbredning är lokalt goda men fortfarande krävs det en noggrannare genomgång av vissa dåligt undersökta delar av utbredningsområdet liksom att återkommande kontroller av förut väl kända populationer sker. Sådan uppföljning kan planeras med olika intensitet och olika långa intervall för skilda delar av utbredningsområdet, bl.a. beroende på hotbilder och populationernas utveckling.

Det är också nödvändigt att undersöka den genetiska variationen hos öpopulationer av olika storlek och grad av isolering i Bohuslän för att kunna bedöma det genetiska utbytet mellan olika populationer och risken för inavelsdepression. Den genetiska undersökningen, som pågår för närvarande (1994), skall även försöka besvara frågan om de bohuslänska stinkpaddornas ursprung och möjliga genetiska särart, vilket i så fall måste beaktas i bevarandearbetet.

Referenser. Ahlén & Berglund 1980, Ahlén, Andrén & Nilsson 1995, Andrén & Nilson 1979c, 1985a, 1985b, Beebee 1977, 1979, 1983, Beebee, Bolwell, Buckley, Corbett, Griffin, Preston & Webster 1982, Beebee & Denton 1991, Boomsma & Arntzen 1985, Bregulla 1986, Flindt & Hemmer 1970, Gislén & Kauri 1959, Griffiths 1991, Hemmer & Kadel 1970, 1972, Heusser 1972, Heusser & Meisterhans 1969, Kadel 1975, Mathias 1971, Niekisch 1981, Silverin & Andrén 1992, Societas Europaea Herpetologica 1994, Strömberg 1982.

1977 Boris Berglund, Torkel Hagström; 1988 Claes Andrén, Göran Nilson; 1990-01-24 Claes Andrén, Göran Nilson; 1991-11-04; 1994-03-07 Mats Höggren, Claes Andrén och Göran Nilson (rev.).

Möte i Harlösa med länsstyrelsen och markägare

Den 14 mars 2000 träffades representanter för länsstyrelsen och ägaren till tåkten i Harlösa för en givande diskussion om åtgärder för strandpadda. Länsstyrelsen informerade om Naturvårdsverkets Åtgärdsprogram och Boris Berglund redogjorde för resultatet av föreliggande inventering. Markägaren visade ett stort intresse för att delta i arbetet med att skydda de utrotningshotade groddjuren.

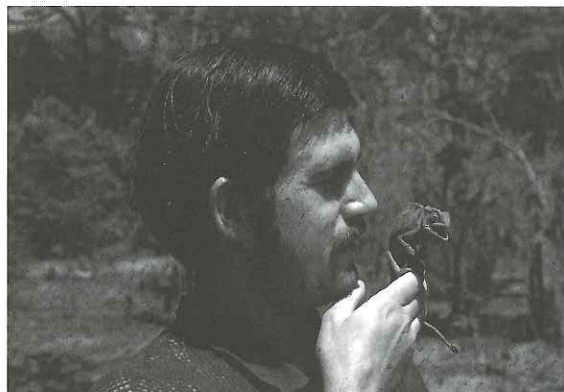
Vid rundvandring i tåktområdet konstaterades att grundvattennivån var mycket hög och att det därför saknades förutsättningar för att genomföra åtgärder under våren. Vid rundvandringen påträffades ett fint fuktängsområde på en intilliggande fastighet som synes vara optimalt för både lökgroda och strandpadda (Harlösa 39:2). Tåktinnehavaren meddelade att hon äger marken och att hon inte har något att erinra mot att en damm anläggs på fastigheten, under förutsättning att länsstyrelsen bekostar grävningsarbetet. Parterna enades om att träffas igen under hösten för fortsatt diskussion.

Om författaren

Boris Berglund, leg. optiker, född 1945, är Sveriges främste groddjursinventerare och nestorn inom området.

Han har under 40 års tid bedrivit olika fältarbeten med att klarlägga de sällsynta groddjursarternas utbredning och status i Sydsverige.

Författaren Boris Berglund
Foto: Yngve Grahn 1972

Under samma tid har Boris Berglund dessutom utfört studier och inventeringar av andra sällsynta och hotade arter inom skilda områden av zoologin. Förutom grod- och kräldjur, har han även gjort omfattande fältarbeten med hasselmus (*Muscardinus avellanarius*), insekter, såsom ekoxe (*Lucanus cervus*) och bokskogslöpare (*Carabus intricatus*), men framför allt med arter inom ordningen *Orthoptera* (gräshoppor, vårtbitare och syrsor).

Inom de nämnda zoologiska grenarna har han under åren publicerat åtskilliga artiklar och rapporter, som främst tagit upp olika naturvårdsaspekter och de bevarandeåtgärder som krävs för att säkerställa sällsynta arter.

Naturvårdsinriktningen och resultaten av Boris Berglunds tidigare fältarbeten, som uppmärksammades under 1970-talet av tjänstemän och forskare inom naturvård och zoologi, har senare burit frukt i olika inventeringsarbeten och artprojekt med uppdrag från Sveriges lantbruksuniversitet, länsstyrelserna i Skåne och Blekinge, Naturvårdsverket, Världsnaturfonden (WWF), Malmöhus läns landsting och Svenska Naturskyddsföreningen.

Boris Berglunds betydelse för naturvården och fältzoologin - främst dess skuggsida av svårobserverade och tidigare förbisedda eller "styvmoderligt" behandlade arter - har under senare år även resulterat i några prestigefyllda utmärkelser: Malmöhus läns miljöstipendiat 1987, Svenska Allmänna Djurskyddsföreningens stipendium Årets djurvän 1991, ICA-kurirrens Stora Miljöpris 1994 och Färs Naturskyddsföreningens Miljöpris 1995. Genom stor uppmärksamhet i TV, radio och massmedia har därmed dessa arter (i synnerhet groddjuren) fått en helt annan status som viktiga och betydelsefulla inslag i vår fauna.

Rapportserien Skåne i utveckling

ISSN 1402-3393

- 99:1 Flodkräfta i Skåne län. *Lantbruksenheten*
- 99:2 Socialtjänst i utveckling. Avslutade projekt inom missbruk- och ungdomsvård samt alkohol- och drogförebyggande arbete. *Samhällsbyggnadsenheten*
- 99:3 Ett ekologiskt hållbart Skåne? Miljötilståndet i Skåne - årsrapport 1998. *Miljöenheten*
- 99:4 Vem ringer sociala funktionen? Telefonstatistik 1997/98. *Samhällsbyggnadsenheten*
- 99:5 Växtnäringsförluster från jordbruksmark i Skåne och Blekinge. *Miljöenheten*
- 99:6 Enskild vård i Skåne 1998, kvalitet och säkerhet i särskilda boendeformer. *Samhällsbyggnadsenheten*
- 99:7 Färghandelsprojektet - ett delprojekt inom samordnad kemikalietillsyn i Skåne län, delrapport mars 1999. *Miljöenheten*
- 99:8 Effekttuppföljning i kalkade och icke kalkade vatten, vinter 1999. *Miljöenheten*
- 99:9 Hur har det gått? Effekter av ändringar i socialtjänstlagen. *Samhällsbyggnadsenheten*
- 99:10 Särskilda boendeformer i Hässleholms kommun, verksamhetstillsyn om kvalitet och säkerhet. *Samhällsbyggnadsenheten*
- 99:11 Fiskfaunan i skånska vattendrag. Förekomst under 1960- respektive 1990-tal. *Miljöenheten*
- 99:12 Natura 2000 i Skåne, delrapport 3. *Miljöenheten*
- 99:13 Landskapsvård i Skåne 1998. *Miljöenheten*
- 99:14 Handlingsprogram för Länsstyrelsens arbete med integrationsfrågor. *Samhällsbyggnadsenheten*
- 99:15 För en jämställd skola i Skåne. *Samhällsbyggnadsenheten*
- 99:16 Äldre- och handikappomsorgen i Skåne. Kartläggning av behovstäckning, kvalitetssystem, kompetens och anhörigstöd. *Samhällsbyggnadsenheten*
- 99:17 I väntan på plats till särskilt boende. En uppföljning. *Samhällsbyggnadsenheten*
- 99:18 Effekttuppföljning i kalkade och icke kalkade vatten, våren 1999. *Miljöenheten*
- 99:19 Fisketillsyn i Skåne län. *Lantbruksenheten*
- 99:20 Näsby fält, med Västra fäladen, Lingenäsen och östra delen av Araslövssjön i Kristianstads Vattenrike. *Miljöenheten*
- 99:21 Sammanställning av övergrepp enligt SOSFS 1996:11 och redovisning av personskada enligt SOSFS åren 1997 och 1998. *Samhällsbyggnadsenheten*
- 99:22 Naringstransporter i Dybäckån och Skivarpsån 1989-1998. *Miljöenheten*
- 99:23 Kvinnors nätverk i Skåne län. *Samhällsbyggnadsenheten*
- 99:24 Att bygga broar för ett hållbart företagande. *Samhällsbyggnadsenheten*
- 99:25 Kalkningsplan 2000. *Miljöenheten*
- 99:26 Bottenfauna i Skåne län 1998. *Miljöenheten*
- 99:27 Effekttuppföljning i kalkade och icke kalkade vatten, sommaren 1999. *Miljöenheten*
- 99:28 Stoftmätningar i Landskrona 1998. *Miljöenheten*
- 99:29 Konflikter och avvägningsproblem i kommunala översiktsplaner. *Samhällsbyggnadsenheten*
- 99:30 Analys av störning i dricksvattenförsörjningen till Rosengård den 29-30 maj 1999. *Samhällsbyggnadsenheten*
- 99:31 Analys av beredskapen i Skånes hamnar. *Samhällsbyggnadsenheten*
- 99:32 Anmälan/ansökan enl SoL. Omhändertagande enl LVU. Familjehemsplacerade barn. Statistik för 1998. *Samhällsbyggnadsenheten*
- 99:33 Bottenfaunan i norra Skåne. *Miljöenheten*
- 99:34 Kransalger i Skåne. *Miljöenheten*
- 99:35 Daglig verksamhet, LSS. *Samhällsbyggnadsenheten*
- 99:36 Funktionshindrade barn i bostad med särskild service, LSS. *Samhällsbyggnadsenheten*
- 99:37 Analys av störningar i dricksvattenförsörjningen kring Västra Vemmerlov 1999. *Samhällsbyggnadsenheten*
- 99:38 Effekttuppföljning i kalkade och icke kalkade vatten. Höst 1999. *Miljöenheten*